Този документ е средство за документиране и не обвързва институциите

►**B** **РЕГЛАМЕНТ (ЕО, Евратом) № 2342/2002 НА КОМИСИЯТА**

от 23 декември 2002 година

относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности

(ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 1)

Изменен с

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Регламент (ЕО, Евратом) № 1261/2005 на Комисията от 20 юли 2005 година	L 201	3	2.8.2005 г.
►**M2**	Регламент (ЕО, Евратом) № 1248/2006 на Комисията от 7 август 2006 година	L 227	3	19.8.2006 г.
►**M3**	Регламент (ЕО, Евратом) № 478/2007 на Комисията от 23 април 2007 година	L 111	13	28.4.2007 г.

▼B

РЕГЛАМЕНТ (ЕО, Евратом) № 2342/2002 НА КОМИСИЯТА

от 23 декември 2002 година

относно определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности

СЪДЪРЖАНИЕ

ЧАСТ ПЪРВА	**ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ**
ДЯЛ I	ПРЕДМЕТ
ДЯЛ II	БЮДЖЕТНИ ПРИНЦИПИ
Глава 1	**Принцип на единство и на точност на бюджета**
Глава 2	**Принцип на ежегодност**
Глава 3	**(Глава 4 от Финансовия регламент) Принцип на разчетна единица на бюджета**
Глава 4	**(Глава 5 от Финансовия регламент) Принцип на универсалност на бюджета**
Глава 5	**(Глава 6 от Финансовия регламент) Принцип на специфичност на разходите**
Глава 6	**(Глава 7 от Финансовия регламент) Принцип на добро финансово управление**
Глава 7	**(Глава 8 от Финансовия регламент) Принцип на прозрачност**
ДЯЛ III	СЪСТАВЯНЕ И УСТРОЙСТВО НА БЮДЖЕТА
Глава 1	**Съставяне на бюджета**
Глава 2	**Устройство и представяне на бюджета**
ДЯЛ IV	ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА
Глава 1	**Общи разпоредби**
Глава 2	**Методи на изпълнение**
Раздел 1	Общи разпоредби
Раздел 2	Специални разпоредби
Глава 3	**Финансови участници**
Раздел 1	Права и задължения на финансовите участници
Раздел 2	Разпоредител с бюджетни кредити
Раздел 3	Счетоводител

▼B

Раздел 4	Администратор на авансови средства
Глава 4	**Отговорност на финансовите участници**
Раздел 1	Общи правила
Раздел 2	Правила, приложими към оправомощени и вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити
Глава 5	**Приходни операции**
Раздел 1	Собствени ресурси
Раздел 2	Прогнози за вземанията
Раздел 3	Установяване на вземанията
Раздел 4	Разрешаване на събирането на вземания
Раздел 5	Събиране на вземания
Глава 6	**Разходни операции**
Раздел 1	Поемане на задължение за плащане
Раздел 2	Утвърждаване на разход
Раздел 3	Разрешаване на разход
Раздел 4	Плащане на разход
Раздел 5	Срокове за разходните операции
Глава 7	**Информационни системи**
Глава 8	**Вътрешен одитор**
ДЯЛ V	ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ
Глава 1	**Общи разпоредби**
Раздел 1	Обхват и принципи на възлагане
Раздел 2	Обявяване
Раздел 3	Процедури за възлагане
Раздел 4	Гаранции и контрол
Глава 2	**Приложими разпоредби за обществени поръчки, възлагани от институциите на Общностите за тяхна собствена сметка**
ДЯЛ VI	БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА
Глава 1	**Обхват**

▼B

Глава 2	**Принципи на отпускане**
Глава 3	**Процедура за отпускане**
Глава 4	**Плащане и контрол**
Глава 5	**Изпълнение**
ДЯЛ VII	ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОТЧЕТИТЕ И СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ
Глава 1	**Представяне на отчетите**
Глава 2	**(Глава 3 от Финансовия регламент) Счетоводна отчетност**
Раздел 1	Счетоводна организация
Раздел 2	Счетоводни книги
Раздел 3	Сметкоплан
Раздел 4	Записване
Раздел 5	Сверяване и проверка
Раздел 6	Бюджетни сметки
Глава 3	**(Глава 4 от Финансовия регламент) Инвентарен опис**
ЧАСТ ВТОРА	**СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ**
ДЯЛ I	ДЯЛ II ОТ ВТОРА ЧАСТ НА ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ
ДЯЛ II	(ДЯЛ III ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ
ДЯЛ III	(ДЯЛ IV ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) ВЪНШНИ ДЕЙНОСТИ
Глава 1	**Общи разпоредби**
Глава 2	**Изпълнение на дейностите**
Глава 3	**Обществени поръчки**
Глава 4	**Безвъзмездни средства**
Глава 5	**Сметки за авансови средства и описи на имуществото**
ДЯЛ IV	(ДЯЛ V ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) ЕВРОПЕЙСКИ СЛУЖБИ
ДЯЛ V	(ДЯЛ VI ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ) БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ
ДЯЛ VI	ДЯЛ VII ОТ ВТОРА ЧАСТ НА ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ
ЧАСТ ТРЕТА	**ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗ-**

▼B

ПОРЕДБИ

ДЯЛ I ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

ДЯЛ II ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

като взе предвид Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет на Европейските общности ([1]), и по-специално член 183 от него,

след съгласуване с Европейския парламент, Съвета, Съда на Европейските общности, Сметната палата, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите, омбудсмана и Европейския надзорен орган по защита на данните,

като има предвид, че:

(1) Разпоредбите на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 (наричан по-долу „Финансовия регламент“) са опростени, за да ограничат Регламента до основните принципи и определения във връзка със съставянето, изпълнението и контрола на общия бюджет на Европейските общности (наричан по-нататък в текста за краткост „бюджета“).

(2) Следователно тези правила за прилагане следва да допълнят Финансовия регламент не само по отношение на неговите разпоредби, които изрично препращат към правилата за прилагане, но също и по отношение на разпоредбите, чието прилагане изисква предварително определяне на мерките за изпълнение. За повече яснота е необходимо да се замени Регламент (Евратом, ЕОВС, ЕО) на Комисията № 3418/93 от 9 декември 1993 г. относно приемането на подробни правила за прилагането на Финансовия регламент от 21 декември 1977 г. ([2]), последно изменен с Регламент (ЕО) № 1687/2001 ([3]).

(3) За да се гарантира съответствие на отрасловите правила с бюджетните принципи, определени във Финансовия регламент, следва да се състави списък на всички регулаторни инструменти във връзка с изпълнението на бюджета и да се предвиди списъкът да бъде съставен от Европейската комисия и да бъде представен на бюджетния орган.

(4) По отношение на бюджетните принципи и по-специално на принципа на единство и точност на бюджетаизискването за определяне на лихвата върху предварителното финансиране, която подлежи на връщане на бюджета, означава, че следва да се определи предварителното финансиране, което остава собственост на Общностите. Това предварително финансиране остава собственост на институцията, освен ако основният акт по смисъла на член 49 от Финансовия

([1]) ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 315, 16.12.1993 г., стр. 1.
([3]) ОВ L 228, 24.8.2001 г., стр. 8.

▼B

регламент не предвижда друго и освен ако то не се изплаща по силата на договор за обществена поръчка, на персонала, на членове на институциите или на държавите членки. Това правило следва да се формулира в съответствие с типа управление (пряко или непряко централизирано управление и споделено управление). То не се отнася до съвместното управление, защото в такива случаи средствата на Общностите се обединяват със средствата на международната организация. Когато предварителното финансиране, което остава собственост на Общностите е лихвоносно, лихвата следва да се внася в бюджета като други приходи.

(5) За принципа на ежегодност на бюджета е важно да се изяснятпонятията „годишни бюджетни кредити“ и „подготвителни етапи на процедурата за поемане на задължения“, която при приключване до 31 декември допуска пренасяне на бюджетни кредити за поети задължения, които следва да бъдат усвоени до 31 март следващата финансова година.

(6) По отношение на принципа на разчетната единица на бюджета следва да се конкретизират разменните курсове на еурото и останалите валути с оглед изискванията на управлението на паричните потоци и осчетоводяването.

(7) По отношение на изключенията от принципа на универсалност на бюджета следва да се определи бюджетното третиране на целевите приходи и по-специално на вноските от държавите членки или трети страни в определени програми на Общностите, както и да се установят лимити за изравняването на разходите и приходите.

(8) По отношение на принципа на специфичност на разходите следва точно да се даде определи изчисляването на дела кредити, които институциите имат право да прехвърлят по силата на своята самостоятелност и да се осигурипълното информиране на бюджетния орган чрез подробни обяснения на заявките за трансфер, които следва да им бъдат представени.

(9) По отношение на доброто финансово управление, необходимо е да се конкретизират целите на предварителната, междинната и последващата оценка на програмите и дейностите, минималната периодичност за нейното извършване и информацията, която се представя в нормативния финансов отчет.

(10) По отношение на съставянето и представянето на бюджета, необходимо е да се определи съдържанието на общия увод към бюджета, работните документи в подкрепа на бюджета и бележките към бюджета, така че да се гарантира пълната информираност на бюджетния орган. При новото представяне на бюджетирането основано на дейности (БОД) следва също така да се дадат определенията и класификацията на кредититеза административни разходи.

(11) По отношение на изпълнението на бюджета е уместно първо да се изяснят възможните форми на представяне на основните актове в областта на компетенции на Общността и в сферите, обхванати от Договора за Европейски съюз. Следва да се определи максималният размер на кредитите, които могат да се усвояват за подготвителни действия и пилотни проекти без наличие на основен акт, и да се изброят разпоредбите на договорите, които предоставят специфични правомощия пряко на Комисията.

(12) Следва също така да се определят актовете, при които има вероятност да настъпи конфликт на интереси, заедно с приложимата към такива случаи процедура.

▼B

(13) По отношение на различните методи на изпълнение на бюджета, следва да се предвиди, че когато не изпълнява бюджета пряко чрез своите отдели, Комисията първо следва да се увери, че субектите, на които възнамерява да възложи задачи по изпълнението, разполагат с процедури за управление и контрол и системи за счетоводна отчетност, които са адекватни и подходящи с оглед на изискванията на добро финансово управление.

(14) Във връзка с непрякото централизирано управление, т.е. управлението, което Комисията делегира на изпълнителни агенции, субекти на общностното право, национални публичноправни организации или частноправни субекти със задължение за обществена услуга, е необходимо да се разработи рамка за делегирането на правомощия и механизъм за неговата реализация чрез акт на делегиране или споразумение. Изпълнителните агенции, които остават под контрола на Комисията, следва да бъдат признати за оправомощени разпоредители с бюджетни кредити на съответната институция за целите на изпълнението на бюджета на Общностите. Тогава когато национални организации извършват действия по изпълнение на бюджета, те следва да представят адекватни финансови гаранции и да бъдат избрани прозрачно въз основа на анализ на икономическата целесъобразност, като се посочат мотивите за делегирането на управлението на такива организации. Комисията следва да потърси становището на компетентния комитет в съответствие с основния акт за усвояване на съответните кредити. Частноправните субекти, които изпълняват подготвителни или спомагателни задачи от името на Комисията, следва да бъдат избрани в съответствие с процедурите за възлагане на обществени поръчки.

(15) По отношение на споделеното управление с държавите членки или децентрализираното управление с трети страни, следва да се определят етапите и целите на процедурата за изчистване на сметките, без да се засягазасягет конкретните разпоредби в съответната отраслова регламентация.

(16) Накрая, по отношение на съвместното управление следва да се изясни, че не е необходимо да се идентифицира вноската на всеки донор за всеки вид разход, но въпреки това субсидираните действия трябва да подлежат на всеобхватен контрол; следва да се определят и международните организации, които отговарят на изискванията за този тип управление.

(17) По отношение на ролята на финансовите участници реформата във финансовото управление заедно с премахването на централизирания предварителен контрол увеличава отговорностите на разпоредителите с бюджетни кредити във всички приходни и разходни операции, включително в рамките на системите за вътрешен контрол. В бъдеще, бюджетният орган следва да бъде информиран за назначаването или прекратяването на правомощията на оправомощени разпоредители с бюджетни кредити. Следователно следва също така да се разработят задачите, отговорностите и принципите на процедурите. Поемането на предварителния контрол като вътрешна функция изисква по-конкретно да се направи ясно разграничение между задачите във връзка с инициирането на операции по изпълнението на бюджета и задачите във връзка с проверката на тези операции. Освен това всяка институция следва да приеме кодекс на професионалните стандарти, приложим към служителите, които отговарят за предварителните и последващите проверки. Следва да се уточни и , отчитането на поетите отговорности посредством годишен доклад пред институцията, която следва между другото да представи резултатите от послед-

▼B

ващите проверки; също така следва да се установи механизъм за съхраняване на оправдателната документитация във връзка с извършените операции. Накрая, различните форми на договаряне при възлагането на обществени поръчки поради характера им на изключения следва да бъдат предмет на специален доклад до институцията и на предоставяне на бюджетния орган.

(18) За да се изяснят отговорностите следва също така да се даде точно определение на задачите и отговорностите на счетоводителя във връзка със системите за счетоводна отчетност, управлението на касатакасата, управлението на банкови сметки и взаимодействието с трети страни. Следва да се уточнят и механизмите за прекратяване на задълженията на счетоводителя.

(19) Също така следва да се определят условията за използване на сметки за авансови средства – система на управление, което представлява изключение от обичайните бюджетни процедури, като се посочат задачите и отговорностите на администраторите на авансови кредити, както и на разпоредителя с бюджетни кредити и счетоводителите във връзка с контрола върху сметките за авансови средства. Бюджетният орган следва да бъде уведомяван за всяко назначение и прекратяване на задълженията.

(20) След като се определят задачите и отговорностите на всеки финансов субект, от тях може да се търси отговорност само по реда и при условията на Правилника за длъжностните лица на Европейските общности и Условията за работа на другите служители. Следва обаче да се създаде по подходящ начин нова специализирана комисия по финансовите нередности във всяка институция, за да следи за появата на нередности от финансов характер. Следва също да се определи процедурата, чрез която разпоредителят с бюджетни кредити може да търси потвърждение на свое указание и по такъв начин да бъде освободен от отговорност.

(21) По отношение на приходите, с изключение на особения случай на собствените ресурси по Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 на Съвета от 22 май 2000 г. за изпълнение на Решение 94/728/ЕО, Евратом относно системата на собствените ресурси на Общностите ([1]), е необходимо да се определят задачите и контролните функции на разпоредителите с бюджетни кредити на различните етапи от процедурата: съставяне на прогноза за вземанията и впоследствие издаване на нареждане за събирането им; изпращане на дебитно известие, в което длъжникът се уведомява за установяването на задължението; изчисляване на евентуални наказателни лихви за просрочване; и накрая вземане на решение, при необходимост, за отказ от събиране на дадено вземане по критерии, които гарантират спазване на принципа на добро финансово управление. Ролята на счетоводителя при събиране на вземанията и при евентуално удължаване срока за плащане също следва да бъде уточнена.

(22) По отношение на разходите следва да се определи връзката между решенията за финансиране, глобалните поети задължения и индивидуалните такива, както и особеностите на тези различни етапи. Разграничението между глобално и индивидуално поето задължение зависи от степента на идентификация на бенефициерите и от размера на сумите. От своя страна, временните поети задължения се ограничават до обичайните административни разходи и разходите във връзка с Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА). За да се ограничи обемът на

([1]) ОВ L 130, 31.5.2000 г., стр. 1.

▼B

латентните поети задължения, следва да се отменят кредитите по поети задължения, недовели до извършване на плащане в продължение на три години.

(23) След това е необходимо да се изясни взаимоотношението от една страна между действията по проверка, утвърждаване и разрешаване на плащането и осъществяване на контрол от страна на разпоредителя с бюджетни кредити при утвърждаване на разходите с резолюция „прието за плащане“ и, от друга - при разрешаване на плащането чрез проверка на документите по него, за което разпоредителят с бюджетни кредити вече единствен носи отговорност. Следва да се уточнят разходно-оправдателните документи и да се разработят правила за приключване на предварителното финансиране и междинните плащания. Накрая, следва да се определят сроковете за утвърждаване и извършване на плащанията с оглед на Директива 2000/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2000 г. относно мерките за предотвратяване забавянето на плащанията в търговските сделки ([1]).

(24) За вътрешния одит е необходимо да се разработи процедура за назначаване на одитора и за гарантиране на неговата независимост в рамките на институцията, която го е назначилаи пред която той е длъжен да се отчита за своята дейност; бюджетния орган следва да бъде уведомяван за всяко назначение и прекратяване на задълженията.

(25) Във връзка с обществените поръчки е избрана възможността в този Регламент да се включат разпоредбите на Директиви 92/50/ЕИО ([2]), 93/36/ЕИО ([3]) и 93/37/ЕИО ([4]) на Съвета, последно изменени с Директива 2001/78/ЕО ([5]) на Комисията по отношение на процедурите за възлагане на обществени поръчки съответно за услуги, доставки и извършване на строителни работи. Следователно на първо място е необходимо да се определят различните видове поръчки; приложимите мерки за обявяване; условията, при които могат да се използват конкретни процедури, и основните характеристики на съществуващите процедури; конкретните критерии за подбор и евентуално възлагане на поръчката; правилата за достъп до тръжната документация и комуникация с оферентите и кандидатите, както и, в случаите когато Комисията възлага поръчки за своя собствена сметка, приложимите различни прагове и правилата за определяне на стойността на обществената поръчка, обект на възлагане.

(26) Целта на процедурите за възлагане на обществени поръчки е да се удовлетворят потребностите на институциите при най-благоприятните условия, като същевременно се гарантира равнопоставен достъп до възлагането на обществени поръчки и спазване на принципите на прозрачност и недопускане на дискриминация. С оглед гарантирането на прозрачност и равнопоставено третиране третиране на кандидатите, както и пълна отговорност на разпоредителите с бюджетни кредити при окончателния избор, е необходимо да се разработи процедура за отваряне и след това оценка на офертите и заявките за участие - от назначаването на комисията до вземането на обосновано и документирано решение, което в крайна сметка е задача на възложителя. Също така следва да се определят финансовите гаранции за защита на финансовите интереси на Общността.

([1]) ОВ L 200, 8.8.2000 г., стр. 35.
([2]) ОВ L 209, 24.7.1992 г., стр. 1.
([3]) ОВ L 199, 9.8.1993 г., стр. 1.
([4]) ОВ L 199, 9.8.1993 г., стр. 54.
([5]) ОВ L 285, 29.10.2001 г., стр. 1.

▼B

(27) Накрая, необходимо е да се определят правомощията за налагане на административни санкции от страна на възложителя, за да се гарантира, че санкциите за пропорционални и имат възпиращ ефект, както и да се осигури равнопоставено третиране между различните институции и различните отдели.

(28) Следва също така да се изясни приложното поле на съответния дял относно безвъзмездните средства, особено по отношение на различните методи за изпълнение на бюджета, както и по отношение на типа действие или орган от общ европейски интерес, за които кредити е допустимо такова подпомагане. Следва да се уточнят параметрите на годишната работна програма и поканите за предложения, а така също и евентуалните изключения в тази връзка и възможността за обратно действие, особено по отношение на хуманитарната помощ и управлението на кризисни ситуации, за които ограниченията са строго специфични.

(29) Все във връзка с изискванията за прозрачност, равнопоставено третиране на кандидатите и засилена отговорност на разпоредителите с бюджетни кредити следва да се разработи процедура за отпускане на безвъзмездни средства - от заявлението за отпускане на такива средства до неговата оценка от комисия в светлината на предварително уточнени критерии за подбор и отпускане на средствата преди разпоредителят с бюджетни кредити да вземе окончателното и документирано по подходящ начин решение.

(30) Следователно доброто финансово управление изисква Комисията да предвиди гаранции както следва: на етапа на подаване на заявления за отпускане на безвъзмездни средства – чрез организиране на финансов одит при заявления за по-големи суми; впоследствие към датата на изплащане на предварителното финансиране – чрез изискване на авансови финансови гаранции; на етапа на окончателното плащане – чрез организиране на финансов одит при заявленията за най-големи суми и с най-голям риск. Доброто управление и спазването на принципите за недопускане на печалби и съфинансиране изискват също така да се предвиди възможността за паушални плащания. Накрая, доброто управление на средствата на Общностите означава, че самите бенефициери на отпуснатите средства следва да спазват принципите на прозрачност и равнопоставено третиране на потенциалните изпълнители, както и принципа, че, в случаите когато част от изпълнението се възлага на подизпълнители, поръчката се възлага на представилия икономически най-изгодна оферта участник.

(31) Накрая, правомощията за налагане на санкции в тази връзка следва да са съобразени с тези при обществените поръчки.

(32) По отношение на осчетоводяването и представянето на отчетите следва да се определи всеки от общоприетите счетоводни принципи, на които се основават финансовите отчети. Необходимо е също така да се конкретизират условията за осчетоводяване на дадена операция и правилата за оценка на активите и пасивите, както и за сформирането на резерви.

(33) Необходимо е да се уточни, че сметките на институциите следва да са съпроводени от отчет за управлението на бюджета и финансите и да се уточнят съдържанието и начина на представяне на елементите, от една страна, на финансовите отчети (счетоводен баланс, отчет за стопанския резултат, таблица на паричните потоци и приложение) и, от

▼B

друга - на отчетите за изпълнението на бюджета (отчет за бюджетния резултат и приложение).

(34) По счетоводните въпроси следва да се уточни, че счетоводителят на всяка институция следва да представи документи, в които се описва счетоводната организация и процедури на тази институция, и да определи условията, с които да бъдат съобразени компютъризираните счетоводни системи и по-специално по отношение сигурността на достъпа и одиторската следа за всички промени в системите.

(35) По отношение на счетоводната отчетност е необходимо да се конкретизират принципите за водене на счетоводните регистри, оборотната ведомост, периодичното изравняване на общите суми в салдото и материалните запаси, както и да се определят елементите на сметкоплана, приет от разпоредителя с бюджетни кредити на Комисията. Следва също така да се определят правилата за регистриране на операциите и по-специално метода на двустранните счетоводни записи, правилата за превръщане на операциите, които не се извършват в еуро, и оправдателните документи за всеки счетоводен запис. Съдържанието на счетоводните записи също следва да се уточни.

(36) Накрая, необходимо е да се разработят правила във връзка с материалните запаси и да се изяснят съответните отговорности в тази връзка с разпоредителите на бюджетни кредити и счетоводителитете, както и правила за препродажба на записано в материалните запаси имущество.

(37) По отношение на структурните фондове следва да се уточни, че възстановяването на предплати във връзка с дадена операция не представлява намаляване участието на съответния фонд в нея.

(38) Следва да се определят видовете преки и непреки действия, които могат да бъдат финансирани в областта на научните изследвания.

(39) За външните дейности правилата за изпълнение, също както самият Финансов регламент, целят да се предвидят разпоредби за изключения, които отразяват оперативните специфики на този сектор, главно по отношение на обществените поръчки и предоставянето на безвъзмездни средства.

(40) По отношение на обществените доставки правилата за изпълнение пресъздават същността на разпоредбите на решението на Комисията от 10 ноември 1999 г. относно опростяването на системите за управление на поръчки, възложени в рамките на програми за сътрудничество, изпълнявани от генералните дирекции за външни отношения [1], които водят до прилагането на правила за обществените поръчки, различни от стандартните поради определени различни прагове и управленски процедури, приспособени към външните дейности.

(41) По отношение на безвъзмездните средства е необходимо да се изброят видовете дейности, за които са възможни изключения от прилагането на принципа за съфинансиране посочено в член 109 от Финансовия регламент. По-конкретно това са хуманитарната помощ и помощите при кризисни ситуации, както и действията за защита на здравето или основните права на хората.

(42) За да се гарантира доброто управление на бюджетните кредити на Общностите също така е необходимо да се

[1] ИСС (1999 г.) 1801.

▼B

конкретизират предпоставките и правилата, които да се съдържат в споразуменията при наличие на децентрализирано управление на бюджетните кредити или използване на сметки за авансови средства.

(43) Разпоредбите на Финансовия регламент във връзка с европейските служби следва да се допълнят с конкретни правила за Службата за официални публикации на Европейските общности и с разпоредби, които оправомощават счетоводителя на Комисията да делегира някои свои задачи на служители в посочените служби. Следва също така да се установят условията за функциониране на банковите сметки, които европейските служби имат право да откриват от името на Комисията.

(44) По отношение на кредитите за административни разходи всяка институция следва да уведомява бюджетния орган за важните строителни проекти, които се изпълняват, т.е. за проектите, които увеличават сградния фонд.

(45) Необходимо е да се определят органите, които могат да получават безвъзмездни средства от бюджета и които следва да се подчиняват на определени правила съгласно условията определени в член 185 от Финансовия регламент.

(46) Различните прагове и суми, посочени в настоящия регламент, следва да бъдат редовно актуализирани чрез обвързване с отчетената в Общността инфлация, с изключение на праговете, приложими към обществените поръчки,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ЧАСТ ПЪРВА

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ

Член 1

Предмет

(Член 1 от Финансовия регламент)

Настоящия регламент определя правилата за прилагане на разпоредбите на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (наричан по-долу „Финансовия регламент“).

Институциите, за които се отнася настоящият регламент, са институциите по смисъла на Финансовия регламент.

▼M3

Член 2

Нормативни актове във връзка с изпълнението на бюджета

(членове 2 и 49 от Финансовия регламент)

Комисията ежегодно актуализира в предварителния проектобюджет информацията за актовете, посочени в член 2 от Финансовия регламент.

Всяко предложение или изменение на предложение, представено на законодателния орган, трябва ясно да посочва разпоредбите, съдържащи дерогации от Финансовия регламент или от

▼M3

настоящия регламент, и да посочва конкретните причини за тези дерогации в съответния обяснителен меморандум.

▼B

ДЯЛ II

БЮДЖЕТНИ ПРИНЦИПИ

ГЛАВА 1

Принципи на единство и точност на бюджета

▼M3

Член 3

Обхват на предварителното финансиране

(член 5а от Финансовия регламент)

1. В случай на пряко централизирано управление, включващо определен брой партньори, непряко централизирано управление и децентрализирано управление по смисъла на член 53 от Финансовия регламент правилата по член 5а от Финансовия регламент се прилагат единствено към субекта, който получава предварителното финансиране пряко от Комисията.

2. Предварителното финансиране се смята за значителна сума по смисъла на член 5а, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент, ако сумата е по-голяма от 50 000 EUR.

Въпреки това за външни действия предварителното финансиране се смята за значителна сума, ако сумата е по-голяма от 250 000 EUR. За помощ при управление на кризи и операции за хуманитарна помощ предварителното финансиране се смята за значителна сума, ако сумата за всяко споразумение надхвърля 750 000 EUR в края на всяка финансова година и е за проекти с продължителност над 12 месеца.

Член 4

Събиране на лихви от предварително финансиране

(член 5а от Финансовия регламент)

1. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити събира за всеки отчетен период, следващ изпълнението на решението или споразумението, размера на лихвата, натрупана от плащания по предварително финансиране, която превишава 750 000 EUR за всяко споразумение в края на всяка финансова година.

2. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да събира поне веднъж годишно размера на лихвата, натрупана от плащания по предварително финансиране, която е по-ниска от посочената в параграф 1, отчитайки рисковете, свързани с неговата управленска среда и с естеството на финансираните действия.

3. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити събира размера на лихвата, натрупана от плащания по предварително финансиране, която надхвърля салдото на дължимите суми по член 5а, параграф 1 от Финансовия регламент.

▼M3

Член 4а

Заприходяване на лихвите от предварително финансиране

(член 5а от Финансовия регламент)

1. Разпоредителите с бюджетни кредити гарантират, че по решенията или споразуменията, сключени с бенефициери и посредници за отпускане на безвъзмездни средства, предварителното финансиране се внася по банкови сметки или подсметки, които позволяват да се установят средствата и свързаните с тях лихви. В друг случай счетоводните методи на бенефициерите или посредниците трябва да позволяват установяването на средствата, платени от Общността, и лихвите или други ползи, генерирани от тези средства.

2. В случаите, посочени в член 5а, параграф 1, втора алинея от Финансовия регламент, отговорният разпоредител с бюджетни кредити преди края на всяка финансова година съставя прогнози за размерите на лихвите или ползите с равностоен ефект, генерирани от тези средства, и определя резерв за тази сума. Този резерв се заприходява и приключва при ефективното събиране след изпълнение на решението или споразумението.

Когато предварителното финансиране се изплаща от същия бюджетен ред по силата на същия основен акт и към бенефициери, обхванати от същата процедура за отпускане на средства, разпоредителят с бюджетни кредити може да разработи единен разчет за вземанията от повече от един длъжник.

3. Членове 3 и 4 и параграфи 1 и 2 от настоящия член не засягат записването на предварителното финансиране в актива на финансовите отчети в съответствие с правилата за счетоводна отчетност, посочени в член 133 от Финансовия регламент.

▼B

ГЛАВА 2

Принцип на ежегодност на бюджета

Член 5

Бюджетни кредити за финансовата година

(Член 8, параграф 3 от Финансовия регламент)

Включените в бюджета за дадена финансова година бюджетни кредити за поети задължение и бюджетни кредити за извършване на плащания се състоят от утвърдените за съответната финансова година кредити. Утвърдените за финансовата година бюджетни кредити са следните:

а) кредитите, предвидени в бюджета, включително в коригиращите бюджети;

б) пренесените кредити;

в) повторно предоставените кредити съгласно ►M3 членове 157 и 160а от Финансовия регламент ◄;

г) кредитите, произтичащи възстановяване на предплати съгласно член 228;

д) кредитите, вследствие получаването на планираните за финансовата година или за предходните финансови години останали нереализирани приходи.

▼B

Член 6

Пренасяне на кредити

(Член 9, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Бюджетните кредити за поети задължения по член 9, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент могат да се пренасят само ако язадълженията не са могли да бъдат поети преди 31 декември на финансовата година по причини извън контрола на разпоредителя с бюджетни кредити и ако подготвителните етапи са достатъчно напреднали, за да се допусне основателно, че задълженията ще бъдат поети не по-късно от 31 март следващата година.

2. Посочените в член 9, параграф 2, буква а) на Финансовия регламент подготвителни етапи, които следва да бъдат приключени до 31 декември на финансовата година, за да бъде възможно пренасянето за следващата година, са по-конкретно следните:

а) за глобалните задължения по смисъла на член 76 от Финансовия регламент – приемане на решение за финансиране или приключване към същата дата на консултациите между заинтересованите отдели във всяка институция във връзка с приемането на такова решение;

б) за индивидуалните задължения по смисъла на член 76 от Финансовия регламент – напреднал подготвителен етап на договорите или споразуменията. „Напреднал подготвителен етап на договорите или споразуменията“ означава приключил подбор на потенциалните изпълнители или бенефициери.

3. Пренесените съгласно член 9, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент кредити, за които не са поети задължения до 31 март следващата финансова година, автоматично се отменят.

Комисията уведомява бюджетния орган за отменените на това основание кредити до ►M2 15 април ◄.

4. Пренесените съгласно член 9, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент кредити могат да бъдат използвани до 31 декември следващата финансова година.

5. В сметките се посочват пренесените по такъв начин кредити.

6. Бюджетните кредити за разходи за персонала по член 9, параграф 6 от Финансовия регламент са кредити за възнаграждения и надбавки на членовете на персонала на институциите.

▼M2

Член 6а

Предварителни дванадесети от бюджета

(член 13, параграф 2 от Финансовия регламент)

Цялата сума отпуснати бюджетни кредити за предходната година, както е посочено в член 13, параграф 2 от Финансовия регламент, се отнася към бюджетните кредити на финансовата година, посочени в член 5 от настоящия регламент, като размерът се коригира с извършените плащания през посочената финансова година.

▼B

ГЛАВА 3

(Глава 4 от Финансовия регламент)

Принцип на разчетната единица

▼M2

Член 7

Обменен курс на еуро с други валути

(член 16 от Финансовия регламент)

1. Без да се засягат специфичните разпоредби, произтичащи от прилагането на законодателните актове в различни сектори, обмяната на еуро и другите валути, осъществен от разпоредителя с бюджетните кредити, се изчислява въз основа на обменния курс на еурото за деня, публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия C.

Когато обмяната на еуро с друга валута се извършва от възложители или бенефициери, се прилагат специфичните договорености, залегнали в договорите за възлагане на обществена поръчка или споразуменията за грантове или спогодбите за финансиране.

▼M3

1a За да се избегне значителното въздействие, което операциите по обмяна на валута могат да окажат върху равнището на съфинансиране от страна на Общността, или негативното влияние върху бюджета на Общността, специфичните разпоредби за обмен на валута, посочени в параграф 1, предвиждат, при необходимост, превръщането от еуро в друга валута и обратно да се извършва въз основа на средния курс на еурото за определен период.

▼M2

2. Ако в *Официален вестник* на Европейския съюз няма публикуван дневен обменен курс за еурото, разпоредителят с бюджетни кредити използва счетоводния курс, посочен в параграф 3.

3. За счетоводни нужди, предвидени в членове 132 и 137 от Финансовия регламент и при условията на член 213 от настоящия регламент, обмяната на еуро с друга валута се извършва с помощта на месечен счетоводен обменен курс на еурото. Този счетоводен обменен курс се изчислява от счетоводителя на Комисията с помощта на източници на информация, които той счете за достоверни, въз основа на курса на предпоследния работен ден на месеца, предхождащ месеца, за който се изчислява курсът.

Член 8

Курсове, които се използват при обмяна на еуро с други валути

(член 16 от Финансовия регламент)

1. Без да се засягат специфичните разпоредби, произтичащи от прилагането на законодателните актове в различни сектори, нито на договорите за възлагане на обществени поръчки или споразуменията за субсидия или специфичните спогодби за финансиране, курсът, който се използва за обмяна на еуро с друга валута, в случаите, когато обмяната се извършва от компетентния разпоредител с бюджетни кредити, е курсът на деня, в който службата на разпоредителя с бюджетни кредити съставя платежното нареждане или нареждането за събиране на вземания.

▼M2

2. В случай на сметки за авансови средства в еуро датата, на която банката е извършила плащането, определя курса, който се използва за обмяна на еуро с друга валута.

3. За обезпечаването на сметки за авансови средства в национални валути, посочени в член 16 от Финансовия регламент, курсът, който се използва за обмяна на еуро с друга валута, е курсът за месеца, в който е извършен разходът от съответната сметка за авансови средства.

4. За възстановяване на разходи с фиксирана ставка или разходи, произтичащи от Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители на Европейските общности (наричан по-долу „Правилник за длъжностните лица“), чийто таван се определя и се изплаща в друга валута, различна от еуро, курсът, който се използва, е курсът към момента на възникване на правното основание.

▼B

Член 9

Информация за паричните преводи от Комисията в различни валути

(Член 16 от Финансовия регламент)

Всяко тримесечие Комисията изпраща на държавите членки извлечение за извършените от една валута в друга преводи.

ГЛАВА 4

(Глава 5 от Финансовия регламент)

Принцип на универсалност на бюджета

Член 10

Структура за отчитане на планираните приходи и предвиждане на съответните бюджетни кредити

(Член 18 от Финансовия регламент)

1. Без да се засягат разпоредбите на член 12 и 13, структурата за отчитане на планираните приходи в бюджета включва:

а) в приходната част на всяко звено в институцията - ред в бюджета за записване на приходите;

▼M3

б) в отчета за разходите — бюджетните бележки, в това число общите бележки, посочват по кои редове могат да се записват предвидените кредити, съответстващи на планираните приходи, които са на разположение.

В случаите по буква а) от първа алинея в съответния ред се прави символичен запис „pour mémoire“ и разчетът за приходите се посочва за сведение в бележките.

▼B

2. Кредитите, съответстващи на планираните приходи се отпускат както като бюджетни кредити за поети задължения, така и като бюджетни кредити за плащания, когато приходите са получени от институцията с изключение на случаите по ►M3 член 160, параграф 1а и член 161, параграф 2 от Финансовия регламент ◄. Те се предоставят автоматично с изключение на случаите на възстановяване на предплати съгласно член 156 от Финансовия регламент, както и случаите на финансови корекции във връзка със структурните фондове.

▼B

Член 11

Вноски от държавите членки за научноизследователски програми

(Член 18, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент)

1. Вноските на държавите членки за финансиране на някои допълнителни научни програми съгласно член 5 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 се плащат, както следва:

а) седем дванадесети от записаната в бюджета сума се плащат най-късно до 31 януари на текущата финансова година;

б) останалите пет дванадесети се плащат най-късно до 15 юли на текущата финансова година.

2. Когато бюджетът не е приет окончателно до началото на финансовата година, предвидените в параграф 1 вноски се основават на сумата, записана в бюджета предходната финансова година.

3. Всички вноски или допълнителни плащания, дължими от държавите членки към бюджета, се записват в сметката или сметките на Комисията в срок от тридесет календарни дни след датата на която кредитите стават изискуеми.

4. Извършените плащания се записват в сметката, предвидена в Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 в съответствие с условията в него.

Член 12

Планирани приходи в резултат от участието на държавите от ЕАСТ в определени програми на Общностите

(Член 18, параграф 1, буква г) от Финансовия регламент)

1. Бюджетната структура за отразяване на участието на държавите от ЕАСТ в определени програми на Общностите е както следва:

а) в приходната част – ред със символичен запис (p.m.) за отразяване на пълния размер на вноските на държавите от ЕАСТ за съответната финансова година. Прогнозите се посочват в бележките към бюджета;

б) в разходната част:

i) бележките за всеки ред във връзка с дейностите на Общностите, в които участват държавите от ЕАСТ, показват „за сведение“ прогнозите за размера на вноската;

ii) приложението, което е неразделна част от бюджета, посочва всички бюджетни редове относно дейностите на Общностите, в които участват държавите от ЕАСТ.

Посоченото в буква б), точка ii) на алинея 1 приложение представлява и се включва в структурата, която отразява бюджетните кредити по тези вноски съгласно параграф 2 и позволява извършването на съответните разходи.

2. Съгласно член 82 от Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП) средствата по годишното участие на държавите от ЕАСТ, така както са потвърдени пред Комисията от съвместния комитет на ЕИП съгласно член 1, параграф 5 от Протокол 32 към споразумението, позволяват още в началото на финансовата година да се бъдат предвидени в пълен размер

▼B

както бюджетни кредити за поети задължения, така и бюджетни кредити за плащания.

3. Ако в течение на финансовата година се предвидят допълнителни кредити по редовете в бюджета за участието на държавите от ЕАСТ, без да има възможност за същата година държавите от ЕАСТ да коригират вноските си в съответствие с „коефициента за пропорционалност“ съгласно член 82 от Споразумението за европейското икономическо пространство, Комисията има право като временна мярка и по изключение да използва паричните си средства за предварително финансиране на дела на държавите от ЕАСТ. След предоставянето на такава подкрепа, Комисията във възможно най-кратки срокове отправя покана към държавите от ЕАСТ да направят съответните вноски. Комисията уведомява бюджетния орган ежегодно за взетите в тази връзка решения.

Предварителното финансиране се регулира във възможно най-кратки срокове в бюджета за следващата финансова година.

4. Съгласно член 18, параграф 1, буква г) от Финансовия регламент финансовото участие на държавите от ЕАСТ се добавя към планираните приходи. Счетоводителят приема съответните мерки, за да гарантира отделното проследяване на използването както на приходите от тези вноски, така и на съответните кредити.

В отчета по член 131, параграф 2 от Финансовия регламент Комисията указва отделно етапите на изпълнение по участието на държавите от ЕАСТ по отношение както наприходите, така и на разходите.

Член 13

Постъпления от санкции, наложени върху държави-членки, обявени че имат прекомерен дефицит

(Член 18, параграф 1, буква б) от Финансовия регламент)

Структурата на бюджета за отразяване на постъпленията от санкциите по Раздел 4 от Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета [1] е, както следва:

а) в приходната част – ред със символичен запис (p.m.) за отразяване на лихвите по тези суми;

б) същевременно и без да се засягат разпоредбите на член 74 от Финансовия регламент записването на тези суми в приходната част води до предвиждане, в бюджетен ред от разходната част, на бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания. Тези кредити се усвояват съгласно член 17 от Финансовия регламент.

▼M3

Член 13а

Такси, наложени в резултат от приемане на дарения в полза на Общностите

(член 19, параграф 2 от Финансовия регламент)

За целите на разрешението от Европейския парламент и от Съвета, посочено в член 19, параграф 2 от Финансовия регламент, Комисията изчислява и надлежно обяснява финансовите такси, в това число разходи за последващ контрол, възникнали в резултат на приемане на дарения в полза на Общностите.

[1] ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6.

▼M3

Член 14

Предаване за плащане на нетната сума

(член 20, параграф 1 от Финансовия регламент)

Съгласно член 20, параграф 1 от Финансовия регламент, следните отчисления могат да се правят от заявките за плащания, фактурите или справките, които след това се предават за плащане на нетната сума:

а) санкции, наложени върху страни по договори за обществена поръчка или бенефициери на безвъзмездни средства;

б) отбивите, възстановени суми и рабати по отделни фактури и заявки за плащане;

в) лихви, генерирани от плащания по предварително финансиране, посочени в член 5а, параграф 1, първа алинея от Финансовия регламент.

▼B

Член 15

Сметки за възстановими данъци

(Член 20, параграф 2 от Финансовия регламент)

Всички данъци, наложени на Общностите по член 20, параграф 2 от Финансовия регламент, се отразяват във временна сметка до възстановяването им от съответните държави.

ГЛАВА 5

(Глава 6 от Финансовия регламент)

Принцип на специфичност на разходите

▼M3

———————

Член 17

Правила за изчисляване на проценти при трансфери на институции, различни от Комисията

(член 22 от Финансовия регламент)

1. Процентите, посочени в член 22 от Финансовия регламент, се изчисляват към датата на заявката за трансфер и отчитайки бюджетните кредити, предвидени в бюджета, включително коригиращите бюджети.

2. Сумата, която се взема предвид, е сборът от трансферите, които трябва да се извършат по бюджетния ред, от който се прави трансфер, със съответните корекции за предходни трансфери.

Сумата на трансферите, които могат да се извършат самостоятелно от съответна институция без решение на бюджетния орган, не се взема предвид.

Член 17а

Правила за изчисляване на процентите при трансфери на Комисията

(член 23 от Финансовия регламент)

1. Процентите, посочени в член 23, параграф 1 от Финансовия регламент, се изчисляват към датата на заявката за трансфер и

▼M3

отчитайки бюджетните кредити, предвидени в бюджета, включително коригиращите бюджети.

2. Сумата, която се взема предвид, е сборът от трансферите, които трябва да се извършат по бюджетния ред, от който или към който се прави трансфер, със съответните корекции за предходни трансфери.

Сумата на трансферите, които могат да се извършат самостоятелно от Комисията без решение на бюджетния орган, не се взема предвид.

▼B

Член 18

Административни разходи

(Член 23 от Финансовия регламент)

Разходите, посочени в член 23, параграф 1, буква б), първо изречение от Финансовия регламент, покриват, за всяка област на политика, перата по член 27.

Член 19

Основания за заявки за трансфер на бюджетни кредити

(Член 22 и 23 от Финансовия регламент)

Предложенията за прехвърляния и цялата информация за бюджетния орган във връзка с трансферитетрансферите по член 22 и 23 от Финансовия регламент се комплектоват със съответната подробна оправдателна документация, която отразява усвояването на кредитите и разчети за потребностите до края на финансовата година, както за бюджетните редове, към които се прехвърлят кредити, към които се извършват трансферите, така и за тези, от които те се прехвърлят.

Член 20

Основания за заявки за трансфери от резерва за спешна помощ

(Член 26 от Финансовия регламент)

Предложенията за трансфери соглед позволяване използването на резерва за спешна помощ по ►M3 член 26 от Финансовия регламент ◄, са придружени от съответните подробни оправдателни документи, които отразяват:

а) за бюджетния ред, към което се прехвърля – последната налична информация за усвояването на бюджетните кредити и разчет за потребностите до края на финансовата година;

б) за всички бюджетни редове във връзка с външни дейности– усвояването на кредитите до края на месеца, предшестващ заявката за трансфер, и разчет за потребностите до края на финансовата година, включително сравнение с първоначалните разчети;

в) анализ на възможностите за пренасочване на кредитите.

▼B

ГЛАВА 6

(Глава 7 от Финансовия регламент)

Принцип на добро финансово управление

▼M2

Член 21

Оценка

(член 27 от Финансовия регламент)

1. Всяко предложение за програма или дейност, предполагащо бюджетни разходи, се подлага на предварителна оценка относно:

а) нуждата, която задоволява, в краткосрочен или дългосрочен план;

б) добавената стойност на участието на Общността;

в) поставените цели;

г) наличните възможности за действие, включително предполагаемите рискове;

д) очакваните резултати и въздействие, и по-специално икономически, социални и върху околната среда, и необходимите за измерването им показатели и правила за оценка;

е) най-подходящия метод за изпълнение за предпочитаната възможност или възможности;

ж) вътрешната последователност на предлаганата дейност или програма и връзките ѝ с други действащи инструменти;

з) обема бюджетните кредити, човешки ресурси и други административни разходи, които следва да се разпределят, като се има предвид принципът цена/ефективност;

и) поуките от подобни, вече осъществени мероприятия.

2. Предложението съдържа договорености за наблюдение, отчет и оценка, като взема предвид по подобаващ начин отговорностите на всички административни нива, които ще вземат участие в изпълнението на предложената програма или дейност.

3. Всички програми или действия, включително пилотните проекти и подготвителните дейности, когато мобилизираните ресурси надхвърлят 5 000 000 EUR, подлежат на междинна оценка и/или последваща оценка на използваните човешки и финансови ресурси и постигнатите резултати с цел да се провери доколко съответстват на поставените цели при следните условия:

а) периодично се оценяват резултатите, постигнати при осъществяването на многогодишна програма, по график, който позволява да се отчетат заключенията от оценките при вземането на решение за продължаване, изменение или прекратяване на тази програма;

б) дейностите, финансирани на годишна основа, подлежат на оценка на получените резултати поне веднъж на шест години.

Задължението, предвидено в първа алинея, букви а) и б), не се прилага за проектите или дейностите, осъществявани в рамките на дейности, за които това задължение може да бъде изпълнено чрез окончателните доклади, изпратени от органите, които изпълняват действието.

4. Оценките, посочени в параграфи 1 и 3, са пропорционални на мобилизираните ресурси и на въздействието на съответната програма или дейност.

▼B

Член 22

Финансов отчет

(Член 28 от Финансовия регламент)

1. ►M3 ———— ◄

Финансовият отчет съдържа финансовата и икономическа информация, необходима на законодателния орган за оценка на потребността от действие на Общността. В него се включва подходяща информация във връзка със съответствието с останалите финансови инструменти и евентуалния синергичен ефект.

При многогодишни операции финансовият отчет съдържа предвидимия график на годишните потребности от гледна точка на бюджетни кредити и щатни бройки, както и оценка на въздействието им върху средносрочното финансово планиране.

2. За да се предотвратят рисковете от измами или нередности с неблагоприятно въздействие върху закрилата на финансовите интереси на Общността, финансовият отчет съдържа информация за съществуващите и планираните мерки за предотвратяване и премахване на измамите.

▼M3

Член 22а

Ефективен и ефикасен вътрешен контрол

(член 28а, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Ефективният вътрешен контрол се основава на най-добрите международни практики и включва по-специално следното:

а) разпределение на задачите;

б) подходяща стратегия за управление на риска и контрол, включваща проверки на ниво бенефициер;

в) предотвратяване на конфликти на интереси;

г) адекватни одитни следи и пълнота на данните в системите за данни;

д) процедури за мониторинг на работата и проследяване на установените слабости във вътрешния контрол и изключенията;

е) периодична оценка на доброто функциониране на системата за контрол.

2. Ефикасният вътрешен контрол се основава на следните елементи:

а) осъществяване на подходящо управление на риска и стратегия за контрол, съгласувани между съответните участници във веригата за контрол;

б) възможност за достъп до резултатите от контрола за всички съответни участници във веригата за контрол;

в) навременно прилагане на корективни мерки, включително, при необходимост, санкции с възпиращ ефект;

г) ясно и недвусмислено законодателство, на което се основават политиките;

д) елиминиране на повтарящите се проверки;

е) принцип на подобряване на съотношението между разходите и ползите от проверките.

▼B

ГЛАВА 7

(Глава 8 от Финансовия регламент)

Принцип на прозрачност

▼M3

Член 23

Междинно публикуване на бюджета

(член 29 от Финансовия регламент)

Възможно най-скоро и не по-късно от четири седмици след окончателното приемане на бюджета окончателните подробни данни от бюджета се публикуват на всички езици на интернет сайта на институциите по инициатива на Комисията в очакване на официалното публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

▼B

ДЯЛ III

СЪСТАВЯНЕ И УСТРОЙСТВО НА БЮДЖЕТА

ГЛАВА 1

Съставяне на бюджета

Член 24

Общ увод към предварителния проектобюджет

(Член 33 от Финансовия регламент)

Комисията разработва общия увод към предварителния проектобюджет.

Всеки от разделите на предварителния проектобюджет се предшества от увод, разработен от съответната институция.

Общият увод включва:

а) финансови таблици за целия бюджет;

б) по отношение на дяловете в раздела на Комисията:

i) описание на политиката, която обосновава искането за отпускане на кредити, като се отчитат принципите и изискванията по член 27 и член 33, параграф 2, буква г) от Финансовия регламент;

ii) основанията за промените в предвидените кредити между отделните финансови години.

Член 25

Работни документи в подкрепа на предварителния проектобюджет

(Член 30 и 33 от Финансовия регламент)

В подкрепа на предварителния проектобюджет се представят следните работни документи:

а) по отношение на персонала на институциите:

▼B

i) представяне на политиката за постоянните и временните щатни бройки;

▼M3

ii) за всяка категория служители — органиграма на бюджетните щатни бройки и служители в началото на годината, в която е представен предварителният проектобюджет, с разпределение по степени и административни звена;

▼B

iii) когато се предлага промяна в щатните бройки, обосновка на промяната;

iv) списък на щатните бройки според областта на политика;

б) подробно представяне на политиката по сключване и отпускане на заеми;

в) по отношение на субсидиите за органите по член 32 от Финансовия регламент – прогнози за приходите и разходите, предшествани от обяснителна записка от съответните органи, както и за европейските училища – описание на приходите и разходите, предшествано от обяснителна записка.

Член 26

Предварителни проекти за коригиращ бюджет

(Член 37, параграф 1 от Финансовия регламент)

Предварителните проекти за коригиращ бюджет се комплектоват с описание на основанията и данни за изпълнението на бюджета за предходните и текущата финансови години, които са налице към датата на тяхното установяване.

ГЛАВА 2

Устройство и представяне на бюджета

Член 27

Бюджетни кредити за административни разходи

(Член 41 от Финансовия регламент)

Когато разходната част на даден бюджетен раздел се представя в номенклатура въз основа на класификация според предназначението, бюджетните кредити за административни разходисе разделят в отделни позиции по глави според следната класификация:

а) разходи за персонал според утвърденото щатно разписание: включват се размерът на кредитите и щатните бройки, които им съответстват;

б) разходи за външен персонал (включително помощен персонал и персонал на агенциите) и други управленски разходи (включително разходи за представителни цели и срещи);

в) разходи за сгради и други свързани с тях разходи, включително за почистване и поддържане, отдаване и вземане под наем, далекосъобщения, вода, газ и електроенергия;

г) разходи за поддръжка.

Административните разходи на Комисията от тип, който е общ за всички раздели, също се представят в отделна справка с класификация по типове.

▼B

Член 28

Фактически разходи през последната приключена финансова година

(Член 46, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент)

За целите на съставянето на бюджета фактическите разходи през последната приключена финансова година се определят както следва:

а) в поетите задължения: поетите задължения, осчетоводени през финансовата година срещу бюджетните кредити за същата финансова година съгласно определението в член 5;

б) в плащанията: плащанията, извършени през финансовата година, т.е. през която платежното нареждане е изпратено на банката срещу бюджетните кредитиза същата финансова година съгласно определението в същия член.

Член 29

Бележки към бюджета

(Член 46, параграф 1, буква г) от Финансовия регламент)

Бележките към бюджета включват:

а) позоваванията на основния акт, когато има такъв;

б) всички подходящи обяснения във връзка с характера и предназначението на бюджетните кредити.

Член 30

Щатно разписание

(Член 46, параграф 1 и параграф 3, буква а) от Финансовия регламент)

Персоналът на Агенцията за доставките се представя отделно в щатното разписание на Комисията.

ДЯЛ IV

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА

ГЛАВА 1

Общи разпоредби

▼M3

_____

▼B

Член 32

Максимални суми за пилотни схеми и подготвителни действия

(►M3 Член 49, параграф 6, букви а) и б) ◄ от Финансовия регламент)

1. Общият размер на бюджетните кредити за пилотни схеми по ►M3 член 49, параграф 6, буква а) ◄ от Финансовия регламент

▼B

не може да надхвърля ►M3 40 млн. EUR ◄ за всяка бюджетна година.

2. Общият размер на бюджетните кредите за нови подготвителни действия по член ►M3 49, параграф 6, буква б) ◄ от Финансовия регламент не може да надхвърля ►M3 50 млн. EUR ◄ за всяка бюджетна година, а фактически предвидените бюджетни кредити за подготвителни действия не могат да надхвърлят ►M3 100 млн. EUR ◄.

▼M3

Член 32а

Подготвителни мерки в областта на общата външна политика и политиката на сигурност

(член 49, параграф 6, буква в) от Финансовия регламент)

Финансирането на мерки, одобрени от Съвета за подготовка на операции на ЕС за управление на кризи по дял V от Договора за Европейския съюз, обхваща допълнителни разходи, пряко свързани с конкретното участие на мисия или екип на място, включващи *inter alia* персонал от институциите на ЕС, включително застраховка за висок риск, разходи за път и настаняване и дневни разходи.

▼B

Член 33

Конкретни правомощия на Комисията съгласно Договорите

(►M3 Член 49, параграф 6, буква г ◄) от Финансовия регламент)

1. Членовете от Договора за ЕО, които пряко предоставят конкретни правомощия на Комисията, са както следва:

а) член 138 (социален диалог);

б) член 140 (проучвания, становища и консултации по социални въпроси);

в) член 143 и 145 (специални доклади по социални въпроси);

г) член 152, параграф 2 (инициативи за засилване на координацията в здравеопазването);

д) член 155, параграф 2 (инициативи за засилване на координацията по транс-европейските мрежи);

е) член 157, параграф 2 (инициативи за засилване на координацията по въпросите на промишлеността);

ж) член 159, второ изречение (доклад за напредъка в постигането на икономическо и социално сближаване);

з) член 165, параграф 2 (инициативи за засилване на координацията в научно-техническото развитие);

и) член 173 (доклад за научно-техническото развитие);

к) член 180, параграф 2 (инициативи за засилване на координацията на политиката на сътрудничество за развитие).

2. Членовете от Договора за Евратом, които пряко предоставят конкретни правомощия на Комисията, са както следва:

а) член 70 (финансова подкрепа в рамките на бюджета за проучвателни програми на територията на държавите членки);

б) член 77 и сл.(контрол за безопасността).

▼B

3. При представянето на предварителния проектобюджет могат да се добавят допълнителни подробности към данните по параграф 1 и 2 с позоваване на съответните членове и посочване на сумите.

Член 34

Определение на конфликта на интереси

(Член 52, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Актовете, които могат да бъдат опорочени поради конфликт на интереси по смисъла на член 52, параграф 2 от Финансовия регламент, могат да приемат между другото някоя от следните форми:

а) предоставяне на себе си или на други лица на неправомерни преки или косвени облаги;

б) отказ да се предоставят на даден бенефициер права или ползи, на които той има право;

в) извършване на неправилни или неправомерни действия или бездействие при задължителност на действието.

2. Компетентният орган по член 52, параграф 1 от Финансовия регламент е прекият ръководител на съответния служител. Прекият ръководител потвърждава писмено дали съществува или не конфликт на интереси. Ако такъв е налице , прекият ръководител лично взема подходящо решение.

▼M3

3. Приема се, че е налице конфликт на интереси, ако даден заявител, кандидат или оферент е служител, обхванат от Правилника за длъжностните лица, освен ако участието му в процедурата е било предварително разрешено от неговия висшестоящ.

▼B

ГЛАВА 2

Методи на изпълнение

Раздел 1

Общи разпоредби

▼M3

Член 35

Проверки, извършвани от Комисията

(член 53г, член 54, параграф 2, буква в) и член 56 от Финансовия регламент)

1. Решенията за възлагане на задачи по изпълнението на субектите или лицата, посочени в член 56 от Финансовия регламент, включват всички необходими условия за гарантиране на прозрачността на проведените операции.

Комисията пристъпва към необходимото преразглеждане на тези условия, когато има съществени изменения в прилаганите от субектите или лицата процедури или системи, за да гарантира, че определените в член 56 условия продължават да се спазват.

2. Въпросните субекти или лица предоставят на Комисията в определен срок всички поискани от нея сведения и незабавно я уведомяват за всяко съществено изменение в своите процедури или системи.

▼M3

При необходимост Комисията определя тези задължения в решенията, посочени в параграф 1, или в споразуменията, сключени с тези субекти или лица.

3. Комисията може да приеме, че процедурите за обществена поръчка на органите, посочени в член 54, параграф 2, буква в), и на бенефициерите, посочени в член 166, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент, са равностойни на нейните собствени процедури, при надлежно отчитане на международно приетите стандарти.

4. Когато Комисията изпълнява бюджета чрез съвместно управление, се прилагат споразуменията за проверка, сключени със съответните международни организации.

5. Независимият външен одит, посочен в член 56, параграф 1, буква г) от Финансовия регламент, трябва да бъде най-малко извършен от одиторска служба, функционално независима от субекта, на който Комисията възлага задачите по изпълнение, и трябва да изпълнява задълженията си в съответствие с международно приетите одиторски стандарти.

Член 35а

Мерки за насърчаване на най-добрите практики

(член 53б от Финансовия регламент)

Комисията съставя регистър на органите, отговорни за дейностите по управление, сертифициране и одит съгласно секторни регламенти. С цел насърчаване на най-добрите практики в структурните фондове и Европейския фонд за рибарство Комисията предоставя на лицата, отговорни за дейностите по управление и контрол, методическо ръководство, в което се представят нейните собствени стратегия и подход за контрол, в това число списъци за проверка и установени примери за най-добра практика.

▼B

Раздел 2

Специални разпоредби

Член 36

Пряко централизирано управление

(►M3 Член 53а ◄ от Финансовия регламент)

Когато Комисията изпълнява бюджета на централизирана основа пряко в своите отдели, задачите по изпълнението се извършват от финансовите участници по смисъла на членове 58–68 от Финансовия регламент и в съответствие с посочените в регламента условия.

Член 37

Упражняване на правомощията, делегирани на изпълнителните агенции

(Член 54, параграф 2, буква а) и член 55, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Решенията за делегиране на правомощия на изпълнителните агенции им позволяват като оправомощени разпоредители с бюджетни кредити да усвояват бюджетни кредити във връзка с програми на Общностите, чието изпълнение им е поверено.

▼M3

———————

▼B

3. Актът за оправомощаване от Комисията съдържа същите разпоредби като посочените в член 41, параграф 2. Той се приема официално в писмена форма от директора от името на изпълнителната агенция.

▼M3

Член 38

Допустимост за делегиране на правомощия на национални или международни органи от публичния сектор или частноправни субекти със задължение за обществена услуга и условия за това делегиране

(член 54, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент)

1. Комисията може да делегира задачи, които включват упражняване на публична власт, на:

а) международни органи от публичния сектор;

б) национални органи от публичния сектор или частноправни субекти със задължение за обществена услуга, регламентирани от правото на някоя от държавите-членки, на някоя от държавите от Европейското икономическо пространство (ЕИП), на някоя от страните кандидатки за членство в Европейския съюз или, при необходимост, на правото на друга държава.

2. Комисията гарантира, че органите или субектите по параграф 1 предлагат адекватни финансови гаранции, предоставени за предпочитане от орган от публичния сектор, по-специално по отношение на пълното събиране на дължимите на Комисията средства.

3. Когато възнамерява да възложи задачи, които включват упражняване на публична власт, и по-специално задачи по изпълнението на бюджета, на орган по член 54, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент, Комисията анализира спазването на принципите на икономия, ефективност и ефикасност.

Член 39

Определяне на националните или международни органи от публичния сектор или частноправни субекти със задължение за обществена услуга

(член 54, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент)

▼B

1. Националните органи от публичния сектор или частноправни субекти със задължение за обществена услугасе уреждат от правото на държавата членка или на страната, в която са учредени.

2. ►M3 Организациите или субектите, посочени в параграф 1, или международни публичноправни организации се избират обективно и прозрачно съобразно с принципа за добро финансово управление, за да удовлетворят определените от Комисията изисквания за изпълнението. ◄ При избора не се допуска никаква дискриминация между различните държави-членки или други държави.

3. В случаите на управление чрез мрежа, които изискват определяне на поне една организация или субект от съответната държава-членка или друга държава, организацията или субектът се определят от съответната държава-членка или друга държава в съответствие с разпоредбите на основния акт.

▼M3

Във всички останали случаи Комисията определя организациите или субектите съгласувано с държавите-членки или със засегнатите страни.

4. Когато Комисията възлага задачи по изпълнение на организации по член 54, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент, тя ежегодно уведомява законодателния орган за въпросните случаи и органи и предоставя изчерпателна обосновка за използването на такива органи.

Член 39а

Лица, натоварени с управлението на специфични действия по дял V от Договора за Европейския съюз

(член 54, параграф 2, буква г) от Финансовия регламент)

Лицата, натоварени с управлението на специфични действия, посочени в член 54, параграф 2, буква г) от Финансовия регламент, установяват съответните структури и процедури с цел да поемат отговорността за средствата, които управляват. Те имат статут на специални съветници по общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) към Комисията съгласно членове 1 и 5 от Условията за работа на другите служители на Европейските общности.

▼B

Член 40

Спазване на правилата за обществените поръчки

(Член 57 от Финансовия регламент)

Когато възлага задачи на частноправни субекти по член 57, параграф 2 от Финансовия регламент, Комисията сключва договор в съответствие с разпоредбите на част първа, дял V от Финансовия регламент.

▼M3

Член 41

Подробни правила за непряко централизирано управление

(член 54, параграф 2, букви б), в) и г) от Финансовия регламент)

1. Когато възлага задачи за изпълнение на органи, субекти или лица по член 54, параграф 2, букви б), в) и г) от Финансовия регламент, Комисията сключва споразумение с тях, определящо подробните правила за управлението и контрола на средства и за защита на финансовите интереси на Общностите.

▼B

2. Споразумението, посочено в параграф 1, включва следното:

а) определение на възложените задачи;

б) условия и подробни механизми за изпълнение на задачите, включително подходящи разпоредби за разграничаване на отговорностите и организиране на контрола върху изпълнението;

в) правилата за отчитане пред Комисията на изпълнението на задачите;

г) условията за прекратяване на изпълнението на задачите;

д) подробните механизми за контрол от страна на Комисията;

▼B

е) условията за използване на отделни банкови сметки, бенефициерите на начислените лихви и използването на тези лихви;

ж) разпоредбите, които гарантират видимостта на действията на Общностите по отношение на останалите дейности на органа;

з) ангажимент за въздържане от действия, които могат да доведат до конфликт на интереси по смисъла на член 52, параграф 2 от Финансовия регламент.

▼M3

3. Органите, субектите или лицата по параграф 1 нямат статут на оправомощени разпоредители с бюджетни кредити.

▼B

Член 42

Процедури за уравняване на сметките при децентрализирано или споделено управление

(►M3 Членове 53б и 53в ◄ от Финансовия регламент)

1. Целта на процедурата за уравняване на сметките по ►M3 членове 53б и 53в ◄ от Финансовия регламент е да се гарантира, че разходите на държавите членки в контекста на споделеното управление или на трети държави в контекста на децентрализираното управление, които могат да бъдат за сметка набюджета на Общностите, са редовни и са били извършени в съответствие с приложимите общностни правила.

2. Без да се засягатзасяга конкретните разпоредби в отрасловата регламентация, процедурата за уравняване на сметките има следното съдържание:

а) декларация за разходите от държавите членки или третите държави под формата на сметки, заверени от технически компетентен отдел или орган, който е функционално независим от изразходващата организация;

б) документ, и по целесъобразност, проверка на сметките и свързаните с тях операции от страна на Комисията, по документи и при необходимост - на място, без каквито и да било ограничения, включително проверки при бенефициерите;

в) установяване от Комисията на размера на признатите разходи за сметка на бюджета след прилагане на състезателна процедура и уведомяване на държавите членки или третите държави;

г) изчисляване на финансовите корекции поради разлики между декларираните разходи и признатите разходи за сметка на бюджета;

д) възстановяване или връщане на разликата между признатите разходи и вече изплатените суми на държавите членки или третите държави. Възстановяването се извършва чрез прихващане по член 83.

3. В контекста на децентрализираното управление описаната в параграф 1 и 2 процедура за уравняване на сметките се прилага в съответствие с договорената степен на децентрализация.

▼M3

Член 42а

Обобщение на одитите и декларациите

(член 53б, параграф 3 от Финансовия регламент)

1. Обобщението се предоставя от съответния орган или организация, определен от държавата-членка за съответната област на разходи в съответствие със секторните правила.

2. Частта за одита:

а) включва, по отношение на селското стопанство, удостоверенията, издадени от сертифициращите органи, и, по отношение на структурните и други подобни мерки, одиторските становища на органите, осъществяващи одита);

б) трябва да се предостави до 15 февруари на годината, която следва годината на осъществяване на одита за селскостопанските разходи и за структурните и други подобни мерки.

3. Частта за декларациите:

а) включва, по отношение на селското стопанство, декларации за уверение, предоставени от разплащателните агенции, и, по отношение на структурните и други подобни мерки, удостоверения от сертифициращите органи;

б) трябва да се предостави до 15 февруари на следващата финансова година за селскостопанските разходи и за структурните и други подобни мерки.

Член 43

Съвместно управление

(членове 53г, 108а и 165 от Финансовия регламент)

1. Комисията гарантира наличието на подходящи правила за контрол и одит на действието в неговата цялост.

2. Посочените в член 53г от Финансовия регламент международни организации са:

а) международни организации от публичния сектор, създадени с междуправителствени спогодби, и създадени от тях специализирани агенции;

б) Международният комитет на Червения кръст (МКЧК);

в) Международната федерация на Националните дружества на Червения кръст и Червения полумесец.

За целите на член 53г от Финансовия регламент Европейската инвестиционна банка и Европейският инвестиционен фонд се приемат за международни организации.

3. Когато бюджетът се изпълнява чрез съвместно управление с международни организации в съответствие с членове 53г и 165 от Финансовия регламент, организациите и действията, които ще бъдат финансирани, се избират обективно и прозрачно.

4. Без да се засяга член 35 от настоящия регламент, споразуменията, сключени с международните организации по член 53г от Финансовия регламент, съдържат по-специално следното:

а) определение на действието, проекта или програмата, които ще бъдат изпълнявани чрез съвместно управление;

б) условията и подробните механизми за тяхното изпълнение, които включват по-специално принципите за възлагане на

▼M3

договор за обществена поръчка или отпускане на безвъзмездни средства;

в) правилата за докладване пред Комисията относно изпълнението;

г) разпоредби, задължаващи организацията, на която са възложени задачи по изпълнение, да изключи от участие в процедура за обществена поръчка или безвъзмездни средства кандидати или заявители, които се намират в едно от положенията, посочени в член 93, параграф 1, букви а), б) и д) и член 94, букви а) и б) от Финансовия регламент;

д) условията относно плащанията на общностната помощ и оправдателните документи за доказване на тези плащания;

е) условията, при които изпълнението се прекратява;

ж) подробни правила за контрол от страна на Комисията;

з) разпоредби за предоставяне на Сметната палата на достъп до информацията, необходима ѝ за изпълнението на нейните задължения, при нужда на мястото на проверката, в съответствие със споразуменията за проверка, сключени със съответните международни организации;

и) разпоредби относно използването на получената лихва;

й) разпоредби, гарантиращи прозрачността на действието, проекта или програмата на Общността във връзка с другите дейности на организацията;

к) разпоредби относно публикуването на бенефициерите на средства, произтичащи от бюджета, които изискват от международните организации да публикуват информацията съгласно член 169 от настоящия регламент.

5. Проект или програма се считат за съвместно изготвени, когато Комисията и международният орган от публичния сектор съвместно оценяват възможността за осъществяване и определят споразуменията за изпълнение.

6. При изпълнението на проекти чрез съвместно управление международните организации трябва да изпълняват най-малко следните изисквания:

а) процедурите за обществени поръчки и за отпускане на безвъзмездни средства спазват принципите на прозрачност, пропорционалност, добро финансово управление, равно третиране и недопускане на дискриминация, отсъствие на конфликти на интереси и спазване на международно приетите стандарти;

б) безвъзмездните средства не могат да бъдат кумулативни или да се отпускат със задна дата;

в) безвъзмездните средства трябва да включват съфинансиране, освен ако член 253 не предвижда друго;

г) безвъзмездните средства не могат да имат за цел или резултат създаване на печалба за бенефициера.

Тези изисквания се установяват изрично в споразуменията, сключени с международните организации.

Член 43а

Информация за трансферите на лични данни за целите на одита

(член 48 от Финансовия регламент)

За всяка покана, направена в контекста на безвъзмездни помощи или обществени поръчки чрез пряко централно управление, потенциалните бенефициери, кандидати и оференти се уведомяват в

▼M3

съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета [1], че с цел защита на финансовите интереси на Общностите техните лични данни може да бъдат предадени на службите за вътрешен одит, на Европейската сметна палата, на органа по финансовите нередности или на Европейската служба за борба с измамите (наричан по-нататък „OLAF“).

▼B

ГЛАВА 3

Финансови участници

Раздел 1

Права и задължения на финансовите участници

Член 44

Права и задължения на финансовите участници

(Член 58 от Финансовия регламент)

Всяка институция осигурява на всеки финансов участник необходимите ресурси за изпълнението на неговите задължения и устав, който подробно описва неговите задачи, права и задължения.

Раздел 2

Разпоредител с бюджетни кредити

Член 45

Подпомагане на оправомощените и вторично оправомощените разпоредители с бюджетни кредити

(Член 59 от Финансовия регламент)

1. ►M2 При изпълнение на задачите си разпоредителят с бюджетните кредити може да бъде подпомаган от лица, влизащи в обхвата на Правилника за длъжностните лица (наричани по-долу „длъжностни лица“), имащи за задача да извършват на негова отговорност някои операции, необходими за изпълнението на бюджета и съставянето на финансова и управленска информация. ◄ За да се предотврати конфликт на интереси, персоналът подпомагащ оправомощените и вторично оправомощените разпоредители с бюджетни кредитисъблюдава изискванията по член 52 от Финансовия регламент.

▼M2

2. Всяка институция информира бюджетния орган винаги, когато първостепенен разпоредител с бюджетни кредити поема функциите си, изменя функциите си или приключва функциите си.

▼B

Член 46

Вътрешни правила за делегиране

(Член 59 от Финансовия регламент)

В съответствие с Финансовия регламент и настоящия регламент всяка институция разработва във вътрешните си правила мерки за

[1] ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

▼B

управление на бюджетните кредитикредити, каквито сметне за необходими с оглед на правилното изпълнение на своя раздел от бюджета.

Член 47

Разделяне на функциите по инициране на дадена операция и нейната проверка

(Член 60, параграф 4 от Финансовия регламент)

1. „Инициране на операция“ означава всички операции, които обичайно се извършват от персонала по член 45 и са подготвителни за приемането на актовете за изпълнение на бюджета от компетентния оправомощен или вторично оправомощен разпоредител с бюджетни кредити.

2. „Предварителна проверка на дадена операция“ означава всички предварителни проверки, организирани от отговорния разпоредител с бюджетни кредитис оглед на проверката на оперативните и финансовите аспекти.

3. Всяка операция подлежи на поне една предварителна проверка. Целта на тази проверка е да установи, че:

а) разходите са редовни и правомерни, по-специално по отношение на разпоредбите за бюджета и други приложими разпоредби, както и по отношение на разпоредбите или актовете, приети в изпълнение на Договорите и регламентите и, при необходимост, по отношение на договорните условия;

б) е приложен принципът на доброто финансово управление, посочен в дял II, глава 7 от Финансовия регламент.

▼M2

За целите на предварителната проверка разпоредителят с бюджетните кредити може да приеме за една операция серия от подобни индивидуални операции, отнасящи се до текущи разходи за заплати и възнаграждения, пенсии, командировъчни или болнични.

В случая, посочен във втора алинея, разпоредителят с бюджетните кредити според собствената си оценка на риска извършва подходяща последваща проверка, в съответствие с параграф 4.

▼B

4. Целта на последващите проверки - на документите и при необходимост на място - е да се установи дали финансираните от бюджета операции са правилно изпълнени и по-конкретно дали са спазени критериите по параграф 3. Проверките могат да се извършват на извадкова основа чрез анализ на риска.

▼M2

5. Длъжностните лица, отговорни за проверките, посочени в параграфи 2 и 4, са различни от длъжностните лица, извършващи началните задачи, посочени в параграф 1 и не са подчинени на последните.

▼B

Член 48

Процедури за управление и вътрешен контрол

(Член 60, параграф 4 от Финансовия регламент)

Системите и процедурите за управление и вътрешен контрол са разработени с цел:

▼B

а) постигане целите на политиката, програмите и действията на институциите в съответствие с принципа на добро финансово управление;

б) спазване нормите на общностното право и минималните контролни стандарти, установени от институцията;

в) гарантиране опазването на активите на институцията и информацията;

г) предотвратяване и разкриване на нередностите, грешките и измамите;

▼M3

д) разкриване и предотвратяване на управленските рискове и ефективно управление на тези рискове;

▼B

е) гарантиране на надеждно представяне на финансовата и управленската информация;

ж) съхраняване на оправдателна документация във връзка с изпълнението на бюджета и произтичащи от него и от мерките за неговото изпълнение;

з) съхраняване на документация във връзка с предварителните гаранции в полза на институцията и съставяне на план-график за правилното им проследяване.

Член 49

Поддържане на оправдателна документация от разпоредители с бюджетни кредити

(Член 60, параграф 4 от Финансовия регламент)

Управленските системи и процедури във връзка с поддържането на оригинални оправдателни документи предвиждат:

а) документите да бъдат номерирани;

б) документите да бъдат с дата;

в) водените регистри, които могат да бъдат компютъризирани, да позволяват определяне на точното местоположение на документите;

г) документите да бъдат съхранявани най-малко пет години от датата, на която Европейският парламент освобождава от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за бюджетната година, за която се отнасят документите.

Документите, които се отнасят до неприключени окончателно операции, се съхраняват за по-дълъг срок от посочения в буква г), т. е. до края на годината след годината на приключване на операцията.

▼M3

Личните данни, съдържащи се в оправдателните документи, по възможност се заличават, когато те вече не са нужни за целите на освобождаване от отговорност за изпълнението на бюджета, контрол и одит. При всички случаи, по отношение съхранението на данните за трафика член 37, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 се прилага.

▼B

Член 50

Кодекс с професионални стандарти

(Член 60, параграф 5 от Финансовия регламент)

1. Персоналът, определен от отговорния разпоредител с бюджетни кредити да проверява финансовите операции, се избира въз основа на знанията, уменията и конкретната квалификация, доказани чрез дипломи или съответен професионален опит или след подходяща програма за обучение.

2. Всяка институция разработва кодекс с професионални стандарти, който определя по въпросите на вътрешния контрол:

а) равнището на техническа и финансова компетентност, което се изисква от персонала по параграф 1;

б) задължението на персонала да се обучава непрекъснато;

в) възложените му мисия, роля и задачи;

г) правилата на поведение и по-специално етичните норми и изисквания към тях, както и предоставените им права.

3. Всяка институция създава подходящи структури за разпределение сред финансовите отдели и периодично актуализиране на съответната информация във връзка с контролните стандарти, както и съществуващите за целта методи и способи.

Член 51

Бездействие на оправомощен разпоредител с бюджетни кредити

(Член 60, параграф 6 от Финансовия регламент)

Бездействието на оправомощен разпоредител с бюджетни кредити съгласно член 60, параграф 6 от Финансовия регламент означава липса на отговор в разумни срокове според конкретните обстоятелства и във всички случаи в срок ненадвишаващ един месец.

Член 52

Последваща проверка и годишен отчет за дейността

(Член 60, параграф 7 от Финансовия регламент)

Резултатите от последващите проверки се включват, заедно с други въпроси, в годишния отчет за дейността, който оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити представя на своята институция.

Член 53

Предаване на финансова и управленска информация на счетоводителя

(Член 60 от Финансовия регламент)

Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити изпраща на счетоводителя съгласно приетите от последния правила финансовата и управленската информация, необходима за изпълнението на задълженията на счетоводителя.

▼B

Член 54

Докладване за процедурите на договаряне

(Член 60 от Финансовия регламент)

►M2 Разпоредителите с бюджетни кредити отчитат, за всяка финансова година, договорите, сключени чрез процедура на договаряне, посочени в член 126, параграф 1, букви а) - ж), в член 127, параграф 1, букви а) - г) и в членове 242, 244 и 246. ◄ Ако делът на процедурите на договаряне в общия брой на договорите, сключени от един и същ оправомощен разпоредител с бюджетни кредити значително се увеличава спрямо предходни финансови години или ако делът им е значително по-голям от средното равнище в институцията, разпоредителят с бюджетни кредити докладва на институцията за предприетите мерки за преодоляване на тенденцията. Всяка институция изпраща доклад за процедурите на договаряне на бюджетния орган. За Комисията докладът се прилага към резюмето на годишните отчети за дейността съгласно член 60, параграф 7 от Финансовия регламент.

Раздел 3

Счетоводител

Член 55

Назначаване на счетоводителя

(Член 61 от Финансовия регламент)

Всяка институция назначава счетоводител измежду длъжностните лица, към които се прилага Правилника за длъжностните лица на Европейските общности.

Счетоводителят задължително се избира от институцията въз основа на конкретните му компетенции, които се доказват с дипломи или равностоен професионален опит.

▼M2

Член 56

Прекратяване функциите на счетоводителя

(член 61 от Финансовия регламент)

1. Когато счетоводителят прекрати функциите си, незабавно се съставя оборотна ведомост.

2. Оборотната ведомост заедно с предавателен отчет се предават от счетоводителя, който прекратява функциите си, или ако това е невъзможно, от служител в неговия отдел на новия счетоводител.

Новият счетоводител подписва оборотната ведомост за приемане в срок от един месец, считано от предаването и може да изрази резерви.

Предавателният отчет включва също резултата от оборотната ведомост и всички изразени резерви.

3. Всяка институция информира бюджетния орган в случай на назначаване или на прекратяване функциите на своя счетоводител.

▼B

Член 57

Становище по системите за счетоводна отчетност и инвентаризация

(Член 61 от Финансовия регламент)

Когато създадените от разпоредителя с бюджетни кредити системи за финансово управление предоставят счетоводна информация на институцията или се използват за обосновка на данните по нея, счетоводителят е длъжен да даде съгласието си за въвеждането или изменението на тези системи.

Мнението на счетоводителя се търси също по отношение на въвеждането или изменението от отговорните разпоредители с бюджетни кредити на системите за инвентаризация и оценка на активите и пасивите.

Член 58

Управление на касата

(Член 61 от Финансовия регламент)

1. Счетоводителят гарантира, че неговата институция разполага с достатъчно финансови кредити за покриване на касовите потребности, които възникват при изпълнението на бюджета.

2. За целите на параграф 1 счетоводителят изгражда системи за управление на касовите наличности, които му дават възможност да съставя прогнози за паричните потоци.

3. Счетоводителят на Комисията разпределя наличните парични средства в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000.

Член 59

Управление на банкови сметки

(Член 61 от Финансовия регламент)

1. С оглед нуждите при управлението на касата, счетоводителят може да открива или да нарежда откриването на сметки на името на институцията при финансови институти или национални централни. При добре обосновани обстоятелства той може да открива сметки и в друга валута освен в еуро.

2. Счетоводителят договоря условията на функциониране на сметките при финансовите институти в съответствие с принципите на доброто финансово управление, ефективността и конкурсното начало.

3. Минимум на пет години счетоводителят повторно обявява конкурс между финансовите институти, при които има открити сметки.

4. Счетоводителят осигурява строго спазване на условията на функциониране на сметките, открити при финансовите институти.

5. Счетоводителят на Комисията, съгласувано със счетоводителите на останалите институции, отговаря за хармонизирането на условията на функциониране на сметките, открити от различните институции.

▼B

Член 60

Подписи върху сметките

(Член 61 от Финансовия регламент)

Условията за откриване, функциониране и използване на сметките предвиждат в зависимост от изискванията на вътрешния контрол чековете, нарежданията за банкови преводи и всички останали банкови операции да бъдат подписвани от един или повече надлежно упълномощени членове на персонала.

▼M2

За целта счетоводителят на всяка институция съобщава на всички финансови органи, в които съответната институция е открила сметки, имената и образци от подписите на упълномощените длъжностни лица.

▼B

Член 61

Управление на салдата по сметките

(Член 61 от Финансовия регламент)

1. Счетоводителят се уверява, че салдата по банковите сметки съгласно член 59 не се отклоняват съществено от прогнозите за паричните потоци по член 58, параграф 2 и във всеки случай че:

а) нито едно салдо по тези сметки не е в дебит;

б) салдата по сметките в други валути периодично се превръщат в еуро.

2. Счетоводителят няма право да поддържа салда във валутни сметки, които могат да причинят съществени загуби за институцията поради колебания на валутния курс.

Член 62

Операции за преводи и превръщане

(Член 61 от Финансовия регламент)

Без да се засягат разпоредбите на член 69, счетоводителят извършва преводи между сметките, открити на името на институцията при финансовите институти, и извършва операции по превръщане на една валута в друга.

Член 63

Методи на плащане

(Член 61 от Финансовия регламент)

Плащанията се извършват чрез банков превод или с чек.

▼M2

Член 64

Картотека на юридическите лица

(член 61 от Финансовия регламент)

1. Счетоводителят може да извърши плащане по банков път само ако банковите данни на бенефициера на плащането и данните, потвърждаващи неговата самоличност или всяка промяна

▼M2

на тези данни, са били предварително вписани в общата картотека на институцията.

Всяко вписване в тази картотека на юридически и банкови данни на бенефициера или промени в тези данни се извършва въз основа на документи, чиято форма се определя от счетоводителя на Комисията.

▼B

2. С оглед на плащанията чрез банков превод разпоредителите с бюджетни кредити могат да поемат ангажименти към трети страни от името на институцията само ако третата страна е предоставила необходимата документация за вписване в досието.

▼M2

Разпоредителите с бюджетните кредити информират счетоводителя за всяка промяна на юридическите или банкови данни, които са им съобщени от бенефициера и проверяват дали данните са валидни, преди да извършат плащането.

▼B

Във връзка с предприсъединителната помощ могат да се сключват индивидуални задължения с държавни органи на страните, подали заявление за членство в Европейския съюз, без предварително вписване в досието на третата страна. В такива случаи разпоредителите с бюджетни кредити полагат всички усилия да осигурят вписването колкото е възможно по-бързо. Споразуменията предвиждат съобщаването на информацията за банковата сметка на бенефициера на Комисията да представлява предварително условие за извършването на първото плащане.

Член 65

Поддържане на оправдателна документация от счетоводителя

(Член 61 от Финансовия регламент)

Оправдателните документи за нуждите на счетоводната отчетност и за изготвянето на сметките по член 121 от Финансовия регламент се съхраняват най-малко пет години от датата, на която Европейският парламент освобождава от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за бюджетната година, за която се отнасят документите.

Но документите, които се отнасят до неприключени окончателно операции, се съхраняват за по-дълъг срок от посочения в буква г), т. е. до края на годината след годината на приключване на операцията.

Всяка институция взема решение в кои отдел да се съхранява оправдателната документация.

Раздел 4

Администратор на авансови средства

Член 66

Условия за използването на сметки за авансови средства

(Член 63 от Финансовия регламент)

1. Когато поради ограничения размер на сумите е практически невъзможно или неефективно да се извършват платежни операции чрез бюджетните процедури, могат да се открият сметки за изплащане на такива авансови средства.

▼M2

2. Разпоредителят на авансови плащания може да извърши въз основа на подробни инструкции от отговорния разпоредител временно погасяване и плащане на разходите. Тези инструкции специфицират правилата и условията, при които се извършват временното потвърждаване и плащанията, и, ако е необходимо, процедурните правила за подписване на правни задължения по смисъла на член 94, параграф 1, буква д).

▼B

3. Сметка за авансови средства се открива и се назначава администратор на авансови средства по решение на счетоводителя по обосновано предложение на отговорния разпоредител с бюджетни кредити. Решението посочва отговорностите и задълженията на администратора на авансови средства и на разпоредителя с бюджетни кредити.

Измененията на условията на функциониране на сметките за авансови средства също се извършват по решение на счетоводителя по обосновано предложение на отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

Член 67

Условия за откриване и плащане

(Член 63 от Финансовия регламент)

1. Решението за откриване на сметка за авансови средства или назначаване на администратор на авансови средства, както и решението за изменение на условията на функциониране на сметките за авансови средства посочват по-конкретно:

а) максималния размер на кредитите, които първоначално могат да бъдат заделени като авансови, и тяхното предназначение;

б) дали на името на институцията се открива банкова сметка или пощенска джиро сметка;

в) характера и максималния размер на всеки разход, който може да се изплаща от администратора на авансови средства на трети страни или да се събира от тях;

г) честотата на и правилата за представяне на оправдателна документация, както и механизмите за предаването ѝ на разпоредителя с бюджетни кредитиза приключване;

д) процедурата за попълване на авансовите средства;

е) обстоятелството, че сделките с авансови средства се приключват от разпоредителя с бюджетни кредитине по-късно от края на следващия месец, така че да се изравнят счетоводното и банковото салдо;

ж) срока на валидност на мандата, предоставен на администратора на авансови средства от счетоводителя;

з) самоличността на назначения администратор на авансови средства.

2. В предложенията за решения за откриване на сметки за авансови средства отговорният разпоредител с бюджетни кредити осигурява:

а) приоритет на използването на бюджетните процедури, когато има достъп до централна компютъризирана система за счетоводна отчетност;

б) използване на сметките за авансови средства само в обосновани случаи.

▼M2

Максималният размер на плащането, което може да извърши разпоредителят на авансови плащания, когато разплащателните операции по бюджетен път са материално невъзможни или неефективни, не може да надхвърли 60 000 EUR за всеки разход.

▼B

3. Администраторът на авансови средства може да извършва плащания на трети страни на основата и в рамките на:

а) предварителните бюджетни и правни задължения, подписани от отговорния разпоредител с бюджетни кредити;

б) положителното салдо по сметките за авансови средства в наличност или в банката.

▼M3

4. Плащанията от сметки за авансови средства могат да се извършват чрез банкови преводи, включително чрез системата за директен дебит по член 80 от Финансовия регламент, чрез чекове или други платежни средства в съответствие с инструкциите, определени от счетоводителя.

▼B

5. След извършването на плащанията се вземат официални решения за тяхното утвърждаване и/или се издават платежни нареждания от отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

Член 68

Избор на администратор на авансови средства

(Член 63 от Финансовия регламент)

►M2 Разпоредителите на авансови плащания се избират сред официалните служители или при необходимост и само в строго обосновани случаи сред другите длъжностни лица. ◄ Администраторите на авансови средствасе избират въз основа на техните знания, умения и специфична квалификация, които се доказват с дипломи или подходящ професионален опит или след подходяща програма за обучение.

Член 69

Захранване на сметки за авансови средства

(Член 63 от Финансовия регламент)

1. Счетоводителят извършва плащания за захранване на сметките за авансови средства и осъществява финансов контрол върху тях както при откриването им и оправомощаването за подпис, така и на място и при централизираното счетоводство. Счетоводителят захранва сметките за авансови средства. Авансовите средства се внасят в откритата за целта банкова сметка.

Сметките за авансови средства могат да се захранват и пряко от различни местни приходи, като например възникващите от:

а) продажба на оборудване;

б) публикации;

в) различни възстановени суми;

г) лихви.

Авансовите средства като разходи или предназначените или непредназначени приходи се приключват съгласно решението за откриване на сметката за авансови средства по член 67 и разпоредбите на Финансовия регламент. Съответните суми се приспадат

▼B

от счетоводителя при последващото захранване на сметките за авансови средства.

2. За да може по-конкретно да се избегнат валутни загуби, администраторът на авансови средства може да извършва преводи между различни банкови сметки във връзка с една и съща сума.

Член 70

Проверки от разпоредителите с бюджетни кредити и счетоводителитете

(Член 63 от Финансовия регламент)

1. Администраторът на авансови средства води счетоводство за средствата на негово разположение в наличност и в банката, както и за извършените плащания и получените суми в съответствие с правилата и дадените от счетоводителя инструкции.►M2 Състоянието на това счетоводство е достъпно във всеки един момент за разпоредителя с бюджетни кредити и справка за транзакциите се изготвя поне веднъж в месеца и се изпраща през следващия месец заедно с документи в подкрепа от разпоредителя с бюджетни кредити до разпоредителя с бюджетни кредити за обезпечаване на операциите по сметката. ◄

2. ►M2 Счетоводителят извършва или нарежда да бъдат извършени от длъжностно лице на службата или на неговия отдел, специално упълномощен за целта, проверки, които като общо правило следва да бъдат проведени на място и без предупреждение с цел да се провери съществуването на фондовете, поверени на разпоредителите на авансови плащания, проверка на счетоводството и проверка на обезпечаването на операциите по сметката в предвидените срокове. ◄ Счетоводителят представя резултатите от проверките пред отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

Член 71

Процедура за възлагане на обществени поръчки

(Член 63 от Финансовия регламент)

Плащанията от сметките за авансови средства могат в рамките на ограниченията по член 129, параграф 4 да се състоят просто от осребряване на фактури без предварително да е била приета оферта.

ГЛАВА 4

Отговорност на финансовите участници

Раздел 1

Общи правила

Член 72

Отговорни инстанции в случаи на измама

(Член 60, параграф 6 и член 65, параграф 2 от Финансовия регламент)

„Властите и органите по член 60, параграф 6 и член 65, параграф 2 от Финансовия регламент“ са инстанциите, определени от ►M3 Правилник за длъжностните лица ◄ и решенията на институциите

▼B

на Общностите по отношение на условията за вътрешно разследване за предотвратяване на измами, корупция и други незаконни дейности в ущърб на интересите на Общностите.

Раздел 2

Правила, приложими към оправомощени и вторично оправомощени разпоредители с бюджетни кредити

Член 73

Потвърждаване на нарежданията

(Член 66, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. В случай, че оправомощените и вторично оправомощените разпоредители с бюджетни кредити, който получи задължително нареждане и смята, че то е нередно или противоречи на принципа на добро финансово управление по-конкретно поради обстоятелството, че нареждането не може да бъде изпълнено с предоставените му средства, той трябва писмено да уведоми оправомощилия го или вторично оправомощилия го орган. ►M2 Ако тази инструкция се потвърди писмено и това потвърждение се получи в срок и е достатъчно прецизно в смисъл, че посочва ясно аспектите, които първостепенният и второстепенният разпоредител с бюджетни кредити оспорва, разпоредителят с бюджетни кредити се освобождава от отговорност; той изпълнява инструкцията, освен ако е очевидно незаконна и противоречи на действащите норми за сигурност. ◄

2. Разпоредбите на параграф 1 се прилагат и към случаите, когато разпоредителят с бюджетни кредити узнава в хода на действията по изпълнение на задължително нареждане, че обстоятелствата могат да доведат до нередности.

3. Всички потвърдени нареждания по член 66, параграф 2 от Финансовия регламент се записват от оправомощения разпоредител с бюджетни кредити и се посочват в годишния му отчет за дейността.

▼M3

Член 74

Финансови нередности

(член 60, параграф 6 и член 66, параграф 4 от Финансовия регламент)

Без да се засягат правомощията на OLAF, органът по член 43а (наричан по-нататък „органът“) е компетентен по отношение на нарушенията в резултат на действие или бездействие от страна на служител на разпоредбите на Финансовия регламент или всяка разпоредба относно финансовото управление или проверката на операциите.

Член 75

Орган по финансовите нередности

(член 60, параграф 6 и член 66,параграф 4 от Финансовия регламент)

1. Органът по назначаването представя за становище случаите на финансови нередности по член 74 от настоящия регламент пред органа, посочен в член 66, параграф 4, алинея втора от Финансовия регламент.

▼M3

Оправомощен разпоредител с бюджетни кредити може да отнесе въпроса до органа, ако смята, че е налице финансова нередност. Органът представя становище с оценка дали са налице нередности по смисъла на член 74, доколко нередностите са сериозни и какви биха могли да бъдат последствията. Ако анализът на органа сочи, че по случая следва да бъде сезиран OLAF, той незабавно връща преписката на органа по назначаването и веднага уведомява OLAF.

Когато органът пряко получи сигнал от служител съгласно член 60, параграф 6 от Финансовия регламент, той предава преписката на органа по назначаването и уведомява съответно служителя. Органът по назначаването може да поиска становището на органа по този случай.

2. Институцията или, когато органът е съвместен — участващите институции, в зависимост от вътрешната си организация определят работните правила на органа и неговия състав, който включва външен участник с необходимата квалификация и опит.

▼B

ГЛАВА 5

Приходни операции

Раздел 1

Собствени ресурси

Член 76

Правила, приложими към собствените ресурси

(Член 69 от Финансовия регламент)

Разпоредителят с бюджетни кредити съставя график, който посочва кога ще бъдат предоставени на Комисията собствените ресурси, определени в Решението за системата на собствените ресурси на Европейските общности.

Собствените ресурси се установяват и събират в съответствие с правилата за прилагане на решението по първи параграф.

Раздел 2

Прогнози за вземанията

Член 77

Прогнози за вземанията

(Член 70 от Финансовия регламент)

1. Прогнозите за вземанията конкретизират вида приходи и бюджетния ред, в който да бъдат заведени и, доколкото е възможно, подробности за длъжника и очакваната сума.

При разработването на прогнозите за вземанията разпоредителят с бюджетни кредитипроверява по-конкретно дали:

а) приходът е заприходен правилно в съответния бюджетен ред;

б) прогнозите са целесъобразни и в съответствие с приложимите разпоредби и принципа на добро финансово управление.

2. ►M3 В съответствие с член 160, параграф 1а и член 161, параграф 2 от Финансовия регламент прогнозите за вземанията нямат ефект на предоставяне на бюджетни кредити за поети

▼B

задължения. ◄ В случаите по член 18 от Финансовия регламент бюджетните кредити могат да бъдат предоставени само след фактическото събиране от Общностите на дължимите суми.

Раздел 3

Установяване на вземанията

Член 78

Процедура

(Член 71 от Финансовия регламент)

1. Установяването на вземане от отговорния разпоредител с бюджетни кредитипредставлява признаване на правото на Общностите по отношение на даден длъжник и установяване на правото да се предяви искане за плащане на задължението пред длъжника.

2. Нареждането за събиране е операцията, чрез която отговорният разпоредител с бюджетни кредити нарежда на счетоводителя да събере установената сума.

3. Дебитното известие уведомява длъжника, че:

а) Общностите са установили вземането;

▼M2

б) ако плащането се извърши преди посочената крайна дата, не се изискват лихви за просрочие;

в) ако плащането не се извърши до датата, посочена в буква б), са дължими лихвите, посочени в член 86, без това да противоречи на действащите специфични разпоредби;

г) ако плащането не се извърши до датата, посочена в буква б), институцията пристъпва към компенсаторно връщане или чрез усвояване на предварителната гаранция;

д) счетоводителят може да пристъпи към компенсаторно връщане преди крайната дата, посочена в буква б), когато това е необходимо за опазване на финансовите интереси на Общността, ако има основания да смята, че дължимата на Комисията сума ще бъде загубена, след като длъжникът е бил информиран за мотивите и за датата на компенсаторното връщане.

▼B

е) ако след предприемането на всички изброени мерки сумата не е събрана изцяло, институцията прилага принудително събиране по решение, обезпечено или по член 72, параграф 2 от Финансовия регламент, или получено вследствие на съдебно дело.

Разпоредителят с бюджетни кредити изпраща дебитното известие на длъжника с копие до счетоводителя.

Член 79

Установяване на вземанията

(Член 71 от Финансовия регламент)

За да установи дадено вземане, отговорният разпоредител с бюджетни кредити проверява дали:

а) вземането е сигурно и безусловно;

б) вземането е с установен размер в точно парично изражение;

▼B

в) вземането е изискуемо и не е обвързано със срок за плащане;

г) данните за длъжника са верни;

д) вземането е заприходено правилно в съответния бюджетен ред;

е) оправдателните документи са редовни; и

ж) принципът на добро финансово управление е спазен по-специално по отношение на критериите по член 87, параграф 1, буква а).

Член 80

Оправдателни документи за установяване на вземания

(Член 71 от Финансовия регламент)

1. Установяването на вземания се основава на оправдателни документи, които доказват правото на Общностите.

2. Преди да установи дадено вземане отговорният разпоредител с бюджетни кредити лично проверява оправдателните документи или на своя отговорност декларира, че това е извършено.

3. Оправдателните документи се съхраняват от разпоредителя с бюджетни кредити в съответствие с членове 48 и 49.

Раздел 4

Разрешаване на събирането на вземания

Член 81

Установяване на нареждането за събиране

(Член 72 от Финансовия регламент)

1. Нареждането за събиране посочва:

а) финансовата година, за която е заприходено вземането;

б) позоваването на акта или правното задължение, което е източник на задължението и поражда права за събиране;

в) приложимата бюджетна статия или друго подразделение, включително при необходимост позоваване на съответното бюджетно задължение;

г) изразената в еуро сума, която подлежи на събиране;

д) името и адреса на длъжника;

▼M2

е) крайната дата, посочена в член 78, параграф 3, буква б);

▼B

ж) възможния метод на събиране, включително събиране чрез прихващане или принудително събиране по представена гаранция.

2. Нареждането за събиране има дата и е подписано от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, след което се изпраща на счетоводителяя.

▼M3

3. Счетоводителят на всяка институция съхранява списък на несъбраните дължими суми. Вземанията на Общността се групират в списъка по датата на издаване на нареждането за събиране. Той предава списъка на счетоводителя на Комисията.

▼M3

Счетоводителят на Комисията изготвя консолидиран списък на вземанията за всяка институция и по дата на издаване на нареждането за събиране. Списъкът се добавя към доклада на Комисията за бюджетното и финансово управление.

4. Комисията съставя списък на вземанията на Общността, като посочва имената на длъжниците и размера на дълга, когато на длъжника е било наредено да плати чрез влязло в сила съдебно решение и ако една година след неговото произнасяне не е било направено никакво съществено плащане. Списъкът се публикува, като се вземе предвид съответното законодателство за защита на данните.

▼B

Раздел 5

Събиране на вземания

Член 82

Формалности по събирането

(Член 72 от Финансовия регламент)

1. При събиране на вземане счетоводителят прави счетоводен запис в сметките и уведомява отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

2. За всички плащания в брой до счетоводителяя или администратора на авансови средства се издава разписка.

▼M2

Член 83

Компенсаторно връщане

(член 73 от Финансовия регламент)

1. Когато длъжникът има по отношение на Общността сигурен дълг за дадена сума, изискуем и посочен в платежно нареждане, счетоводителят, след изтичане на крайната дата, посочена в член 78, параграф 3, буква б), пристъпва към компенсаторно връщане на установения дълг.

В изключителни случаи, когато това е необходимо за опазване финансовите интереси на Общността, ако има основания да смята, че дължимата на Общността сума може да бъде загубена, счетоводителят пристъпва към компенсаторно връщане преди крайната дата, посочена в член 78, параграф 3, буква б).

2. Преди да пристъпи към компенсаторно връщане съгласно параграф 1, счетоводителят се консултира с отговорния разпоредител и информира засегнатите длъжници.

Когато длъжникът е национален орган или едно от неговите административни лица, счетоводителят информира също засегнатата държава-членка поне десет работни дни предварително за намерението си да пристъпи към компенсаторно връщане. Все пак със съгласието на държавата-членка или засегнатото административно лице счетоводителят може да пристъпи към компенсаторното връщане преди съответната крайна дата да бъде просрочена.

3. Компенсацията, посочена в параграф 1, има същия ефект като връщането и освобождава Общностите от размера на дълга и, когато е необходимо, дължимите лихви.

▼B

Член 84

Процедура за събиране при отказ от доброволно плащане

(Членове 72 и 73 от Финансовия регламент)

▼M2

1. Без да се засяга член 83, ако до крайната дата, посочена в член 78, параграф 3, буква б) и специфицирана в съобщението за дължими суми, цялостното компенсаторно връщане не е било получено, счетоводителят съобщава за това на разпоредителя с бюджетните кредити и открива незабавно процедура за възстановяване по всички възможни законни начини, включително при необходимост, чрез усвояване на предварителната гаранция.

▼B

2. Без да се засягат разпоредбите на член 83, когато посоченият в параграф 1 метод на събиране не може да се използва, а длъжникът отказва да плати в отговор на официалната покана, изпратена от счетоводителя, счетоводителят пристъпва към изпълнение на решение за принудително събиране, обезпечено или по 72, параграф 2 от Финансовия регламент, или получено вследствие на съдебно дело.

Член 85

Удължаване на срока за плащане

(Член 73 от Финансовия регламент)

Счетоводителят в сътрудничество с отговорния разпоредител с бюджетни кредитиможе да удължи срока за плащане само по писмена заявление от длъжника с посочване на причините и ако бъдат изпълнени следните две условия:

▼M2

а) длъжникът се задължава да плати лихвите, предвидени в член 86 за целия период след изтичане на крайната дата, посочена в член 78, параграф 3, буква б);

▼B

б) за да се гарантират правата на Общността, длъжникът представя финансова гаранция, която включва неизплатеното задължение както с главницата, така и с лихвите и се приема от счетоводителя на институцията.

Посочената в буква б) на първото изречение гаранция може да бъде заменена с лично и солидарно поръчителство от трета страна, която се одобрява от счетоводителя на институцията.

▼M2

Член 85а

Събиране на глоби, принудителни плащания и други санкции

(членове 73 и 74 от Финансовия регламент)

1. Когато се подаде жалба до съдилище на Общността срещу решение на Комисията за налагане на глоба, принудително плащане или друга санкция по силата на Договора за ЕО или на Договора за Евратом и докато не са изчерпани всички възможности за обжалване, счетоводителят инкасира временно съответните суми от длъжника или изисква от него да предостави финансова гаранция. Поисканата гаранция е независима от задължението за плащане глобата, принудителното плащане или санкцията и е изпълнима при първо поискване. Тя покрива главницата и лихвите, посочени в член 86, параграф 5.

▼M2

2. Когато се изчерпат всички възможности за обжалване, временно инкасираните суми и лихвите по тях се вписват в бюджета или изплащат на длъжника. Ако има финансова гаранция, тя се усвоява или освобождава.

▼M3

Член 85б

Правила относно сроковете на давност

(член 73а от Финансовия регламент)

1. Срокът на давност за вземанията на Общностите от трети страни започва да тече след изтичане на крайния срок, съобщен на длъжника в дебитното известие по член 78, параграф 3, буква б).

Срокът на давност за вземанията на трети страни от Общностите започва да тече от датата, на която изплащането на вземането към третата страна стане дължимо съгласно съответното правно задължение.

2. Срокът на давност за вземанията на Общностите от трети страни се прекъсва от всеки акт на институция или на държава-членка, действаща по искане на институция, за който третата страна е уведомена и който има за цел събирането на дълга.

Срокът на давност за вземанията на трети страни от Общностите се прекъсва от всеки акт, за който Общностите са уведомени от своите кредитори или от името на своите кредитори, и който има за цел събирането на дълга.

3. Нов срок на давност от пет години започва да тече в деня след прекъсването, посочено в параграф 2.

4. Всяко съдебно производство във връзка с дължима сума по параграф 1, включително производство в съд, който по-късно се обявява за некомпетентен по делото, прекъсва срока на давност. Новият срок на давност от пет години не започва, докато не бъде издадено влязло в сила решение или не бъде постигнато извънсъдебно споразумение между същите страни по същия случай.

5. Когато счетоводителят предостави на длъжника допълнителен срок за плащане съгласно член 85, това се смята за прекъсване на срока на давност. Новият срок на давност от пет години започва да тече от деня след изтичане на удължения срок за плащане.

6. Вземания не се събират след изтичане на срока на давност в съответствие с параграфи 1—5.

▼B

Член 86

Наказателна лихва

(Член 71, параграф 4 от Финансовия регламент)

▼M2

1. Без да се засягат специфичните разпоредби, произтичащи от прилагането на специфичните секторни регламенти, всеки неизплатен дълг до крайната дата, посочена в член 78, параграф 3, буква б), се олихвява съгласно параграфи 2 и 3 от настоящия член.

2. Лихвата за неизплатения дълг до крайната дата, посочена в член 78, параграф 3, буква б), е лихвата, определена от Европейската централна банка за нейните финансови операции по рефинансиране, така както е публикувана в *Официален вестник на Европейския съюз*, серия C, в сила на първия календарен ден от месеца, в който изтича крайната дата, увеличена със:

а) седем процентни пункта, когато дългът е по договор за обществена поръчка за доставки и услуги, посочени в дял V;

▼M2

б) три и половина процентни пункта в останалите случаи.

3. Размерът на лихвите се изчислява от календарния ден, следващ крайната дата, посочена в член 78, параграф 3, буква б) и посочена в съобщението за дължими суми до календарния ден на издължаването на дълга.

▼B

4. Всички частични плащания покриват първо лихвата, определена съгласно параграфи 2 и 3.

▼M2

5. В случай на глоби, когато длъжникът учреди финансова гаранция, приета от счетоводителя вместо временно плащане, дължимата лихва, считано от крайната дата, посочена в член 78, параграф 3, буква б), е лихвата, посочена в параграф 2 от настоящия член, увеличена само с един и половина процентни пункта.

▼B

Член 87

Отказ от събиране на установено вземане

(Член 73 от Финансовия регламент)

1. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да се откаже от цялостното или частично събиране на установено вземане само в следните случаи:

а) когато предвидимите разходи по събирането биха надхвърлили дължимата сума и отказът няма да навреди на доброто име на Общността;

б) когато вземането не може да бъде събрано поради давност или несъстоятелността на длъжника;

в) когато събирането противоречи на принципа за пропорционалност.

2. В случаите по параграф 1, буква в) отговорният разпоредител с бюджетни кредити действа съгласно предварително установените в рамките на всяка институция процедури и прилага следните критерии, които са задължителни и приложими при всички обстоятелства:

а) фактите във връзка със сериозността на нередността, поради която възниква вземането (измама, повторно нарушение, умисъл, добросъвестност, надлежност, явна грешка);

б) въздействието, което отказът от събиране би имал върху дейността на Общностите и техните финансови интереси (размер на сумата, риск от създаване на прецедент, подкопаване на авторитета на закона).

В зависимост от обстоятелствата по случая разпоредителят с бюджетни кредити може също така да вземе предвид и следните допълнителни критерии:

а) евентуално нарушаване на конкуренцията, която би било причинено от отказа от събиране;

б) икономическите и социалните вреди, които биха били причинени от събирането на вземането в пълен размер.

3. Решението за отказ от събиране по член 73, параграф 2 от Финансовия регламент се мотивира и се отнася до добросъвестните усилия за събиране и правните и фактическите основания на отказа. ►M3 Отговорният разпоредител с бюджетни кредити се отказва от събиране на вземането в съответствие с член 81. ◄

▼B

4. Институцията не може да делегира правомощия за отказ от събиране на установено вземане, когато съответната сума:

а) се равнява на 1 000 000 EUR или повече; или

б) се равнява на 100 000 EUR или повече, когато това представлява 25 % или повече от установеното вземане.

Под границите, посочени в първото изречение всяка институция разработва във вътрешния си правилник условия и процедура за делегиране на правомощия за отказ от събиране на установено вземане.

5. Всяка институция изпраща на бюджетния орган ежегодно доклад да отказите по параграфи 1—4 при суми в размер на 100 000 EUR или повече. Когато става дума за Комисията, този доклад се прилага към резюмето на годишните отчети за дейността по член 60, параграф 7 от Финансовия регламент.

Член 88

Анулиране на установено вземане

(Член 73 от Финансовия регламент)

1. При юридическа грешка отговорният разпоредител с бюджетни кредити анулира установеното вземане съгласно членове 80 и 81; анулирането надлежно се мотивира.

2. Всяка институция разработва във вътрешния си правилник условия и процедура за делегиране на правомощия за анулиране на установено вземане.

Член 89

Технически и счетоводни корекции на установено вземане

(Член 73 от Финансовия регламент)

1. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити коригира размера на установеното вземане в посока увеличаване или намаляване, когато откриването на фактическа грешка води до промяна в размера му при условие че корекцията не води до загуба на правото на вземане в полза на Общностите. Корекцията се извършва съгласно членове 80 и 81 и надлежно се мотивира.

2. Всяка институция разработва във вътрешния си правилник условия и процедура за делегиране на правомощия за извършване на технически и счетоводни корекции на установено вземане.

ГЛАВА 6

Разходни операции

▼M2

Член 90

Решение за финансиране

(член 75 от Финансовия регламент)

1. Решението за финансиране съдържа основните елементи на дадено действие, което предполага разход за сметка на бюджета.

2. За субсидиите решението за приемане на работна годишна програма, посочено в член 110 от Финансовия регламент, се приема за решение за финансиране по смисъла на член 75 от

▼M2

Финансовия регламент, при условие че създава достатъчно подробна рамка.

По отношение на възлагането на обществени поръчки, когато отпускането на съответните кредити е предвидено в годишна работна програма, създаваща достатъчно подробна рамка, тази работна програма също се приема за решение за финансиране на съответните договори за обществени поръчки.

3. За да се приеме за създаваща достатъчно подробна рамка, работната програма, приета от Комисията включва следното:

а) за грантовете:

i) позоваване на основния акт и бюджетната линия;

ii) приоритетите за годината, целите за изпълнение и предвидените резултати с разрешените бюджетни кредити за финансовата година;

iii) основните критерии за подбор и предоставяне, които ще се използват за селекция на предложенията;

iv) максималният възможен процент на съфинансиране и, ако се предвиждат различни проценти, критериите, които следва да се спазват за всеки един от тях

v) разписанието и количеството на поканите за участие;

б) за възлагане на обществена поръчка:

i) цялостния бюджет, предназначен за възлагане на обществени поръчки през финансовата година;

ii) указателен брой и вид на предвидените обществени поръчки и, ако е възможно, техния предмет в общи линии;

iii) указателно разписание за откриването на процедури за възлагане на обществени поръчки.

Ако годишната работна програма не създава тази подробна рамка за едно или повече действия, тя следва да бъде изменена в съответствие или следва да бъде прието решение за специфично финансиране, съдържащо информацията, посочена в първа алинея, букви а) и б), за съответните действия.

4. Без да се засягат специфичните разпоредби на основния акт, всяко съществено изменение на вече прието решение за финансиране, следва същата процедура като първоначално решение.

▼B

Раздел 1

Поемане на задължение за плащане

Член 91

Глобални и временни задължения

(Член 76, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Глобалното бюджетно задължение се изпълнява чрез сключване на споразумение за финансиране, което само по себе си предвижда последващо поемане на едно или повече правни задължения, или чрез поемане на едно или повече правни задължения.

Споразуменията за финансиране в областта на финансовата помощ и бюджетната подкрепа, които представляват правни задължения, могат да породят плащания без поемане на други правни задължения.

▼B

2. Временното бюджетно задължение се изпълнява чрез поемане на едно или повече индивидуални правни задължения, които пораждат право на последващи плащания или, при случаите на разходи за управление на персонала или комуникационни разходи на институциите за отразяване на актуалните събития на Общностите, пряко чрез плащания.

Член 92

Приемане на глобално бюджетно задължение

(Член 76 от Финансовия регламент)

1. Глобално бюджетно задължение се поема въз основа на решение за финансиране.

Глобално бюджетно задължение се поема най-късно преди решението за избор на бенефициери, а когато става дума за усвояване на бюджетни кредити във връзка с приемането на работна програма по смисъла на член 166 – в най-кратки срокове след приемането на програмата.

2. Когато глобалното поето задължение се изпълнява чрез сключване на споразумение за финансиране, второто изречение на параграф 1 не се прилага.

▼M3

———————

▼B

Член 94

Един подпис

(Член 76 от Финансовия регламент)

1. От правилото, че е необходим един подпис за бюджетното задължение и съответстващото му правно задължение, се допускат изключения само в следните случаи:

а) когато задълженията са временни;

б) когато глобалните задължения се отнасят до споразумения за финансиране с трети страни;

в) когато самото решение на институцията представлява правно задължение;

▼M2

г) когато цялостното поето задължение е изпълнено с няколко юридически задължения, за които са отговорни различни компетентни разпоредители с бюджетни кредити;

д) когато в случай на открити авансови плащания в областта на външните действия юридически поетите задължения са подписани от служители на местните единици, посочени в член 254, по инструкция на отговорния разпоредител, който обаче остава напълно отговорен за последващите транзакции;

▼M3

е) когато институцията е делегирала правомощия на разпоредител с бюджетни кредити на директора на междуинституционална европейска служба съгласно член 174а, параграф 1 от Финансовия регламент.

▼B

2. Ако отговорният разпоредител с бюджетни кредити, подписал бюджетното задължение, отсъства и продължава да отсъства за период, несъвместим със сроковете за поемане на правно задължение, последното се поема от упълномощен служител според приетите от всяка институция правила за заместителство

▼B

при условие че упълномощеният служител притежава статута на разпоредител с бюджетни кредитисъгласно член 59, параграф 2 от Финансовия регламент.

Член 95

Вписване на индивидуалните правни задължения

(Член 77 от Финансовия регламент)

При глобално бюджетно задължение, последвано от няколко индивидуални правни задължения, отговорният разпоредител с бюджетни кредити вписва в главната книга сумите по последователните индивидуални правни задължения. Отговорният разпоредител с бюджетни кредитипроверява дали общият сбор не надхвърля размера на глобалното задължение, което ги обхваща.

При вписването в главната книга се отразяват препратките към глобалното задължение, срещу което се завеждат индивидуалните задължения.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити вписва сумите по сметките преди да подпише съответното индивидуално правно задължение.

Член 96

Административни разходи, покривани с временни задължения

(Член 76 от Финансовия регламент)

Перата, смятани за обичайни административни разходи, които могат да породят временни задължения, включват следното:

а) разходи за персонал, независимо дали са обхванати от правилника за персонала или не, за други човешки ресурси, пенсии, както и за възнаграждение на експерти;

б) разходи във връзка с членовете на институцията;

в) разходи за обучение;

г) разходи за конкурси, подбор и назначаване;

д) командировъчни;

е) представителни разходи;

ж) разходи за срещи и събрания;

з) устни и/или писмени преводачи на свободна практика;

и) обмен на официални представители;

к) редовен наем за движимо или недвижимо имущество;

л) различни застраховки;

м) почистване и поддръжка;

н) социални разходи;

о) използване на далекосъобщителни услуги;

п) финансови такси;

р) правни разноски;

с) обезщетения, включително лихви;

т) работно оборудване;

у) вода, газ и електроенергия;

▼B

ф) периодични издания на хартиен носител или в електронен формат.

Раздел 2

Утвърждаване на разход

Член 97

Утвърждаване и „приемане за плащане“

(Член 79 от Финансовия регламент)

1. Утвърждаването на всеки разход се основава на разходно-оправдателните документи по смисъла на член 104, която удостоверява правото на кредитора въз основа на протокол за фактически извършени услуги, доставки или работи или въз основа на други документи, които обосновават плащането.

2. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити лично проверява разходно-оправдателните документи или на своя отговорност удостоверява, че проверката е извършена, преди да вземе решение за утвърждаване на разхода.

3. Решението за утвърждаване се изразява в подпис с резолюция „прието за плащане“ от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, от длъжностно лице или от друг технически компетентен служител, упълномощен с официално решение на отговорния разпоредител с бюджетни кредити. Решенията за упълномощаване се съхраняват за бъдещи справки.

Член 98

„Приемане за плащане“ на договори за възлагане на обществени поръчки

(Член 79 от Финансовия регламент)

При плащанията, които съответстват на договори за възлагане на обществени поръчки, резолюцията „прието за плащане“ удостоверява, че:

а) институцията е получила и официално завела представената от изпълнителя фактура;

б) самите фактури или вътрешните документи към получената фактура имат резолюция „удостоверено за вярност“ и са подписани от длъжностно лице или друг технически компетентен служител, надлежно упълномощен от отговорния разпоредител с бюджетни кредити;

в) всички реквизити на фактурата са проверени от отговорния разпоредител с бюджетни кредитиили на негова отговорност с оглед по-конкретно определяне на дължимата сума и валидността на плащането като погасяване на задължението;

Посочената в буква б) на първото изречение резолюция „удостоверено вярно“ удостоверява, че предвидените по договора за възлагане на обществени поръчки услуги, доставки или работи са надлежно извършени. За доставките и работите длъжностното лице или друг технически компетентен служител съставят временен приемо-предавателен протокол и впоследствие окончателен такъв при изтичането на гаранционния срок, посочен в договора. Двата протокола се смятат за резолюция „удостоверено вярно“.

▼B

Член 99

Приемане за плащане на безвъзмездни средства

(Член 79 от Финансовия регламент)

При плащанията, които съответстват на безвъзмездни средства, резолюцията „прието за плащане“ удостоверява, че:

а) институцията е получила и официално завела представената от бенефициера заявка за плащане;

б) самата заявка или вътрешен документ към получената заявка има резолюция „удостоверено вярно“ и е подписана от длъжностно лице или друг технически компетентен служител, надлежно упълномощен от отговорния разпоредител с бюджетни кредити; чрез резолюцията се удостоверява, че действието или работната програма са извършени от бенефициера във всяко отношение съгласно споразумението за отпускане на безвъзмездни средства;

в) всички реквизити на заявката за плащане са проверени от отговорния разпоредител с бюджетни кредити или на негова отговорност с оглед по-конкретно определяне на дължимата сума и валидността на плащането като погасяване на задължението.

Член 100

Приемане за плащане на разходи за персонал

(Член 79 от Финансовия регламент)

При плащанията, които съответстват на разходи за персонал, резолюцията „прието за плащане“ удостоверява, че следните оправдателни документи са налице:

а) по отношение на месечната заплата:

i) пълна ведомост с всички елементи на възнаграждението;

ii) формуляр (личен информационен фиш) въз основа на взетите във всеки отделен случай решения за промяна на елемент от възнаграждението и отразяващ промяната;

iii) при преназначаване или ново назначение – официално заверено копие на решението за преназначаване или назначаване, придружаващо утвърждението за първата заплата;

▼M2

б) за другите възнаграждения, като заплащане на час или на ден: справка от упълномощения служител на изработените дни и часове;

в) за извънредния труд: справка от упълномощения служител, указваща положените часове извънреден труд;

▼B

г) по отношение на командировъчните:

i) заповедта за командироване с подписа на компетентния орган;

▼M2

ii) формуляр за командировъчни, подписан от командирования и от по-висшестоящ служител, упълномощен за това, указващ мястото на командировката, датата и часа на пристигане и на отпътуване от мястото на командировката, транспортните разходи, разходите за престой, други разрешени разходи и отчетни документи;

▼B

д) по отношение на другите разходи за персонал: разходно-оправдателната документация във връзка с решението, на което се основава разходът с всички подробности за изчислението му.

▼M2

Член 101

Материална форма на „разплащателен бон“

(член 79 от Финансовия регламент)

В некомпютризираните системи „разплащателният бон“ е под формата на печат, съдържащ подпис на отговорния разпоредител или на технически компетентен служител, упълномощен от отговорния разпоредител съгласно разпоредбите на член 97. В компютризираните системи „разплащателният бон“ е под формата на електронен сертификат, обезпечен с електронни средства, от отговорния разпоредител или на технически компетентен служител, упълномощен от отговорния разпоредител с бюджетни средства.

▼B

Раздел 3

Разрешаване на плащане

Член 102

Проверка на плащанията от разпоредителя с бюджетни кредити

(Член 80 от Финансовия регламент)

При съставянето на платежното нареждане разпоредителят с бюджетни кредитисе уверява, че:

а) платежното нареждане е надлежно издадено, което означава, че предварително е взето решение за утвърждаване с резолюция „прието за плащане“, данните за бенефициера са верни и сумата е дължима;

б) платежното нареждане съответства на бюджетното задължение, срещу което е заведено;

в) разходът е отнесен правилно към съответния бюджетен ред;

г) има налични бюджетни кредити.

Член 103

Задължителни реквизити на платежните нареждания и предаването им на счетоводителя

(Член 80 от Финансовия регламент)

1. Платежното нареждане съдържа:

а) финансовата година, за която се отнася разходът;

б) приложимата бюджетна статия или съответен подраздел на бюджета;

в) позоваване на правното задължение, породило правото на вземане;

г) позоваване на бюджетното задължение, към което е отнесено;

д) дължимата сума, изразена в еуро;

е) името, адреса и данните на банковата сметка на бенефициера;

▼B

ж) предмета на разхода;

з) платежното средство;

и) инвентаризиране на активите съгласно член 222.

2. Платежното нареждане се датира и подписва от отговорния разпоредитал с бюджетни кредитии се предава на счетоводителя.

Раздел 4

Плащане на разход

Член 104

Разходно-оправдателни документи

(Член 81 от Финансовия регламент)

▼M3

1. Предварителното финансиране, включително при разделянето му на няколко плащания, се изплаща въз основа на договор, решение, споразумение или основен акт или въз основа на оправдателни документи, които позволяват да се провери съответствието на финансираните действия с условията на съответния договор, решение или споразумение. Ако датата на плащане на предварителното финансиране е определена в посочените по-горе инструменти, изплащането на дължимата сума ще бъде независимо от по-нататъшно искане.

Междинните и окончателните плащания се основават на оправдателни документи, които позволяват да се провери съответствието на финансираните действия с основния акт или решението в полза на бенефициера, и в съотвтествие с условията на договора или споразумението, сключено с бенефициера.

▼B

2. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити установява съгласно принципа на добро финансово управление характера на посочената в параграф 1 разходно-оправдателни документи в съответствие с основния акт и сключените с бенефициера договори или споразумения. Междинните и окончателните доклади за техническото и финансово изпълнение представляват разходно-оправдателни документи по смисъла на параграф 1.

3. Разходно-оправдателната документация се съхранява от отговорния разпоредител с бюджетни кредити съгласно членове 48 и 49.

Член 105

Завеждане на предварителното финансиране и междинните плащания

(Член 81 от Финансовия регламент)

1. Целта на предварителното финансиране е да осигури на бенефициера оборотни средства. То може да бъде разделено на отделни плащания.

2. Целта на междинното плащане, което може да бъде повторено, е да възстанови извършени от бенефициера разходи, въз основа на отчет за разходите, по време на изпълнението на дейността. То може изцяло или частично да приключи предварителното финансиране, без да се засягат разпоредбите на основния акт.

▼B

3. Пълното изплащане на разхода се извършва или под формата на окончателно плащане, което е еднократно и приключва всички предходни плащания, или на нареждане за събиране.

Раздел 5

Срокове за разходните операции

Член 106

Срокове за плащане и наказателни лихви

(Член 83 от Финансовия регламент)

1. Дължимите суми се изплащат в срок от 45 календарни дни след датата, на която допустима заявка за плащане се завежда от упълномощения отдел на отговорния разпоредител с бюджетни кредити; за дата на плащане се приема датата, на която се дебитира сметката на институцията.

Заявката за плащане е недопустима, ако не е изпълнено някое от съществените изисквания.

▼M3

Когато заявката за плащане не е допустима, разпоредителят с бюджетни кредити уведомява контрагента или бенефициера в срок от 30 календарни дни от датата, на която заявката за плащане е получена за първи път. Това уведомление включва описание на всички недостатъци.

▼B

2. Посоченият в параграф 1 срок за плащане е 30 календарни дни за плащанията във връзка с поръчки за услуги или доставки, освен ако договорът не предвижда друго.

▼M3

3. За договори, споразумения за безвъзмездни средства и решения, по които плащането зависи от одобрението на отчет или сертификат, срокът за плащане по параграфи 1 и 2 не започва да тече, докато съответният отчет или сертификат не бъде одобрен. Бенефициерът се уведомява незабавно.

Периодът за получаване на одобрение не може да превишава:

а) 20 календарни дни за обикновени договори, свързани с поръчки за доставка на стоки и услуги;

б) 45 календарни дни за други договори и споразумения за безвъзмездни средства и решения;

в) 60 календарни дни за договори и споразумения за безвъзмездни средства и решения, които включват техническо обслужване или особено сложни за оценяване действия.

При всички случаи контрагентът или бенефициерът се уведомяват предварително за възможността плащанията да бъдат забавени поради одобряване на отчета.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити уведомява бенефициера чрез официален документ за всяко суспендиране на срока за одобряване на отчета или сертификата.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да реши, че за одобряването на отчета или сертификата и за плащането ще се прилага един и същи срок. Този срок не може да превиши сбора от максимално приложимите срокове за одобрение на отчета или сертификата и за плащане.

▼B

4. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да суспендира срока за плащане, като информира кредиторите по всяко време в срока по параграф 1, че заявката за плащане не може да бъде изпълнена тъй като сумата не е дължима или поради липса на необходимите разходно-оправдателни документи. Ако до отговорния разпоредител с бюджетни кредити достигне информация, която поставя под съмнение редовността на разход, посочен в дадена заявка за плащане, разпоредителят с бюджетни кредити може да суспендира срока за плащане за целите на по-нататъшно проучване на въпроса, включително чрез проверка на място, за да се увери преди плащането, че разходът действително е редовен. ►M3 Разпоредителят с бюджетни кредити уведомява съответния контрагент или бенефициер възможно най-скоро и съобщава причините за суспендирането. ◄

Времето от останалата част на срока за плащане започва да тече отново от датата, на която първоначално е заведена правилно формулираната заявка за плащане.

▼M3

5. При изтичането на сроковете по параграфи 1, 2 и 3 кредиторът има право на лихви съгласно следните разпоредби:

а) лихвените проценти са посочени в член 86, параграф 2, първа алинея;

б) лихвата се заплаща за периода от календарния ден, следващ крайния срок за плащане, до датата на плащането.

По изключение, когато лихвата, изчислена в съответствие с разпоредбите на първа алинея, е по-ниска от или равна на 200 EUR, тя се заплаща на кредитора само при поискване, подадено в срок от два месеца от получаване на закъснялото плащане.

Първа и втора алинея не се прилагат за държавите-членки.

6. Всяка институция представя на бюджетния орган доклад за спазването на сроковете и за суспендирането на сроковете, посочени в параграфи от 1 до 5. Комисията прилага своя доклад към резюмето на годишния отчет за дейността, посочено в член 60, параграф 7 от Финансовия регламент.

▼B

ГЛАВА 7

Информационни системи

Член 107

Описание на информационните системи

(Член 84 от Финансовия регламент)

Когато за обработка на операциите по изпълнението на бюджета се използват компютърни системи и подсистеми, се изисква изчерпателно и актуализирано описание на всяка система или подсистема.

Всяко описание определя съдържанието на всички полета с данни и описва как системата третира всяка отделна операция. То отразява подробно как системата гарантира наличието на пълна одиторска следа за всяка операция.

▼B

Член 108

Периодично запаметяване

(Член 84 от Финансовия регламент)

Данните в компютърните системи и подсистеми се запаметяват периодично и се съхраняват на сигурно място.

ГЛАВА 8

Вътрешен одитор

Член 109

Назначаване на вътрешен одитор

(Член 85 от Финансовия регламент)

1. Всяка институция назначава вътрешния си одитор съгласно правилата, съобразени със специфичните ѝ особености и изисквания. Институцията уведомява бюджетния орган за назначаването на вътрешен одитор.

2. Всяка институция определя в зависимост от специфичните си особености и изисквания обхвата на мисията на вътрешния одитор и подробно формулира целите и процедурите за упражняване на вътрешната одиторска функция с оглед на международните стандарти за вътрешен одит.

3. Институцията може да назначи за вътрешен одитор по силата на конкретната им компетентност длъжностно лице или друг служител, подчинен на Правилника за персонала, който следва да бъде гражданин на някоя от държавите членки.

4. Ако две или повече институции назначат един и същ вътрешен одитор, те определят необходимите условия за търсенето на отговорност от него съгласно член 114.

5. Институцията уведомява бюджетния орган, когато се прекратяват задълженията на вътрешния одитор.

Член 110

Ресурси за дейността

(Член 86 от Финансовия регламент)

Институцията обезпечава вътрешния одитор с необходимите му ресурси за правилно изпълнение на одиторската му функция и с устав за мисията, който конкретизира неговите задачи и задължения.

Член 111

Работна програма

(Член 86 от Финансовия регламент)

1. Вътрешният одитор приема работна програма, която представя пред институцията.

2. Институцията може да поиска от вътрешния одитор да извърши одити, които не са включени в неговата работна програма по параграф 1.

▼B

Член 112

Доклади на вътрешния одитор

(Член 86 от Финансовия регламент)

1. Вътрешният одитор представя на институцията годишен доклад за вътрешния одит съгласно член 86, параграф 3 от Финансовия регламент, в който се посочват броят и видът на извършените вътрешни одити, направените главни препоръки и предприетите по тези препоръки действия.

В годишния доклад се посочват и евентуалните системни проблеми, разкрити от специализираната инстанция по член 66, параграф 4 от Финансовия регламент.

2. Всяка институция решава дали направените в докладите на вътрешния ѝ одитор препоръки са подходящи за обмен на добри практики с останалите институции.

▼M3

3. По време на изготвяне на своя доклад вътрешният одитор обръща особено внимание на цялостното спазване на принципа на добро финансово управление и гарантира, че са предприети подходящи мерки за трайното подобряване и разширяване на неговото прилагане.

▼B

Член 113

Независимост

(Член 87 от Финансовия регламент)

Вътрешният одитор е изцяло независим при изпълнението на своите задължения. Но него не могат да се дават никакви указания, нито може да бъде ограничаван при изпълнението на своите функции, които по силата на назначаването му се възлагат съгласно Финансовия регламент.

Член 114

Отговорност на вътрешния одитор

(Член 87 от Финансовия регламент)

Само институцията в съответствие с разпоредбите на този член може да търси отговорност от вътрешния одитор за неговите действия в качеството му на длъжностно лице или друг служител, подчинен на Правилника за персонала.

Институцията взема мотивирано решение за започване на разследване. Решението се съобщава на заинтересованата страна. Институцията може да възложи разследването под своята пряка отговорност на едно или повече длъжностни лица от степен, която е равна или по-висока от степента на разследвания служител. В хода на разследването се изслушва мнението на заинтересованата страна.

Докладът за разследването се представя на заинтересованата страна, която след това се изслушва от институцията по предмета на доклада.

▼M2

Въз основа на доклада и на одита институцията приема било мотивирано решение за приключване на процедурата, било мотивирано решение съгласно разпоредбите на членове 22 и 86 и на приложение IX към Правилника за длъжностните лица. Решенията за дисциплинарни санкции или финансови глоби се

▼M2

нотифицират на заинтересованите и за информация на другите институции и на Сметната палата.

▼B

Заинтересованата страна има право да обжалва това решение пред Съда на Европейските общности съгласно Правилника за персонала.

Член 115

Обжалване пред Съда на Европейските общности

(Член 87 от Финансовия регламент)

Без да се засягат разпоредбите относно начините за обжалване съгласно Правилника за персонала, вътрешният одитор има право да обжалва пряко пред Съда на Европейските общности всеки акт във връзка с изпълнението на своите задължения като вътрешен одитор. Жалбата се подава в тримесечен срок от календарната дата, на която той е уведомен за съответния акт.

Жалбата се разглежда съгласно член 91, параграф 5 от ►M3 Правилника за длъжностните лица на Европейските общности ◄.

ДЯЛ V

ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

ГЛАВА 1

Общи разпоредби

Раздел 1

Обхват и принципи на възлагане

Член 116

Определения и обхват

(Член 88 от Финансовия регламент)

▼M2

1. Договорите за недвижими имоти имат за цел покупка, дългосрочно наемане, плодоползване, лизинг, отдаване под наем или на изплащане, със или без опция за изкупуване, на терени, съществуващи постройки или други недвижими имоти.

▼B

2. Поръчките за доставка обхващат покупката, отдаването под наем, ползването под наем, ползването под наем с цел покупка, със или без клауза за изкупуване на стоки. ►M1 Поръчка за доставка на стоки, както и евентуално, за монтаж и инсталиране, се счита за поръчка за доставка. ◄

3. ►M1 Поръчките за извършване на строителни работи обхващат изпълнението или проектирането и изпълнението на трудова дейност или изработки, които са свързани с една от дейностите, посочени в приложение I към Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [1] или осъществяването чрез всякакви начини на дейности в съответствие с изискванията на възложителя. ◄ Понятието „изработка“ означава резултатът от строителни или благоустройствени работи, които като цяло са

[1] ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114.

▼B

достатъчни сами по себе си за изпълнение на икономическа или техническа функция.

4. Поръчкитеза услуги обхващат всички услуги с интелектуален или друг труд с изключение на поръчките за доставка, поръчките за извършване на строителни работи и поръчките относно недвижими имоти. ►M1 Тези услуги са изброени в приложения IIA и IIБ към Директива 2004/18/ЕО. ◄

5. Поръчките с предмет едновременно стоки и услуги се смятат за поръчки за услуги, когато стойността на съответните услуги надхвърля стойността на предвидените по договора стоки.

▼M1

Поръчка, която има за предмет услуги и включва извършване на строителни работи, аксцесорна по отношение на основния предмет на поръчката, се счита за поръчка за услуги.

Поръчка, която има за предмет услуги, обхванати в приложение IIA към Директива 2004/18/ЕО, както и услуги, които са обхванати в приложение IIБ към нея, се счита за обхваната от приложение IIA, ако стойността на изброените в това приложение услуги надвишава стойността на услугите, изброени в приложение IIБ.

5а. За описанието на различните типове поръчки като референтна номенклатура важи общата терминология за обществените поръчки (CPV) по смисъла на Регламент (ЕО) № 2195/2002 на Европейския парламент и на Съвета ([1])

В случай на различия между CPV и статистическата класификация на икономическите дейности в Европейската общност (NACE), изброени в приложение I към Директива 2004/18/ЕО, или между CPV и Класификацията на основните продукти (CPC) (временна версия), изброени в приложение II към посочената директива, е валидна номенклатурата NACE или съответно номенклатурата CPC.

6. Понятията „изпълнител“, „доставчик“ и „доставчик на услуги“ се отнасят до всяко физическо или юридическо лице, публично-правно образувание или обединение от такива лица и/или организации, които съответно изпълняват строителни работи, доставят стоки или предоставят услуги. Понятието „стопански субект“ включва и трите категории:

„изпълнителите“, „доставчиците“ и „доставчиците на услуги“. Стопанският субект, който са представя оферта, се нарича „оферент“. ►M3 Участниците, които са поискали да бъдат допуснати до участие в ограничена процедура, състезателен диалог или процедура на договаряне, се наричат „кандидати.“. ◄

Обединенията на стопанските субекти имат право да представят оферти или да кандидатстват. Възложителите могат да не изискват от обединенията да имат определена правна форма, за да бъдат допуснати да представят оферта или заявление за участие, но от избраното обединение може да бъде изискано да приеме определена правна форма, след като му е била възложена поръчката, ако тази промяна е необходима за надлежното изпълнение на поръчката.

7. Отделите на институциите на Общностите се смятат за възложители освен в случаите, в които те сключват помежду си административни договорености за предоставянето на услуги, доставката на стоки или извършването на строителни работи.

([1]) ОВ L 340, 16.12.2002 г., стр. 1.

▼M1

Член 117

Рамкови договори и конкретни договори

(Член 88 от Финансовия регламент)

▼M3

1. Когато рамковият договор следва да бъде сключен с няколко стопански субекти, той се сключва с най-малко три субекта, в случай че има достатъчен брой стопански субекти, които отговорят на критериите за подбор, или достатъчен брой допустими оферти, съответстващи на критериите за отпускане.

Рамков договор с определен брой стопански субекти може да бъде под формата на отделни договори, сключени при еднакви условия.

Срокът на рамковия договор не може да превишава четири години, освен в изключителни случаи, надлежно обосновани по-специално от предмета на рамковия договор.

В секторите, характеризиращи се с бързи промени в цените и технологичното развитие, рамковите договори без ново откриване на конкурс съдържат клауза или за преразглеждане в средата на периода, или за система за сравнителен анализ. След преразглеждане в средата на периода, ако първоначално заложените условия вече не отговарят на цените или технологиите, възлагащият орган може да не използва въпросния рамков договор и предприема необходимите мерки за неговото прекратяване.

▼M1

2. Конкретните договори, които се основават на рамковите договори, се възлагат в съответствие с условията на рамковия договор само между възложителите и стопанските субекти, които са първоначално страна по рамковия договор.

При сключването на конкретен договор страните не могат да правят съществени изменения на установените в рамковия договор условия, по-специално в случая, посочен в параграф 3.

3. Когато рамковият договор се сключва с един стопански субект, конкретните договори се сключват при условията, установени в рамковия договор.

За сключването на тези конкретни договори възложителите могат да се консултират в писмена форма със стопанския субект, който е страна по рамковия договор, с цел да поискат от него да допълни офертата си, ако е необходимо.

4. Конкретните договори, основаващи се на рамковите договори, които са сключени с няколко стопански субекти, се сключват в съответствие със следните условия:

а) при прилагане на условията, установени в рамковия договор, без да се открива нова състезателна процедура;

б) когато не всички условия са установени в рамковия договор, след като страните отново са се състезавали на базата на същите и, когато е необходимо, по-точно определени условия, както и, когато е уместно, на базата на други условия, посочени в условията на рамковия договор.

За всеки конкретен договор, който следва да бъде сключен в съответствие с условията на буква б), първа алинея, възложителите се консултират в писмена форма със стопанските субекти, които имат възможност да изпълнят поръчката, като определят срок, който е достатъчно дълъг, за да позволи представянето на офертите. Офертите се представят в писмена форма. Възложителите сключват всеки конкретен договор на оферента, който е представил най-добрата оферта на базата на критериите за възлагане, изложени в условията на рамковия договор.

▼M1

5. Само конкретните договори, които се базират на рамкови договори, се предшестват от бюджетно задължение.

▼B

Раздел 2

Обявяване

▼M1

Член 118

Обявяване на поръчки, които са обхванати от Директива 2004/18/ЕО, с изключение на поръчки, посочени в приложение ПБ към нея

(член 90 от Финансовия регламент)

1. Обявяването на поръчки на стойност, която е равна или е над праговете, установени в членове 157 и 158, се извършва под формата на предварително обявление, обявление за поръчка или опростено обявление за поръчка и обявление за сключване на договор.

2. Предварителното обявление е обявлението, чрез което възложителят оповестява предварителните прогнози за общата стойността на поръчките и рамковите договори по категории услуги или групи стоки, както и съществените характеристики на поръчките за извършване на строителни работи, които възнамерява да възложи през бюджетната година, с изключение на поръчките, възлагани съгласно процедура на договаряне без предварително обявяване. Предварителното обявление е задължително само когато общата прогнозирана стойност на поръчките е равна на праговете по член 157 или е по-висока от тях, както и когато възложителят възнамерява да използва възможността за съкращаване на сроковете за получаване на офертите в съответствие с член 140, параграф 4.

Предварителното обявление се публикува от Службата за официални публикации на Европейските общности (ОРОСЕ) или от самите възложители чрез техния потребителски профил, както е посочено в точка 2, буква б) от приложение VIII към Директива 2004/18/ЕО.

Предварителното обявление се изпраща на Службата за официални публикации на Европейските общности или се публикува на потребителския профил колкото е възможно по-скоро и във всички случаи не по-късно от 31 март на всяка бюджетна година по отношение на поръчките за доставка и за услуги, а по отношение на поръчките за извършване на строителни работи – колкото е възможно по-скоро след решението за одобряване на програмата, касаеща тези поръчки.

Възложителите, които публикуват предварителното обявление, изпращат на ОРОСЕ по електронен път, като използват процедурите за формата и предаването, посочени в точка 3 от приложение VIII към Директива 2004/18/ЕО, обявление за публикуването на предварителното обявление на потребителския профил.

3. Обявлението за поръчка е средството, чрез което възложителят обявява намерението си да започне процедура за възлагане на обществена поръчка, сключване на рамков договор или създаване на динамична система за покупки в съответствие с член 125а. ►M2 Без да се засягат договорите, сключени посредством процедура на договаряне, посочени в член 126, съобщението е задължително за следните договори: договори, чиято предвидена стойност е равна или по-голяма от праговете, определени в член 158, параграф 1, букви а) и в); договорите за научноизследователска и развойна дейност, изброени в категория

▼M1

8 от приложение IIA към Директива 2004/18/ЕО, чиято предвидена стойност е равна или по-голяма от прага, определен в член 158, параграф 1, буква б) от настоящия регламент за изброените договори за научноизследователска и развойна дейност. ◀ То не е задължително за конкретни договори, които се основават на рамкови договори.

Възложителите, които желаят да възложат специфична поръчка, която се базира на динамичната система за покупки, съобщават намерението си посредством опростено обявление за поръчка.

При открита тръжна процедура в обявлението за поръчката се посочват датата, часът, а когато е уместно -и мястото на заседанието на комисията по отваряне на офертите, на което могат да присъстват оферентите.

Възложителите съобщават дали допускат варианти, както и определят минималните изисквания за капацитета, който изискват, ако използват предвидената в член 135, параграф 2, втора алинея възможност. Те установяват посочените в член 135 критерии за подбор, които възнамеряват да използват, минималния брой кандидати, които планират да поканят като оференти, и когато е уместно, максималния брой, както и обективните и недискриминационни критерии, които възнамеряват да прилагат, с цел да ограничат броя в съответствие с член 123, параграф 1,

втора алинея. Когато е налице неограничен, директен и пълен достъп до поканата за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка по електронен път, и по-специално в посочените в член 125а динамични системи за покупки, в обявлението се посочва електронният адрес, на който може да бъде направена справка с тези документи.

Възложителите, които желаят да организират конкурс, обнародват покана, в която обявяват това свое намерение.

▼M3

Когато е приложимо, възлагащият орган определя в обявлението за обществени поръчки, че процедурата е междуинституционална процедура за обществена поръчка. В тези случаи в обявлението се посочват институциите, изпълнителните агенции или органите по член 185 от Финансовия регламент, които участват в процедурата за обществена поръчка, отговорната институция за процедурата за обществена поръчка и общият обем на договорите за всички институции, изпълнителни агенции или органи.

▼M1

4. Обявлението за сключване на договор съдържа резултатите от процедурата за възлагане на обществена поръчка рамковите договори или поръчките, които се базират на динамична система за покупка. При поръчки, чиято стойност е равна или по-висока от праговете по член 158, обявлението за сключване на договор е задължително. То не е задължително за конкретни поръчки, които се сключват въз основа на рамков договор.

▼M3

Обявлението за сключване на договор се изпраща на ОРОСЕ не по-късно от 48 календарни дни от датата на подписване на договора или рамковия договор. Въпреки това обявленията, които се отнасят за договори, основани на динамични системи за покупка, могат да се групират по тримесечия. В тези случаи те се изпращат на ОРОСЕ не по-късно от 48 дни след края на всяко тримесечие.

▼M1

Възложителите, които са провели конкурс, изпращат на ОРОСЕ обявление за резултатите от него.

▼M3

Обявлението за сключване на договор се изпраща на ОРОСЕ и при договори или рамкови договори на стойност, не по-ниска от

▼M3

праговете по член 158, възложени след процедура на договаряне без предварително публикуване на обявление за обществени поръчки, в достатъчен срок преди подписване на договора в съответствие с реда и условията, предвидени в член 158а, параграф 1.

Информацията относно стойността и контрагентите на специфични договори, основани на рамков договор за дадена финансова година, се публикува на интернет сайта на възлагащия орган не по-късно от 31 март след края на финансовата година, ако в резултат от сключването на специфичен договор или поради съвкупния обем на специфичните договори посочените в член 158 прагове бъдат надвишени.

▼M1

5. Обявленията се съставят по образец според приетите от Комисията стандартни формуляри, съгласно Директива 2004/18/ЕО.

Член 119

Обявяване на поръчки, които не са обхванати от Директива 2004/18/ЕО, както и поръчки, посочени в приложение IIБ към нея

(Член 90 от Финансовия регламент)

▼B

1. ►M1 Поръчките на стойност под установените в членове 157 и 158 прагове и поръчките за услуги съгласно приложение IIБ към Директива 2004/18/ЕО се обявяват по подходящ начин, за да се осигури конкурсното начало и безпристрастността на процедурата за възлагане на обществени поръчки. ◄ Обявяването включва:

а) ако не е обнародвано обявление за поръчка по член 118, параграф 3, покана за заявяване на интерес за договори със сходен предмет, чиято стойност е най-малко ►M3 ———— ◄ посочената в член 128, параграф 1;

▼M2

б) годишната публикация на списъка на изпълнителите, специфициращ предмета и стойността на възложения договор, за договорите, чиято стойност е по-голяма ►M3 ———— ◄ 25 000 EUR.

▼M3

————

▼M1

2. Списъкът на изпълнителите на поръчки относно недвижими имоти и на обявени за секретни поръчки в съответствие с член 126, параграф 1, буква й) се обнародва веднъж годишно с предмета и стойността на възложените поръчки. Списъкът се изпраща на бюджетния орган; когато става дума за Комисията, списъкът се прилага към резюмето от годишните доклади за дейността съгласно член 60, параграф 7 от Финансовия регламент.

▼B

3. Информация за поръчките на стойност най-малко ►M3 ———— ◄ посочената в член 128, параграф 1 се изпращат на Службата за официални публикации на Европейските общности; годишните списъци на изпълнителите се изпращат не по-късно от 31 март на годината след приключването на финансовата година.

Предварителното обявяване и годишното обявяване на списъка на изпълнителите за останалите договори се извършва на страницата в Интернет на институциите; последващото обявяване се извършва най-късно до 31 март следващата финансова година. Допуска се публикуване и в *Официален вестник на Европейските общности.*

▼B

Член 120

Публикуване на обявите

(Член 90 от Финансовия регламент)

1. Службата за официални публикации на Европейските общности обнародва обявите по членове 118 и 119 в *Официален вестник на Европейските общности* не по-късно от дванадесет календарни дни след тяхното изпращане.

▼M1

Посоченият в първа алинея срок се съкращава на пет календарни дни за ускорените процедури по член 142.

▼B

2. Възложителите следва да могат да представят доказателства за датата на изпращане.

Член 121

Други форми на обявяване

(Член 90 от Финансовия регламент)

Освен обявяването по членове 118, 119 и 120 поръчките могат да бъдат обявени и по всеки друг начин, особено в електронна форма. Всяко обявление се позовава на обявлението, публикувано в *Официален вестник на Европейските общности,* съгласно член 120, ако има такава, и не може да предхожда това обявяване, което е единственото действително.

Обявлението не може да допуска никаква дискриминация по отношение на оферентите или кандидатите, нито да посочва други данни освен съдържащите се в обявлението за поръчка, ако е обнародвано такова.

Раздел 3

Процедури за възлагане

Член 122

Видове процедури за възлагане на обществени поръчки

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. Поръчката се възлага чрез обявяване на търг с открита, ограничена или процедура на договаряне след публикуването на обявлението за поръчка или – при процедурата на договаряне – без публикуване на обявление за поръчка и при необходимост - след провеждане на конкурс.

▼M1

2. Тръжната процедура е открита, когато всички заинтересовани стопански субекти имат право да подадат оферта. Това се прилага и в случай на динамични системи за покупки, посочени в член 125а.

Тръжната процедура е ограничена, когато всички стопански субекти имат право да поискат да участват, но да представят оферта или решение съгласно процедурата по състезателния диалог, посочена в член 125б имат право само кандидатите, които отговарят на критериите за подбор по член 135 и са едновременно поканени за участие в писмена форма от възложителя.

Етапът на подбор може да бъде повтарян за всяка отделна поръчка, също и в случай на състезателен диалог или може да включва

▼M1

съставянето на списък от потенциални кандидати съгласно ограничената процедура, посочена в член 128.

▼B

3. При процедурата на договаряне възложителите се обръщат по свой избор към оферентите, които отговарят на критериите за подбор по член 135, и договарят условията по поръчката с един или повече от тях.

При процедура на договаряне с обнародвано обявление за поръчка по член 127 възложителите едновременно и писмено отправят покана към избраните кандидати процедура на договаряне.

4. Конкурсите са процедури, които дават възможност на възложителите да получат главно в областта на архитектурата и благоустройството или обработката на данни, планове или проекти, предложени от тръжна комисия след проведен конкурс със или без връчване на награди.

Член 123

Брой на кандидатите в ограничени процедури или процедури на договаряне

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. При ограничените тръжни процедури, включително процедурите по член 128, броят на кандидатите, поканени да подадат оферта, не може да бъдат по-малък от пет при условие че достатъчен брой кандидати изпълняват критериите за подбор.

Възложителят може също така да предвиди максимален брой от двадесет кандидати в зависимост от предмета на договора и въз основа на обективни критерии за подбор, които не допускат дискриминация. В такива случаи кръгът кандидати и критериите се посочват в обявлението за поръчка или в поканата за заявяване на интерес по членове 118 и 119.

Във всички случаи броят на кандидатите, поканени да подадат оферта, следва да бъде достатъчен, за да осигури реална конкуренция.

▼M1

2. ►M3 При процедурата на договаряне и след състезателен диалог броят на кандидатите, поканени за участие в преговорите или в търга, не може да бъде по-малък от трима, при условие че достатъчен брой кандидати изпълняват критериите за подбор. ◄

Броят на кандидатите, поканени да представят оферта, следва да бъде достатъчен за да осигури реална конкуренция.

Първа и втора алинея не се прилагат за следното:

а) поръчки, които са на много ниска стойност, както е посочено в член 129, параграф 3;

б) поръчки за правни услуги по смисъла на приложение IIБ към Директива 2004/18/ЕО;

в) поръчки, които са обявени за секретни, както са назовани в член 126, параграф 1, буква й).

3. Когато броят на кандидатите, които отговарят на критериите за подбор и на минималните изисквания, е под определения в параграфи 1 и 2 минимален брой, възложителят може да продължи процедурата, като покани кандидата или кандидатите с необходимите качества. Въпреки това възложителят не може да включва други стопански субекти, които не са поискали да вземат участие или кандидати, които нямат необходимите качества.

▼B

Член 124

Протичане на процедурата на договаряне

(Член 91 от Финансовия регламент)

Възложителите се договарят с оферентите по подадените оферти, за да ги приспособят към изискванията, посочени в обявлението за поръчка по член 118 или в тръжните условия и евентуалните допълнителни документи, и за да установят най-изгодната оферта.

По време на преговорите възложителите гарантират равнопоставено третирането на всички оференти.

▼M1

Когато възложителите могат в съответствие с член 127 да възлагат поръчки чрез процедура на договаряне след публикуване на обявление за поръчка, те имат възможност да организират провеждането на процедурата на договаряне на етапи, за да се намали броят на офертите, по които ще се договаря, като в същото време прилагат изложените в обявлението за поръчка или тръжните условия критерии за възлагане. В обявлението за поръчка или тръжните условия се посочва такава възможност.

▼B

Член 125

Конкурси

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. Заинтересованите от участие в конкурса се уведомяват за правилата за неговото организиране.

Броят на кандидатите, поканени за участие, следва да бъде достатъчен, за да осигури реална конкуренция.

2. Отговорният разпоредител с бюджетни кредити назначава тръжна комисия. В нея участват изключително физически лица, които са независими от участниците в конкурса. Когато за участие в конкурса се изисква конкретна професионална квалификация, минимум една трета от членовете на тръжната комисия следва да притежават същата или равностойна квалификация.

Тръжната комисия разполага с независимост при формиране на свое становище, което се приемавъз основа на проекти, подадени от кандидатите анонимно и единствено в светлината на посочените в поканата за участие в конкурса критерии.

3. Предложенията на тръжната комисия въз основа на качествата на всеки проект и нейните бележки се отразяват в протокол, подписан от всички членове на комисията.

Кандидатите запазват анонимността си докато тръжната комисия изрази своето становище.

▼M1

Тръжната комисия може да поиска от кандидатите да отговорят на въпросите, записани в протокола, за да разяснят даден проект. Съставя се пълен протокол за последващия диалог.

▼B

4. След това възложителят взема решение, в което се посочват името и адресът на избрания кандидат, както и мотивите за избора във връзка с критериите, посочени в поканата за конкурса, особено ако изборът се отклонява от предложенията на тръжната комисия.

▼M1

Член 125а

Динамична система за покупки

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. Динамичната система за покупки, както е посочено в член 1, параграф 6 и член 33 от Директива 2004/18/ЕО, е изцяло електронен процес за покупки на обичайни стоки, която е отворена по време на функционирането си за всички стопански субекти, които отговарят на критериите за подбор и са представили свободна оферта, която съответства на тръжните условия, както и на всички допълнителни документи. Свободната оферта може да бъде усъвършенствана във всеки един момент, при условие че продължава да отговаря на тръжните условия.

2. За целите на създаването на динамичната система за покупки възложителите публикуват обявление за поръчка, в което се посочва, че се касае за динамична система за покупки и което съдържа позоваване на електронния адрес за неограничен, пряк и пълен достъп до цялата тръжна документация от момента на публикуване на обявлението до преустановяване на функциониране на системата.

Те посочват в тръжните условия наред с другите въпроси естеството на планираните покупки съгласно тази система, както и всяка необходима информация относно системата за покупки, използваното електронно оборудване, условията и техническите спецификации на връзката.

3. По време на функционирането на динамичната система за покупки възложителите предоставят на всеки стопански субект възможност да представи свободна оферта с цел да бъде приет в системата съгласно условията, посочени в параграф 1. Те завършват оценката в рамките на период, който е не по-дълъг от 15 дни от датата на представянето на свободната оферта. Въпреки това те могат да удължат периода за оценка, при условие че междувременно не бъде обявена покана за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка.

При първа възможност възложителят уведомява оферентите, че последните са приети в динамичната система за покупки или че офертата им е отхвърлена.

4. Всяка специфична поръчка изисква покана за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка. Преди обявяването на тази покана възложителите публикуват опростено обявление за поръчка, с което всички заинтересовани стопански субекти се поканват да представят свободна оферта в рамките на срок, който не може да бъде по-кратък от 15 дни от датата, на която е изпратено опростеното обявление. Възложителите не продължават процедурата за възлагане, преди да са завършили оценяването на всички свободни оферти, получени преди този краен срок.

Възложителите поканват всички приети в системата оференти да представят оферта в рамките на разумен срок. Те възлагат поръчката на оферента, който е представил икономически най-изгодната оферта на базата на критериите за възлагане, изложени в обявлението за поръчка за създаването на динамична система за покупки. Тези критерии могат да бъдат уточнени, ако е уместно, в поканата за представяне на оферти.

5. Динамичната система за покупки не може да функционира повече от четири години с изключение на напълно оправдани извънредни случаи.

Възложителите не могат да прибягват до тази система, за да предотвратяват, ограничават или изкривяват конкуренцията.

▼M1

Заинтересованите стопански субекти или страните по системата не могат да бъдат облагани с каквито и да е такси.

Член 125б

Състезателен диалог

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. В случай на особено сложни поръчки, при които възложителят счита, че директното прибягване до откритата процедура или съществуващите условия, които регулират ограничената процедура, няма да позволи поръчката да бъде възложена на оферента, чиято оферта е икономически най-изгодна, първият може да се възползва от състезателния диалог, посочен в член 29 от Директива 2004/18/ЕО.

Като „особено сложна“ се счита поръчка, при която възложителят не може по обективен начин да определи техническите средства за удовлетворяване на своите нужди или цели, или да установи правната или финансовата рамка на проекта.

2. Възложителите публикуват обявление за поръчка, в което се излагат техните нужди и изисквания, подробно дефинирани в това обявление и/или в описателен документ.

3. Възложителите започват диалог с кандидатите, които удовлетворяват критериите за подбор, установени в член 135, с цел да открият и определят средствата, които са най-подходящи за удовлетворяването на своите нужди.

По време на диалога възложителите гарантират равнопоставено третиране на всички оференти, както и поверителност на предложените решения или на предадената друга информация от кандидат, който участва в диалога, освен ако той/тя се съгласи с тяхното оповестяване.

Възложителите могат да предвидят процедурата да се осъществи на последователни етапи с цел да се намали броят на решенията, които ще бъдат дискутирани по време на диалога, чрез прилагането на посочените в обявлението за поръчка или описателния документ критерии за възлагане, ако за това е предвидена възможност в обявлението за поръчка или в описателния документ.

4. След като информират участниците за резултатите от диалога, възложителите ги поканват да представят окончателните си оферти на базата на решението или решенията, по-подробно изложени или определени по време на диалога. Тези оферти съдържат всички елементи, които се изискват за изпълнението на проекта.

По искане на възложителя тези оферти могат да бъдат изяснявани, уточнявани и усъвършенствани, без при това да се стига до промяна на основните аспекти на офертата или поканата за участие в процедурата, измененията на които биха могли да изкривят конкуренцията или да имат дискриминиращ ефект.

По искане на възложителя, оферентът, за който е установено, че е представил икономически най-изгодната оферта, може да трябва да изясни аспектите на офертата или да потвърди съдържащите се в офертата ангажименти, при условие че това няма за цел да промени основните аспекти на офертата или на или поканата за участие в процедурата , както и не рискува изкривяване на конкуренцията или причиняване на дискриминация.

5. Възложителите могат да определят цените или заплащане на участниците в диалога.

▼M3

Член 125в

Съвместна процедура за възлагане с държава-членка

(член 91 от Финансовия регламент)

В случай на съвместна процедура за обществена поръчка между една институция и възлагащия орган на една или повече държави-членки се прилагат процедурните разпоредби, приложими за институцията.

Когато делът, принадлежащ на възлагащия орган на държавата-членка или управляван от него, от общата предварителна стойност на поръчката е не по-малък от 50 % или в други надлежно обосновани случаи, институцията може да реши да прилага процедурните правила, приложими за възлагащия орган на държавата-членка, при условие че те могат да се приемат за равнозначни на тези на институцията.

Институцията и възлагащият орган на държавата-членка, засегнати от съвместната процедура за възлагане, се споразумяват по-специално за практическите правила за оценка на заявленията за участие или на офертите, за възлагането на обществената поръчка, приложимото към договора право и компетентния съд в случай на спор.

▼B

Член 126

Прилагане на процедурата на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. ►M1 Възложителите имат право да прилагат процедура на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка независимо от прогнозираната стойност на поръчката в следните случаи:

а) когато в отговор на открита или ограничена процедура не са подадени оферти, не са подадени подходящи оферти или не е заявено участие, след приключването на първоначалната процедура и при условие че първоначалните условия на поръчката съгласно документите във връзка с поканата за участие в процедурата по член 130 не са променени съществено; ◄

б) когато по технически или художествени причини или във връзка със закрилата на изключителни права договорът може да бъде сключен само с определен стопански субект;

▼M1

в) доколкото това е наложително когато поради неотложна спешност при извънредни обстоятелства извън контрола на възложителя е невъзможно да се спазят сроковете за останалите процедури съгласно членове 140, 141 и 142;

▼B

г) когато след проведен конкурс следва да се възложи поръчка за услуги и в съответствие с приложимите правила тя следва да се сключи класирания на първо място участник или на някои от класираните участници, във втория случай всички класирани участници се канят за водене на преговори;

▼M1

д) за допълнителни услуги и извършване на допълнителни работи, които не са включени в първоначалния проект, нито в първоначално сключения договор, но които поради непредвидени обстоятелства стават необходими за предоставянето на

▼M1

услугите или извършването на строителни работи в съответствие с условията по параграф 2;

е) за нови услуги или извършване на допълнителни строителни работи, които представляват повторение на сходни услуги или строителни работи, възложени на стопанския субект, изпълняващ първоначалната поръчка, от същия възложител при условие че тези услуги или строителни работи съответстват на основния проект и че този проект е бил предмет на първоначална поръчка е възложена при условията на открита или ограничена процедура съгласно посочените в параграф 3 условия;

▼B

ж) при поръчки за доставка:

i) за допълнителни доставки, чиято цел е или частична подмяна на обичайни доставки или монтажи или разширяване на съществуващи доставки или монтажи, когато евентуалната смяна на доставчика би задължила възложителя да придобие оборудване с различни технически характеристики, водещи до несъвместимост или непропорционални технически трудности при експлоатацията и поддръжката, като срокът на такива поръчки не може да надхвърля три години;

ii) когато стоките се произвеждат единствено за целите на научни изследвания, експерименти или развойна дейност, с изключение на изпитанията за търговска жизнеспособност и производство в големи мащаби за възвръщане на разходите за научната и развойна дейност;

▼M1

iii) по отношение на стоките, които се котират и продават на стокова борса;

iv) по отношение на закупуването при особено изгодни условия или от доставчик, който преустановява окончателно стопанската си дейност, или от съдия-изпълнителите или синдиците в производство на несъстоятелност, конкордати или аналогични производства съгласно националното законодателство;

▼B

з) при поръчки за строителство след проучване на местния пазар;

▼M1

и) за поръчки за правни услуги по смисъла на приложение IIБ към Директива 2004/18/ЕО, при условие че тези поръчки са обявени по подходящ начин;

й) за поръчки, обявени като секретни от институцията или от органите, които имат правомощия от тази институция или за поръчки, чието изпълнение трябва да бъде придружавано от специални мерки за сигурност в съответствие с действащите административни разпоредби или когато защитата на ключови интереси на Общностите или на Съюза изисква това.

▼M2

Органите възложители могат да прибегнат до процедура по договаряне без предварителна публикация на обявление за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка за договорите, чиято стойност е по-малка или равна на 60 000 EUR.

▼B

2. За допълнителните услуги и строителни работи по параграф 1, буква д) възложителят може да приложи процедурата на договаряне без предварително публикуване на обявление за поръчка при условие че поръчката се възлага на изпълнителя по първоначалната такава:

▼B

а) когато допълнителните поръчки не могат да бъдат технически или икономически отделени от основната поръчка без да се причинят сериозни неудобства на възложителя; или

б) когато услугите и строителните работи, макар и отделими от изпълнението на първоначалната поръчка, са строго необходими за нейното изпълнение.

Брутната стойност на допълнителните поръчки не може да надхвърли 50 % от стойността на първоначалната поръчка.

2. ►M1 В случаите, посочени в параграф 1, буква е), първа алинея, възможността за прилагане на процедура на договаряне се посочва незабавно след обявяването на тръжната процедура за първата поръчка, а оценката за общата стойност на последващите услуги или работи се взима предвид при изчисляването на праговете по член 158. ◄ Тази процедура може да се прилага само през тригодишния срок след възлагането на първоначалната поръчка.

Член 127

Прилагане на процедура на договаряне след предварително публикуване на обявление за поръчка

(Член 91 от Финансовия регламент)

1. ►M1 Възложителите имат право да прилагат процедура на договаряне след предварително публикуване на обявление за поръчка независимо от прогнозираната стойност на поръчката в следните случаи:

а) когато в отговор на открита или ограничена процедура или състезателен диалог са подадени нередовни или неприемливи оферти по-конкретно по отношение на критериите за подбор и възлагане и след приключването на първоначалната процедура, при условие че първоначалните условия на поръчката, посочени съгласно документите във връзка с поканата за участие в търг по член 130 не са променени съществено, без да се засяга прилагането на параграф 2;

б) в изключителни случаи, при поръчки за услуги, доставка или извършване на строителни работи, когато характерът на услугите, доставките или строителните работи или свързаните с тях рискове не позволяват предварително определяне на общата цена от оферента; ◄

в) когато характерът на услугата, особено в случаите на финансови услуги и услуги с интелектуален труд, не позволява условията на поръчката да бъдат определени с достатъчна точност, за да може да бъде възложена поръчка след избор на най-добрата оферта в съответствие с правилата за провеждане на открита или ограничена процедура;

г) при поръчките за извършване на работа, когато работата е извършена единствено за целите на проучвания, експериментална или развойна дейност, а не с цел осигуряване на печалба или възстановяване на разходи за научни изследвания;

▼M1

д) при поръчките за услуги, посочени в приложение IIБ към Директива 2004/18/ЕО, при условията на член 126, параграф 1, букви и) и й), първа алинея от настоящия регламент, както и втора алинея от него;

▼M2

е) за научноизследователските и развойни услуги, различни от тези, чиито плодове принадлежат изключително на органа възложител за негова употреба и при упражняване на

▼M2

собствената му дейност, при условие че предоставянето на услугата се заплаща изцяло от органа възложител;

ж) за договорите за услуги относно покупка, развитие, производство или съвместно производство на програми, предназначени за излъчване от радиостанциите и договори относно времето на радиоразпръскването.

▼M1

2. В случаите по параграф 1, буква а) възложителите могат да се въздържат от публикуване на обявление за поръчка, ако в процедурата на договаряне са включени всички оференти и само оферентите, които удовлетворяват критериите за подбор, подали при предишната процедура оферти в съответствие с формалните изисквания на процедурата за възлагане на обществени поръчки.

▼B

Член 128

Ограничена процедура с покана за заявяване на интерес

(Член 91 от Финансовия регламент)

▼M2

1. Покана за изразяване на интерес представлява вид предварителна селекция на кандидати, които ще бъдат поканени да участват в процедура по обществена поръчка на предстоящи ограничени процедури за възлагане на обществени поръчки за договори, чиято стойност е по-голяма от 60 000 EUR, при условията на разпоредбите на членове 126 и 127.

▼B

2. Списъкът, който се съставя след поканата за заявяване на интерес, е валиден не повече от три години след датата, на която обявлението по член 119, параграф 1, буква а) се изпраща на Службата за официални публикации на Европейските общности.

Всяка заинтересована страна може да подаде заявление по всяко време в рамките на валидността на списъка с изключение на последните три месеца.

3. Когато се възлага конкретна поръчка, възложителят кани да подадат оферта или всички кандидати от списъка, или част от тях въз основа на обективни критерии за подбор, които не допускат дискриминация и са специфични за съответната поръчка.

▼M2

Член 129

Договори с ниска себестойност

(член 91 от Финансовия регламент)

1. За обществените поръчки, чиято стойност е по-малка или равна на 60 000 EUR, могат да се откриват процедури на договаряне с консултация на най-малко пет кандидата.

Ако след консултация с кандидатите, органът възложител получи само една оферта, технически и административно приемлива, договорът може да се сключи при условие, че са изпълнени критериите за предоставяне.

2. За договори, чиято стойност е по-малка или равна на 25 000 EUR, е възможно да се приложи процедурата, посочена в параграф 1, с участието на най-малко трима кандидати.

▼M3

3. Договори на стойност, не по-висока от 5 000 EUR, могат да се сключват въз основа на една оферта.

▼M3

4. Плащанията на суми по разходни позиции, не по-високи от 500 EUR, могат да включват само осребряване на фактури, без предварително да е била приета оферта.

▼B

Член 130

Тръжна документация

(Член 92 от Финансовия регламент)

1. Тръжната документация включва като минимум:

▼M1

а) поканата за представяне на оферти, за договаряне или за участие в диалога, посочен в член 125б;

б) приложен набор от тръжни условия или, в случай на състезателен диалог, посочен в член 125б, документ, който описва нуждите и изискванията на възложителя или указва електронния адрес, на който те могат да бъдат прегледани;

▼B

в) образец на договор.

Тръжната документация съдържа позоваване на мерките за известяване по членове 118—121.

2. ►M1 В поканата за представяне на оферти, за договаряне или за участие в диалога уточнява поне:

а) правилата за подаване и представяне на офертите и по-специално крайната дата и час за подаване, евентуалното изискване за използването на стандартен отговор по образец, необходимата тръжна документация, която включва документи за доказване на финансовите, икономическите, техническите и професионалните възможности съгласно член 135, , ако не са посочени в обявлението за поръчка, както и адреса, на който следва да бъдат изпратени;

б) представянето на оферта предполага приемане на тръжните условия по параграф 1 за съответната оферта и че представянето на оферта обвързва изпълнителя, с когото се сключва договора, за целия срок на неговото изпълнение; ◄

в) срока, за който офертата е валидна и не може да бъде променяна по никакъв начин;

г) че се забраняват контактите между възложителя и оферента по време на процедурата освен по изключение в случаите по член 148 и когато се предвижда посещение на място с определени условия за извършване на посещението;

▼M1

д) при състезателен диалог - датата и адресът, определени за започване на етапа на консултации.

▼B

3. Тръжните условия определят като минимум:

▼M3

а) критериите за изключване и подбор, които се прилагат към съответната поръчка, освен при състезателен диалог, ограничена процедура и процедура на договаряне след публикуване на обявлението по член 127; в такива случаи критериите се посочват единствено в обявлението за поръчка или в поканата за заявяване на интерес;

▼M1

б) критериите за възлагане на поръчката и относителната им тежест или когато е уместно — низходящата им подредба по значение, ако не са посочени в обявлението за поръчка;

▼B

в) техническите спецификации по член 131;

▼M1

г) минималните изисквания, чиито варианти следва да бъдат изпълнени в процедурите по член 138, параграф 2, съгласно които поръчката се възлага на участника, предложил икономически най-изгодна оферта, когато възложителят е посочил в обявлението за поръчка, че подобни варианти се допускат;

▼B

д) указание, че се прилага Протоколът за привилегиите и имунитетите или, при необходимост, Виенската конвенция за дипломатическите или консулските отношения;

е) доказателствата, позволяващи участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно член 159;

▼M1

ж) посочената в член 125а динамична система за покупки посочва естеството на планираните покупки, както и всяка необходима информация относно системата за покупки, използваното електронно оборудване и условията и техническите спецификаци за връзка.

▼B

4. Договорът по образец определя по-конкретно:

а) санкциите за неизпълнение на договора;

б) реквизитите на фактурите или съответните разходно-оправдателни документи съгласно член 98;

▼M3

в) когато институциите са възлагащи органи, правото на Общността е приложимото към договора право, допълнено при необходимост от национално право, посочено в договора;

г) компетентния съд за разрешаване на спорове.

▼B

5. Възложителите могат да поискат информация от оферента за дела от поръчката, която той възнамерява да възложи на трети страни като подизпълнители, както и за самоличността на подизпълнителите. ►M3 В допълнение към информацията, посочена в член 134, възлагащият орган може да поиска още от кандидата или оферента да предоставят сведения за финансовите, икономически, технически и професионални възможности на планирания подизпълнител съгласно членове 135, 136 и 137, и по-специално когато значителна част от договора се изпълнява от подизпълнители. ◄

Член 131

Технически спецификации

(Член 92 от Финансовия регламент)

1. Техническите спецификации следва да осигуряват равен достъп на кандидатите и оферентите и да не създават неоправдани препятствия в тръжната процедура.

Те определят изискваните характеристики на стоките, услугите, материалите или работата според определеното от възложителя предназначение.

2. Характеристиките по параграф 1 включват:

а) нивото на качество;

б) екологичните характеристики;

▼M1

в) когато е възможно, критериите за достъп за хора с увреждания или проектирането за всички ползватели;

▼B

г) равнищата и процедурите за оценка на съответствието;

д) годността за употреба;

е) безопасността или габаритите, включително, при доставките, търговското наименование и указания за употреба , както и за всички видове договори – професионалния жаргон, символите, тестовете и методите за тестване, опаковката, маркировката и етикетирането, производствените процедури и методи;

ж) при поръчките за извършване на строителни работи – процедурите във връзка с гарантирането на качеството и правилата във връзка с проектирането и остойностяването, условията за тестване, проверка и приемане на извършените работи и строителните методи или способи, както и всички останали технически условия, които възложителят може да наложи в съответствие с общи или специални разпоредби във връзка със завършените работи или вложените материали или части.

3. Техническите спецификации се формулират, както следва:

а) чрез позоваване на европейските стандарти, на европейските технически разрешения или общите технически спесификации, когато има такива, на международните стандарти или други технически справочни материали, създадени от европейските органи по стандартизация или, ако няма такива, на равностойните им национални структури. Всяко позоваване съдържа израза „или равностоен“; или

▼M1

б) от гледна точка на техническите или функционалните изисквания, които могат да включват екологични характеристики и които следва да бъдат достатъчно подробни, за да могат оферентите да определят предмета на поръчката, а възложителите да я възложат; или

▼B

в) чрез съчетаване на горепосочените два метода на формулиране.

4. Когато се възползват от възможността да се позоват на спецификациите по параграф 3, буква а), възложителите нямат право да отхвърлят оферта на основание, че тя не отговаря на спецификациите, ако оферентът или кандидатът докаже удовлетворително за възложителя чрез подходящи кредити, че офертата изпълнява определените условия по равностоен начин.

▼M1

За удовлетворителен начин се счита представянето на техническо досие на производителя или доклад от тестването, представен от призната организация.

▼B

5. Когато се възползват от възможността да се позоват на спецификациите по параграф 3, буква б), определени от гледна точка на експлоатацията или функционалните изисквания, възложителите нямат право да отхвърлят оферта, която отговаря на национален стандарт, който транспонира европейски стандарт, на европейско техническо разрешение или общи технически спецификации, на международен стандарт или друг технически справочен материал, създаден от европейски орган по стандартизация, ако посочените спецификации се отнасят към изискваните технически или експлоатационни параметри.

▼M1

Оферентът трябва да докаже по удовлетворителен начин за възложителя и с всички подходящи средства, че офертата отговаря на техническите или функционалните изискванията, определени от

▼M1

възложителя. За удовлетворителен начин се счита представянето на техническо досие на производителя или доклад от тестването, представен от призната организация.

5а. Когато възложителите установяват екологични характеристики по отношение на техническите или функционални изисквания, те могат да използват подробните спецификации или, ако е необходимо, части от тях, както са определени от европейските, мултинационалните или националните екоетикети, или от всякакъв друг, екоетикет, при условие че са изпълнени следните условия:

а) използваните спецификации са подходящи за определянето на характеристиките на доставките или услугите, които са предмет на поръчката;

б) изискванията за етикета са изготвени на базата на научна информация;

в) екоетикетите са приети при използването на процедура, в която могат да участват всички заинтересовани страни - държавни органи, потребители, производители, дистрибутори и екологични организации;

г) всички заинтересовани страни имат достъп до екоетикетите.

Възложителите могат да посочат, че за продуктите или услугите, които носят екоетикет, се предполага, че отговарят на техническите спецификации, установени в тръжните условия. Те приемат всички други подходящи доказателства като техническо досие на производителя или доклад от тестването, представен от призната организация орган.

5б. Призната организация по смисъла на параграфи 4, 5 и 5а е лаборатория за тестване и калибриране или орган за сертифициране и инспекции, който отговаря на приложимите европейски стандарти.

▼B

6. Освен в изключителни случаи поради предмета на поръчката, спецификациите не могат да се позовават на конкретен модел или източник, определен процес, търговска марка, патент, тип, определен произход или производство, чиито характер облагодетелства или изключва определени продукти или стопански субекти.

Когато не е възможно да се представи достатъчно подробно и разбираемо описание на предмета на поръчката, позоваването съдържа израза „или равностоен“.

Член 132

Преразглеждане на цените

(Член 92 от Финансовия регламент)

1. В тръжната документация ясно се посочва дали следва да се определи твърда цена, която не подлежи на преразглеждане.

2. В противен случай, в тръжната документация се посочват условията и/или формулите за преразглеждане на цените за срока на договора. В такива случаи възложителите вземат предвид поспециално:

а) предмета на обществената поръчка и икономическата конюнктура, в рамките на която тя се възлага;

б) вида задачи и договор и техните срокове;

в) финансовите си интереси.

▼M3

Член 133

Незаконни действия, водещи до изключване

(членове 93 и 114 от Финансовия регламент)

Случаите, посочени в член 93, параграф 1, буква д) от Финансовия регламент, са следните:

а) случаи на измама по член 1 от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности, приета с акт на Съвета от 26 юли 1995 г. ([1]);

б) случаи на корупция по член 3 от Конвенцията за противодействие на корупцията на длъжностни лица от Европейските общности или на служители от държави-членки на Европейския съюз, приета с акт на Съвета от 26 май 1997 г. ([2]);

в) случаи на участие в престъпни организации съгласно член 2, параграф 1 от Съвместно действие 98/733/ПВР на Съвета ([3]);

г) случаи на изпиране на пари съгласно член 1 от Директива 91/308/ЕИО на Съвета ([4]).

Член 133а

Прилагане на критериите за изключване и продължителност на изключването

(членове 93, 94, 95 и 96 от Финансовия регламент)

1. За да се определи продължителността на изключването и да се гарантира спазване на принципа на пропорционалност, отговорната институция отчита по-специално сериозността на фактите, както и тяхното въздействие върху финансовите интереси и имиджа на Общностите, изминалото време, продължителността и повторяемостта на нарушението, наличието на умисъл или степента на небрежност на въпросния субект и предприетите от субекта мерки за поправяне на положението.

При определяне на срока на изключване отговорната институция дава възможност на съответния кандидат или оферент да изрази своето становище.

Когато срокът на изключването бъде определен съгласно приложимото право от органите или организациите по член 95, параграф 2 от Финансовия регламент, Комисията прилага този срок в рамките на максималната продължителност, посочена в член 93, параграф 3 от Финансовия регламент.

2. Периодът по член 93, параграф 3 от Финансовия регламент се определя на най-много пет години, считано от следните дати:

а) от датата на влязлото в сила съдебно решение — за случаите, посочени в член 93, параграф 1, букви б) и д) от Финансовия регламент;

б) от датата на извършване на нарушението или, в случаи на продължаващи или повтарящи се нарушения, от датата на прекратяване на нарушението — за случаите, посочени в член 93, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.

Срокът на изключване може да бъде удължен до десет години при повторно нарушение, допуснато в рамките на пет години от датата, посочена в букви а) и б), съгласно параграф 1.

([1]) ОВ C 316, 27.11.1995 г., стр. 48.
([2]) ОВ C 195, 25.6.1997 г., стр. 1.
([3]) ОВ L 351, 29.12.1998 г., стр. 1.
([4]) ОВ L 166, 28.6.1991 г., стр. 77.

▼M3

3. Кандидатите или оферентите се изключват от участие в процедури за възлагане на обществени поръчки и отпускане на безвъзмездни средства докато се намират в едно от положенията, посочени в член 93, параграф 1, букви а) и г) от Финансовия регламент.

▼M2

Член 134

Доказателства

(членове 93 и 94 от Финансовия регламент)

1. Кандидатите и участниците в тръжните процедури подават декларация за добросъвестност с дата и подпис, в която заявяват, че не попадат в някое от условията, посочени в член 93 или 94 от Финансовия регламент.

Въпреки това в случай на ограничена процедура, конкурентен диалог и процедура на договаряне след публикуване на обявление за договор за възлагане на обществена поръчка, когато възложителят ограничава броя на кандидатите, които кани на договаряне или за участие в процедура за обществена поръчка, всички кандидати представят сертификатите, посочени в параграф 3.

▼M3

В зависимост от неговата оценка на риска възлагащият орган може да не поиска декларацията по първа алинея за договори на стойност не по-висока от 5 000 EUR. Въпреки това за договори, посочени в член 241, параграф 1, член 243, параграф 1 и член 245, параграф 1, възлагащият орган може да не поиска декларацията за договори на стойност не по-висока от 10 000 EUR.

▼M2

2. Участникът в тръжната процедура, на който бъде възложена поръчката, в срок, указан от възложителя и преди подписването на договора, представя доказателството, посочено в параграф 3, за потвърждение на декларацията по параграф 1 в следните случаи:

а) за обществените поръчки, възложени от институциите за тяхна сметка, на стойност по-голяма или равна на праговете, посочени в член 158;

б) за обществените поръчки в областта на външните действия, чиято стойност е по-голяма или равна на праговете, посочени в член 241, параграф 1, буква а), в член 243, параграф 1, буква а) или в член 245, параграф 1, буква а).

За обществените поръчки на стойност по-ниска от праговете, посочени в букви а) и б), възложителят, ако има съмнения, че участникът в процедурата за обществена поръчка, на когото е бил възложен договорът, попада в някое от изключенията, може да изиска от него да предостави доказателството, посочено в параграф 3.

3. Органът възложител приема като удовлетворително доказателство за това, че кандидатът и участникът в процедура за обществена поръчка, на когото е бил възложен договорът, не попада в някое от положенията, посочени в член 93, параграф 1, букви а), б) или д) от Финансовия регламент, наскоро издадено свидетелство за съдимост или, при липса на такова, еквивалентен документ, издаден наскоро от съдебен или административен орган на страната по произход, доказващо, че тези изисквания са изпълнени. Органът възложител приема като удовлетворително доказателство за това, че кандидатът и участникът в процедура за обществена поръчка не попада в някое от положенията, посочени в член 93, параграф 1, буква г) от Финансовия регламент, наскоро издаден сертификат от компетентния орган на засегнатата държава.

▼M2

Когато документът или сертификатът, посочен в първа алинея, не е издаден от засегната държава, и за останалите изключения, посочени в член 93 от Финансовия регламент, той може да бъде заместен от декларация под клетва, или при невъзможност, тържествена декларация на заинтересования пред съдебен или административен орган, нотариус или квалифицирана професионална организация на страната по произход.

4. Съгласно националното законодателство на страната, където е установен кандидатът или участникът в тръжната процедура, документите, изброени в параграфи 1 и 3, се отнасят за физическите и юридическите лица, включително когато органът възложител прецени, че е необходимо, ръководителите на предприятия и всяко друго лице, което има правомощия да представлява, решава или контролира кандидата или участника в тръжната процедура.

5. Когато имат съмнения дали кандидатите или участниците в процедура за обществена поръчка попадат в някое от изключенията, възложителите могат да се обърнат лично към компетентните органи, посочени в параграф 3, за да получат информацията, която счетат за необходима.

6. Органът възложител може да освободи даден кандидат или участник в процедура за обществена поръчка от задължението да предостави доказателствата, посочени в параграф 3, ако тези доказателства вече са били представени за целите на друга процедура по възлагане на обществена поръчка и ако съответните документи са издадени преди не повече от една година и ако още са валидни.

В този случай кандидатът или участникът в тръжната процедура сертифицира, че документите вече са били предоставени при предишна процедура за възлагане на обществена поръчка и че няма промяна на положението.

▼M3

7. При поискване от възлагащия орган кандидатът или оферентът представят клетвена декларация от планирания подизпълнител, удостоверяваща, че той не е в някое от положенията, посочени в членове 93 и 94 от Финансовия регламент.

При съмнение относно клетвената декларация възлагащият орган поисква доказателството, посочено в параграфи 3 и 4. Параграф 5 се прилага, когато е подходящо.

Член 134а

Централна база данни

(член 95 от Финансовия регламент)

1. Институциите, изпълнителните агенции и органите, посочени в член 95, параграф 1 от Финансовия регламент, предават на Комисията в установен от нея формат информация относно стопанските субекти, които са в някое от положенията по член 93, член 94, член 96, параграф 1, буква б) и параграф 2, буква а) от Финансовия регламент, причините и срока на изключване.

Те предоставят още информация относно лицата, упълномощени да представляват, да вземат решения и да контролират стопанските субекти със статут на юридически лица, когато тези лица се намират в някое от положенията по член 93, член 94, член 96, параграф 1, буква б) и параграф 2, буква а) от Финансовия регламент.

Органите и организациите по член 95, параграф 2 от Финансовия регламент предават на Комисията в установен от нея формат:

а) информация, идентифицираща следните лица, които се намират в едно от положенията, посочени в член 93, параграф 1, буква д)

▼M3

от Финансовия регламент, когато тяхното поведение е навредило на финансовите интереси на Общностите:

i) стопанските субекти;

ii) лицата, упълномощени да представляват, да вземат решения и да контролират стопанските субекти със статут на юридически лица;

б) вида на тяхното осъждане;

в) продължителността на периода на изключване от процедури за възлагане на обществена поръчка, когато е приложимо.

2. Институциите, агенциите, органите и организациите по параграф 1 определят лицата, упълномощени да съобщават и получават от Комисията информацията, съдържаща се в базата данни.

В случая на институциите, агенциите, органите и организациите по член 95, параграф 1 от Финансовия регламент определените лица предоставят възможно най-бързо информацията на счетоводителя на Комисията и при необходимост правят заявка за въвеждане, промяна или заличаване на данни в базата.

В случая на органите и организациите по член 95, параграф 2 от Финансовия регламент определените лица предоставят исканата информация на разпоредителя с бюджетни кредити на Комисията, отговорен за съответната програма или действие, в срок от три месеца след издаване на присъдата.

Счетоводителят на Комисията въвежда, променя или заличава данни в базата. Посредством сигурен протокол той предоставя всеки месец на определените лица заверени данни, съдържащи се в базата.

3. Институциите, агенциите, органите и организациите по параграф 1 удостоверяват пред Комисията, че съобщената от тях информация е изготвена и предадена в съответствие с принципите, определени в Регламент (ЕО) № 45/2001 и в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [1] относно защитата на личните данни.

По-специално те уведомяват предварително всички стопански субекти или лица, посочени в параграф 1, че техните данни могат да бъдат включени в база данни и съобщавани от Комисията на определените лица по параграф 2. При необходимост те актуализират предадената информация след поправка, заличаване или промяна в данните.

Всяко лице, включено в базата данни, има право да получи информация за данните, които се съхраняват за него, като отправи искане до счетоводителя на Комисията.

4. Държавите-членки предприемат необходимите мерки за подпомагане на Комисията за ефикасното управление на базата данни в съответствие с Директива 95/46/ЕО.

В споразуменията с трети страни и всички органи по член 95, параграф 2 от Финансовия регламент се предвиждат съответните правила за гарантиране на спазването на тези разпоредби и на принципите относно защитата на личните данни.

---

[1] ОВ L 281, 23.11.1995 г. стр. 3.

▼M3

Член 134б

Административни и имуществени санкции

(членове 96 и 114 от Финансовия регламент)

1. Без да се засяга прилагането на предвидените в договора санкции, кандидатите или оферентите и контрагентите, които са направили декларации с невярно съдържание, допуснали са съществени грешки, извършили са нарушения или измама или тежко са нарушили договорните си задължения, могат да бъдат изключени от всички поръчки и безвъзмездни средства, финансирани от бюджета на Общността, за не повече от пет години от датата на установяване на нарушението, потвърдено чрез състезателна процедура с участието на контрагента.

Този период може да бъде удължен до десет години при повторно нарушение, допуснато в рамките на пет години от датата по първа алинея.

2. На оферентите или кандидатите, които са направили декларации с невярно съдържание, допуснали са съществени грешки, извършили са нарушения или измама, може също така да се налага имуществена санкция в размер от 2 % до 10 % от общата предвидена стойност на възложената поръчка.

На контрагентите, които тежко са нарушили договорните си задължения, също така се налагат имуществени санкции в размер от 2 % до 10 % от общата стойност на въпросния договор.

Размерът на санкцията може да се увеличи от 4 % до 20 % при повторно нарушение, допуснато в рамките на пет години от датата, посочена в параграф 1, първа алинея.

3. Институцията определя административните или имуществени санкции, отчитайки по-специално елементите по член 133а, параграф 1.

▼B

Член 135

Критерии за подбор

(Член 97, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Възложителите определят ясни критерии за подбор, които не допускат дискриминация.

▼M2

2. Критериите за подбор се прилагат през цялата процедура по възлагане на обществените поръчка, за да се оценят финансовите, икономическите, техническите и професионалните възможности на кандидатите или участниците в тръжната процедура.

Органът възложител може да определи минимални нива на капацитет, под които кандидатите не могат да бъдат избрани.

▼B

3. От всеки оферент или кандидат могат да се поискат доказателства за неговата правоспособност според националното законодателство да изпълни предмета на поръчката като: вписване в търговски или професионален регистър, клетвена декларация или удостоверение, членство в определена организация, изрично пълномощно или вписване в регистър по ДДС.

4. В обявлението за поръчка, в поканата за заявяване на интерес или в поканата за представяне на оферта възложителите посочват необходимите документи за проверка на статута и правния капацитет на оферентите или кандидатите.

▼M1

5. Поисканата от възложителите информация като доказателство за финансовите, икономическите, техническите или професионалните възможности на кандидатите или оферентите, както и минималните изискуеми в параграф 2 равнища на възможности, не могат да излизат извън предмета на поръчката и отчита законните интереси на стопанските субекти по-конкретно по отношение на защитата на техническите и търговските тайни на фирмата.

▼M2

6. Възложителят може, по преценка на риска, да реши да не изисква доказателства за финансовите, икономическите, техническите и професионалните възможности на кандидатите или участниците в тръжната процедура в следните договори:

а) договорите, възлагани от институциите за тяхна сметка, чиято стойност е по-малка или равна на 60 000 EUR;

б) договорите в областта на външните действия, чиято стойност е по-ниска от праговете, посочени в член 241, параграф 1, буква а), в член 243, параграф 1, буква а) или в член 245, параграф 1, буква а).

Когато органът възложител реши да не изиска доказателства за финансовите, икономическите, техническите и професионалните възможности на кандидатите или участниците в тръжната процедура, не се извършва предварително финансиране, освен ако не се създаде финансова гаранция в размер на съответната сума.

▼B

Член 136

Икономически и финансови възможности

(Член 97, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. ►M1 Доказателство за икономическите и финансовите възможности може, по-специално, да се представи чрез един или повече от следните документи: ◄

а) подходящи декларации от банки или доказателство за сключена застраховка за обезщетение при професионален риск;

б) представяне на счетоводни баланси отчети или извлечения от тях най-малко за последните две години, за които сметките са приключени, когато публикуването на балансите се изисква съгласно дружественото право на страната на установяване на стопанския субект;

в) справка за общия оборот и оборота във връзка с извършените работи, доставки или услуги, посочени в поръчката, за период от не повече от последните три финансови години.

2. Ако по изключителни причини, които възложителят сметне за основателни, оферентът или кандидатът не е в състояние да представи поисканите от възложителя справки, той може да докаже икономическите и финансовите си възможности чрез други кредити, които възложителят приеме за подходящи.

3. Стопанският субект може, когато е уместно и за определена поръчка, да разчита на възможностите на други лица, независимо от правния характер на връзките си с тях. В този случай той следва да докаже пред възложителя, че ще има на свое разположение необходимите кредити за изпълнение предмета на поръчката например чрез представяне на ангажимент от страна на другите лица да предоставят на негово разположение необходимите кредити.

▼M1

При същите условия посоченото в член 116, параграф 6 обединение от стопански субекти може да разчита на възможностите на членовете на обединението или на други субекти.

▼B

Член 137

Технически и професионални възможности

(Член 97, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Техническите и професионалните възможности на стопанските субекти се оценяват и проверяват в съответствие с разпоредбите на параграфи 2 и 3. При процедури за възлагане на обществена поръчка за доставка, изискваща монтаж и инсталиране, услуги и/или строителни работи, възможностите се оценяват по отношение по конкретно на ноу-хау, ефективност, опит и надеждност.

2. ►M1 Доказателство за техническите и професионалните възможности на стопанските субекти може, в зависимост от характера, количеството или мащаба и целта на доставките, услугите или строителните работи, които следва да бъдат извършени, може да се представи въз основа на един или повече от следните документи: ◄

а) образователната и професионалната квалификация на доставчика на услуги или изпълнителя и/или на ръководния екип на фирмата и по-конкретно на лицето/лицата, което/които отговарят за предоставянето на услугите или извършването на работите;

б) списък:

i) на най-важните предоставени услуги и извършени доставки през последните три години със стойност, дати и обществени или частни бенефициери;

ii) на извършените работи през последните пет години със стойност, дати и място. Към списъка на най-важните извършени работи се прилагат удостоверения за приемане на изпълнението, в които се декларира, че строителните работи са извършени професионално и изцяло;

в) описание на техническото оборудване, инструментариума и материалната база, които фирмата ще използва за изпълнение на договора за услуги или извършване на строителни работи;

▼M1

г) описание на техническото оборудване и мерките за осигуряване на качеството на доставките и услугите, както и описание на научноизследователската база на фирмата;

▼B

д) посочване на участващите технически лица или органи, независимо дали пряко принадлежат към фирмата, особено на отговарящите за контрола на качеството;

е) по отношение на доставките: мостри, описания и/или автентични снимки и/или удостоверения от признати официални институти или служби за контрол на качеството, които удостоверяват съответствието на стоките с действащите спецификации или стандарти;

ж) справка за средногодишния брой служители и брой ръководни кадри при доставчика на услугите или изпълнителя за последните три години;

з) обозначаване на дела от поръчката, която доставчикът на услуги възнамерява да възложи на подизпълнители;

▼M1

и) при поръчки за строителни работи и услуги и само в подходящи случаи, посочване на мерките, свързани с екологичното управление , които стопанският субект ще може да приложи при изпълнението на поръчката.

▼B

Когато услугите или доставките по буква б), точка i) от първото изречение се доставят на възложителя, доказателството за изпълнение е под формата на удостоверения, издадени или парафирани от компетентния орган.

3. Когато услугите или стоките, които ще бъдат доставени, са сложни или, по изключение, се изискват за специфична цел, доказателството за техническите и професионалните възможности може да се осигури чрез проверка от страна на възложителя или от негово име от компетентен официален орган на страната на установяване на доставчика на услуги или стоки със съгласието на този орган. Проверките се отнасят до техническите възможности на доставчика и неговите производствени мощности, както и при необходимост, до научноизследователската му база и мерките за контрол на качеството.

▼M1

3а. Когато възложителите изискват представянето на съставени от независими организации сертификати, които удостоверяват, че стопанският субект изпълнява определени стандарти за гарантиране на качество, те се позовават на базирани на съответните европейски стандарти системи за осигуряване на качеството, които са сертифицирани от организациите, отговарящи на европейските стандарти относно сертифицирането.

3б. Когато възложителите изискват представянето на съставени от независими организации сертификати, които удостоверяват, че стопанският субект съблюдава определени стандарти за екологично управление, те се позовават на общностната система за екологично управление и одит (EMAS), предвидена в Регламент (ЕО) № 761/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) или на стандартите за екологично управление, основани на съответните европейски или международни стандарти и сертифицирани от организациите, действащи според законодателството на Общностите или според съответните европейски или международни стандарти относно сертифицирането. Възложителите признават подобни сертификати от организации, установени в други държави-членки. Те приемат от стопанските субекти и други доказателства за еквивалентни мерки за екологично управление.

▼B

4. Стопанският субект може, когато е уместно и за определена поръчка, да разчита на възможностите на други лица, независимо от правния характер на връзките си с тях. В този случай той следва да докаже пред възложителя, че ще има на свое разположение необходимите средства за изпълнение предмета на поръчката например чрез представяне на ангажимент от страна на другите лица да предоставят на негово разположение необходимите средства.

▼M1

При същите условия посоченият в член 116, параграф 6 консорциум от стопански субекти може да разчита на капацитета на членовете на консорциума или на други единици.

([1]) ОВ L 114, 24.4.2001 г., стр. 1.

▼B

Член 138

Условия на възлагането на обществена поръчка и критерии

(Член 97, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. ►M2 Без да се засяга член 94 от Финансовия регламент, договорът може да бъде възложен по следните два начина: ◄

а) чрез автоматично определяне на изпълнителя, когато поръчката се възлага на оферент, в чиято оферта при редовност и изпълнение на определените условия се предлага най-ниска цена;

б) чрез възлагане на изпълнителя, предложил икономически най-изгодна оферта.

2. Икономически най-изгодна е офертата, която предлага най-добро съотношение между цена и качество, като взема предвид оправдани от предмета на поръчката критерии като например посочена цена, технически предимства, естетически и функционални характеристики, екологични характеристики, текущи разходи, рентабилност, срокове на изпълнение или доставка, следпродажбено обслужване и техническа помощ.

3. ►M1 Възложителят посочва в обявлението за обществена поръчка, в спецификацията или описателния документ тежестта, която придава на всеки от критериите за определяне на офертата с най-добра стойност. Тази тежест може да бъде изразена като скала с подходящ максимален диапазон.

Без да се засягат рамките, определени от дадена институция за заплащането на определени услуги, такива като експертни услуги за извършване на оценка, тежестта, която се дава на цената спрямо другите критерии, не трябва да има за резултат неутрализирането на критерия цена при избора на изпълнител. ◄

Ако, по изключение, претеглянето е технически невъзможно, особено с оглед на предмета на поръчката, възложителят само подрежда в низходящ ред по важност приложимите критерии.

▼M1

Член 138а

Използване на електронни търгове

(Член 97, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. При открити процедури, ограничени процедури или процедури на договаряне в посочения в член 127, параграф 1, буква а) случай и когато спецификациите за поръчката могат да бъдат описани достатъчно прецизно, публичните възложители могат да решат, че възлагането на обществената поръчка ще бъде предшествано от посочения в член 54 от Директива 2004/18/ЕО електронен търг.

При същите обстоятелства електронен търг може да бъде проведен при повторното обявяване на конкурс между страните по рамков договор, както е посочено в член 117, параграф 4, буква б) от настоящия регламент, както и при обявяването на конкурс за поръчки, които ще бъдат възложени съгласно динамичната система за покупки, посочена в член 125а.

Когато електронният търг се базира единствено на цените, поръчката се възлага по най-ниската цена, а когато се базира на цените и/или стойностите на компонентите на офертите, посочени в спецификацията, поръчката се възлага на оферента с най-добра оферта.

2. Възложителите, които вземат решение да проведат електронен търг, посочват този факт в обявлението за обществена поръчка.

▼M1

Спецификацията включва следните подробности:

а) компонентите и стойностите, които ще бъдат предмет на електронния търг, при условие че тези компоненти са количествено измерими и могат да бъдат изразени в цифри или проценти;

б) всички горни граници на стойностите, които могат да бъдат представени за разглеждане в съответствие със спецификациите относно предмета на поръчката;

в) информацията, която ще бъде предоставена на оферентите в хода на електронния търг и когато е уместно, времето на предоставянето ѝ;

г) съответната информация за хода на електронния търг;

д) условията, при които оферентите ще могат да предлагат цена, и по-специално, когато е уместно, изискваните минимални разлики при предлагането;

е) съответната информация относно използваното електронно оборудване, както и условията и техническите спецификации за връзката.

3. Преди стартирането на електронния търг публичните възложители извършват цялостна първоначална оценка на офертите в съответствие с определените критерии за възлагане и тяхната тежест.

Всички оференти, които са представили приемливи оферти, биват поканени едновременно и по електронен път да представят нови цени и/или нови стойности; поканата съдържа всяка необходима информация относно индивидуалната връзка с използваното електронно оборудване, като в нея се посочват датата и часът на стартиране на електронния търг. Електронният търг може да се проведе на няколко етапа. Електронният търг не може да стартира по-рано от два работни дни след датата, на която са изпратени поканите.

4. Когато поръчката трябва да бъде възложена на базата на офертата с най-добра цена, поканата се придружава от резултатите от цялостната оценка на съответната оферта, извършена в съответствие с предвиденото в член 138, параграф 3, първа алинея определяне на тежестта на всеки от критериите.

В поканата се посочва и математическата формула, която трябва да се използва в електронния търг за определяне на автоматичните прегрупирания на базата на представените нови цени и/или нови стойности. Тази формула включва тежестта на всички критерии, които са определени, с цел идентифициране на офертата с най-добра цена и са посочени в обявлението за обществената поръчка или в спецификацията; за тази цел всички диапазони се намаляват предварително до определена стойност.

Когато са разрешени варианти, за всеки вариант се предвижда отделна формула.

5. На всеки етап на електронния търг публичните възложители незабавно съобщават на всички оференти най-малко достатъчна информация, която да им позволи да бъдат запознати със съответното групиране по всяко време. Публичните възложители могат да съобщават и друга информация, свързана с предоставянето на различни цени или стойности, при условие че това е посочено в спецификацията. Също така публичните възложители могат по всяко време да съобщават броя на участниците на съответния етап на търга. Въпреки това те не могат да разкриват идентичността на оферентите на който и да е етап на електронния търг.

6. Възложителите закриват електронния търг по един или повече от следните начини:

▼M1

а) като посочват в поканата за участие в търга определените предварително дата и час;

б) когато не получават повече нови цени или нови стойности, които отговарят на изискванията относно минималните разлики. В този случай възложителите посочват в поканата за участие в търга срока, който те ще оставят да изтече след получаването на последната оферта преди приключването на електронния търг;

в) след провеждането на определен брой етапи на търга, определени в поканата за участие в търга.

Когато възложителите са взели решение да закрият електронния търг в съответствие с буква в) и определената в буква б) процедура, в поканата за участие в търга следва да се посочи времевият график за всеки етап на търга.

7. След приключването на електронния търг публичните възложители възлагат поръчката в съответствие с член 138 и на базата на резултатите от електронния търг.

Възложителите не могат да прибягват по некоректен начин към електронните търгове, както и не могат да ги използват по начин, който възпрепятства, ограничава или нарушава конкуренцията или променя предмета на поръчката, описан в обявлението за обществената поръчка и дефиниран в спецификацията.

▼B

Член 139

Оферти с необичайно ниска стойност

(Член 97, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Ако за дадена поръчка офертите изглеждат с необичайно ниска стойност, възложителят преди да ги отхвърли единствено на това основание отправя искане в писмена форма за представяне на подробности каквито сметне за необходими във връзка със съставните елементи на офертата, и проверява елементите след изслушване на страните, като взема предвид представените обяснения.►M1 По-специално, тези подробности могат да се отнасят за изпълнението на разпоредбите относно здравословни и безопасни условия на труд, които са в сила на мястото, където се извършват строителните работи, услугата или доставката. ◄

Възложителят може по-конкретно да вземе предвид обясненията във връзка със:

а) икономическите аспекти на производствения процес, на предоставянето на услугите или строителния метод;

б) избраните технически решения или изключително благоприятните условия на разположение на оферента;

в) оригиналността на офертата.

2. Когато установи, че офертата е с необичайно ниска стойност в резултат на предоставена държавна помощ, възложителят може да отхвърли офертата единствено на това основание, ако оферентът не е в състояние да докаже в разумен срок, определен от възложителя, че съответната помощ е предоставена окончателно и в съответствие с процедурите и решенията, посочени в общностната регламентация относно държавните помощи.

▼B

Член 140

Срок за получаване на офертите и заявките за участие

(Член 98, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Срокът за получаване на офертите и заявките за участие, определен в календарни дни от възложителя, е достатъчно дълъг, за да даде на заинтересованите страни разумен и подходящ период за подготовка и участие в търгте, като отчита по-конкретно сложността на поръчката или необходимостта от посещение на мястото или консултация на място на приложената към тръжните условия документация.

▼M1

2. При открити процедури за поръчки на стойност, която е равна или е над определените в член 158 прагове, срокът за получаването на офертите е не по-кратък от 52 дни от датата, на която е изпратено обявлението за обществената поръчка.

3. ►M3 При ограничените процедури, при случаи, в които се използва състезателният диалог съгласно член 125б, и при процедури на договаряне с публикуване на обявление за обществена поръчка за договори над праговете по член 158, срокът за получаване на заявленията за участие е не по-кратък от 37 дни от датата на изпращане на обявлението за обществена поръчка. ◄

При ограничените процедури за поръчки на стойност, която е равна или е над определените в член 158 прагове, срокът за получаването на офертите е не по-кратък от 40 дни от датата, на която е изпратена поканата за подаване на оферти.

Въпреки това след изпращането на посочената в член 128 покана за изразяване на интерес при ограничените процедури срокът за получаването на офертите е не по-кратък от 21 дни от датата, на която е изпратена поканата за подаване на оферти.

4. Когато възложителите са изпратили в съответствие с член 118, параграф 2 предварително обявление за публикуване или самите те са публикували предварително обявление на потребителския си профил, срокът за получаване на оферти може да бъде принципно съкратен на 36 дни, но при никакви обстоятелства не е по-кратък от 22 дни от датата на изпращане на обявлението за обществената поръчка или поканата за подаване на оферти.

Съкратените срокове, посочени в първа алинея, се разрешават, само ако предварителното обявление отговаря на следните условия:

а) то съдържа всяка необходима информация за обявлението за обществена поръчка, доколкото тази информация е налична към момента на публикуване на обявлението;

б) то е било изпратено за публикуване между 52 дни и 12 месеца преди датата, на която е изпратено обявлението за обществена поръчка.

5. Сроковете за получаване на оферти могат да бъдат съкращавани с пет дни, ако към датата на публикуване на обявлението за обществена поръчка или поканата за изразяване на интерес е налице неограничен и директен достъп по електронен път до всички документи, които формират поканата за подаване на оферти.

▼B

Член 141

Срокове за достъп до тръжната документация

(Член 98, параграф 1 от Финансовия регламент)

▼M1

1. При условие, че искането е отправено своевременно преди крайния срок за подаване на офертите, спецификацията или описателните документи в посочената в член 125б процедура, както и допълнителните документи, се изпращат в рамките на шест календарни дни от получаването на искането на всички стопански субекти за получаване на спецификацията или изразяването на интерес за участие в диалога или представянето на оферта при условие на разпоредбите на алинея 4. Възложителите не са задължени да отговарят на искания за документи, които са отправени по-малко от пет работни дни преди крайния срок за представянето на офертите.

2. При условие, че искането е отправено своевременно преди крайния срок за подаване на офертите, допълнителна информация относно спецификацията или описателните документи, както и допълнителни документи, се предоставят едновременно на всички стопански субекти, които са поискали спецификацията или са изразили интерес за участие в диалога или представяне на оферти не по-късно от шест дни преди крайния срок за получаване на офертите, или в случай на искания за информация, получени по-малко от осем календарни дни преди крайния срок за получаване на офертите, възможно най-бързо след получаване на искането. Възложителите не са задължени да отговарят на искания за допълнителна информация, които са отправени по-малко от пет работни дни преди крайния срок за представяне на офертите.

▼B

3. Ако по някакви причини тръжната документация или информация не могат да бъдат предоставени в сроковете по параграфи 1 и 2 или когато офертите могат да бъдат направени само след посещение на мястото или консултация на място на приложените към тръжните условия документи, срокът за получаване на оферти по член 140 се удължава, за да даде възможност на всички стопански субекти да се запознаят с необходимата информация за изготвяне на офертите при условията на член 240. Удължаването се обявява по подходящ начин в съответствие с разпоредбите на членове 118–121.

▼M1

4. Параграф 1 не се прилага при откритата процедура, включително при посочената в член 125а динамична система за покупки, ако е налице неограничен и пълен директен достъп по електронен път до цялата покана за подаване на оферти, както и всички допълнителни документи. В посоченото в член 118, параграф 3 обявление за обществена поръчка се посочва интернет адресът, на който може да бъде направена справка с тези документи.

Член 142

Срокове при неотложни случаи

(член 98, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. В случаите, в които спазването на минималните срокове, установени в член 140, параграф 3 за ограничените процедури и процедурите на договаряне, при които е публикувано обявление за обществена поръчка, е невъзможно поради обоснована неотложност, публичните възложители могат да определят следните срокове в календарни дни:

▼M1

а) срок за получаване на исканията за участие, който не може да бъде по-кратък от 15 дни от датата, на която е изпратено обявлението за обществена поръчка или 10 дни, ако обявлението е изпратено по електронен път на OPOCE;

б) срок за получаване на офертите, който не може да бъде по-кратък от 10 дни от датата на изпращане на поканата за участие в тръжна процедура.

2. При ограничените процедури и ускорените процедури по договаряне на всички кандидати или оференти се предава допълнителна информация за спецификациите, при условие че е поискана навреме, не по-късно от четири календарни дни преди крайния срок за получаване на офертите.

▼B

Член 143

Методи на комуникация

(Член 98, параграф 1 от Финансовия регламент)

▼M1

1. Условията за предаване на офертите и исканията за участие се определят от възложителя, който може да избере единствен допустим метод за представяне. Офертите и исканията за участие могат да бъдат представяни с писмо или по електронен път. Исканията за участие могат да бъдат представяни и по факс.

По естеството си избраните начини за комуникация не са дискриминиращи и нямат за ефект ограничаването на достъпа на стопанските субекти до процедурата по възлагането.

Избраните начини за комуникация са такива, че да гарантират удовлетворяването на следните условия:

а) всяко представяне съдържа цялата необходима информация, която се изисква за неговата оценка;

б) целостта на данните е гарантирана;

в) поверителността на офертите е гарантирана и възложителите проверяват съдържанието на офертите, само след като е изтекъл определеният за тяхното представяне срок.

Когато е необходимо, за целите на доказателствата с правна сила възложителите могат да вземат решение, съгласно което представените по факс искания за участие трябва да бъдат потвърдени с писмо или по електронен път възможно най-бързо и при всички случаи преди определената в членове 140 и 251 крайна дата.

Възложителите могат да изискват електронните оферти да бъдат придружавани от предварителен електронен подпис по смисъла на Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

1а. Когато възложителят разреши представянето на офертите и исканията за участие по електронен път, използваните инструменти и техническите им характеристики са недискриминиращи по естеството си, принципно достъпни, както и съвместими с всеобщо използваните продукти на информационните и комуникационните технологии. Информацията относно спецификациите, които се изискват за представянето на оферти и искания за участие, включително кодирането, се дава на разположение на оферентите или кандидатите.

([1]) ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12.

▼M1

Освен това устройствата за електронното получаване на оферти и искания за участие отговарят на изискванията на приложение X към Директива 2004/18/ЕО.

2. Когато представянето се извършва с писмо, оферентите могат да изберат да представят оферти:

а) по пощата или по куриер, при което в поканата за подаване на оферти се посочва, че като доказателства служат датата на изпращане, пощенската марка или датата на разписката за доставка;

б) с доставка на ръка до помещенията на институцията, лично от оферента или чрез посредник, за целите на което в поканата за подаване на оферти се посочва в допълнение към посочената в член 130, параграф 2, буква а) информация, отделът на който трябва да бъдат предоставени офертите срещу подписана и датирана разписка.

▼B

3. С оглед на запазването на тайната и избягването на затрудненията при изпращането на офертите по пощата поканата за достъп до тръжната документация съдържа следния текст:

„Офертите се подават в запечатан плик, който на свои ред е поставен в друг запечатан плик. На вътрешния плик се отбелязват наименованието на отдела, до който съгласно поканата за участие в търг е адресиран пликът, както и думите Покана за участие в търг – да не се отваря от пощенските служби.“„Ако се използват самозалепващи се пликове, те следва да бъдат запечатани с лепенка и подателят следва да се подпише през лепенката.“

Член 144

Тръжни гаранции

(Член 98, параграф 2 от Финансовия регламент)

Възложителят може да поиска гаранция за участие в тръжната процедура, която се предоставя съгласно член 150 и представлява 1 % до 2 % от общата стойност на договора.

Тръжната гаранция се освобождава, когато бъде сключен договорът за обществената поръчка. Ако в предвидения срок не бъде представена оферта или ако офертата впоследствие бъде оттеглена, гаранцията се задържа.

Член 145

Отваряне на офертите и заявките за участие

(Член 98, параграф 3 от Финансовия регламент)

▼M1

1. Отварят се всички искания за участие и оферти, които удовлетворяват изискванията на член 143.

▼B

2. ►M2 За договорите, надвишаващи прага, посочен в член 129, параграф 1, отговорният разпоредител с бюджетните кредити назначава комисия за обявяване на обществената поръчка. ◄

▼M1

Комитетът по отварянето на офертите се състои от поне три лица, които представляват най-малко две организационни единици на засегнатата институция и нямат йерархическа връзка помежду си, поне едно от които не е подчинено на разпоредителя с бюджетни кредити . За да се избегне всякакъв конфликт на интереси, тези

▼M1

лица са предмет на задълженията, установени в член 52 от Финансовия регламент

В представителствата или местните звена, посочени в член 254, или които действат изолирано в държава-членка, ако не разполагат с отделни организационни единици, изискването за йерархическата връзка между организационните единици не се прилага.

▼M3

В случай на процедура за възлагане на обществени поръчки, открита на междуинституционална основа, комисията по откриването се назначава от компетентния разпоредител с бюджетни кредити от институцията, отговорна за процедурата. Съставът на комисията по откриването трябва доколкото това е възможно да отразява междуинституционалния характер на процедурата за възлагане.

▼B

3. ►M1 Когато офертите се представят по пощата, един или повече от членовете на комитета по отварянето на офертите подписват документите, като удостоверяват датата и часа на изпращане на всяка оферта. ◄

Парафират се също така:

а) или всяка страница от офертата; или

б) заглавната страница и страниците, които съдържат финансова информация във всяка оферта; целостта на първоначалната оферта се гарантира чрез съответните средства, използвани от отдел, който е независим от финансовия отдел, с изключение на случаите, посочени в третото изречение на параграф 2.

При автоматично определяне на изпълнител на обществена поръчка съгласно разпоредбите на член 138, параграф 1, буква а), посочените в офертите цени, които отговарят на изискванията, се обявяват публично.

Членовете на комисията подписват протокол за отварянето на получените оферти, в който се посочва кои оферти отговарят на изискванията и кои не, както и се определят основанията, на които офертите са отхвърлени на неизпълнение на изискванията, чрез позоваване на методите за участие в търг по член 143.

Член 146

Комисия за оценка на офертите и заявките за участие

(Член 98, параграф 4 от Финансовия регламент)

1. ►M1 Всички искания за участие и оферти, които са обявени като удовлетворяващи изискванията, се оценяват и класират от комитет по оценката, който се сформира за всеки от двата етапа на базата на предварително съобщените критерии за отхвърляне и избор, както и критериите за възлагане. ◄

▼M2

Този комитет се назначава от отговорния разпоредител с бюджетни кредити , за да изготви консултативно становище за договорите за обществени поръчки на стойност, надвишаваща прага, посочен в член 129, параграф 1.

▼M3

Въпреки това отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да реши, че комисията за оценка следва да оцени и класира офертите на базата само на критериите за възлагане, а критериите за изключване и за подбор трябва да се оценят по друг подходящ начин, който да гарантира отсъствието на конфликти на интереси.

▼B

2. ►M1 Комитетът по оценката се състои от поне три лица, които представляват най-малко две организационни единици на

▼B

въпросната институция и нямат йерархическа връзка помежду си, поне едно от които не е подчинено на разпоредителя с бюджетни кредити . За да се избегне всякакъв конфликт на интереси, тези лица са предмет на задълженията, определени в член 52 от Финансовия регламент.

В представителствата или местните звена, посочени в член 254 или които действат изолирано в държава-членка, ако не разполагат с отделни организационни единици, изискването за йерархическата връзка между организационните единици не се прилага. ◄

Комисията за оценка на офертите и заявките може да има същия състав, както комисията за отваряне на офертите и заявките.

▼M1

С решение на разпоредителя с бюджетни кредити комитетът може да бъде подпомаган от външни експерти. Разпоредителят с бюджетни кредити гарантира, че тези експерти изпълняват установените в член 52 от Финансовия регламент задължения.

▼M3

В случай на процедура за възлагане на обществени поръчки, открита на междуинституционална основа, комисията за оценка се назначава от компетентния разпоредител с бюджетни кредити от институцията, отговорна за процедурата. Съставът на комисията за оценка отразява, доколкото това е възможно, междуинституционалния характер на процедурата за възлагане.

▼B

3. Заявките за участие и офертите, които не отговарят на всички съществени изисквания, посочени в тръжната документация или на посочените в нея специфични изисквания, се отстраняват.

▼M1

Въпреки това комитетът по оценката или публичният възложител могат да поискат от кандидатите или оферентите да представят допълнителни материали или да изяснят придружаващите документи, представени във връзка с критериите за отхвърляне и избор, в рамките на определения от него срок.

Исканията за участие и офертите, които не са отхвърлени и които отговарят на критериите за избор, се считат за приемливи.

▼B

4. При оферти с необичайно ниска стойност съгласно член 139 от този Регламент комисията за оценка отправя искане за представяне на необходимата информация във връзка със съдържанието на офертата.*Член 147*

▼M1

Резултати от оценката

(член 99 от Финансовия регламент)

▼M3

1. За оценката и класирането на заявките за участие и офертите, които са обявени за изпълнили изискванията, се съставя протокол с дата на съставяне.

Той се подписва от всички членове на комисията за оценка.

Ако комисията за оценка не носи отговорност за оценката и класирането на офертите на базата на критериите за изключване и подбор, писменият протокол се подписва и от лицата, упълномощени от отговорния разпоредител с бюджетни кредити. Писменият протокол се съхранява за бъдещи справки.

▼B

2. ►M1 Писменият протокол, посочен в параграф 1, съдържа най-малко следното:

▼B

а) името и адреса на възложителя, предмета и стойността на поръчката, рамковия договор или динамичната система за закупуване; ◄

б) имената на отхвърлените кандидати или оференти, както и основанията за тяхното отхвърляне;

в) имената на приетите за проверка кандидати или оференти и основанията за техния подбор;

г) основанията за отхвърлянето на оферти, чиято стойност е установена като необичайно ниска;

д) имената на предложените кандидати или изпълнители и основанията за избора, както и относителния дял на поръчката или рамковия договор, който изпълнителят възнамерява да възложи на подизпълнители, ако това е известно.

3. След това възложителят взема решение, което има следното минимално съдържание:

▼M1

а) името и адреса на възложителя, предмета и стойността на поръчката, рамковия договор или динамичната система за покупки;

▼B

б) имената на отхвърлените кандидати или оференти, както и основанията за тяхното отхвърляне;

в) имената на приетите за проверка кандидати или оференти и основанията за техния подбор;

г) основанията за отхвърлянето на оферти, чиято стойност е установена като необичайно ниска;

д) имената на избраните кандидати или изпълнители и основанията за избора чрез позоваване на предварително обявените критерии за подбор и определяне на изпълнител, както и относителния дял на поръчката или рамковия договор, който изпълнителят възнамерява да възложи на подизпълнители, ако това е известно;

▼M1

е) в случай на процедури на договаряне и състезателен диалог, назованите в членове 125б, 126, 127, 242, 244, 246 и 247 обстоятелства, които оправдават тяхното използване;

▼B

ж) при необходимост основанията, на които възложителят взема решение да не възложи обществена поръчка.

▼M3

В случай на процедура за възлагане на обществена поръчка, открита на междуинституционална основа, решението по първа алинея се взема от възлагащия орган, отговорен за процедурата.

▼B

Член 148

Контакти между възложителите и оферентите

(Член 99 от Финансовия регламент)

1. Между възложителите и оферентите могат да се осъществяват контакти по време на процедурата за възлагане на обществена поръчка по изключение при условията, посочени в параграфи 2 и 3.

2. Преди крайния срок за участие в търгте по отношение на допълнителната документация и информация по член 141 възложителят може:

▼B

а) по инициатива на оферентите да представи допълнителна информация единствено за изясняване същността на поръчката, като тази информация се съобщава на една и съща дата на всички оференти, които са поискали тръжните условия;

б) по собствена инициатива при откриване на грешка, неточност, пропуск или друг технически недостатък в текста на обявлението за поръчка, поканата за участие в търг или тръжните условия да уведоми заинтересованите лица на една и съща дата и по начин идентичен на този, използван при обявяването на поканата за участие в търг.

3. Ако след отварянето на офертите се налага някакво пояснение във връзка с дадена оферта или следва да се коригира явна техническа грешка в офертата, възложителят може да установи контакт с оферента, въпреки че този контакт не може да доведе до промени в условията на офертата.

4. При всеки контакт се съставя паметна записка за сведение.

▼M1

5. В случай на поръчки за правни услуги по смисъла на приложение IIБ към Директива 2004/18/ЕО възложителят може да влезе в контакт с оферентите, за да провери критериите за избора и/или възлагането.

▼M3

Член 149

Информиране на кандидатите и оферентите

(член 100, параграф 2 и членове 101 и 105 от Финансовия регламент)

▼M1

1. Възложителите информират възможно най-бързо кандидатите и оферентите за взетите решения относно възлагането на поръчката или рамковия договор или приемането в динамичната система за доставки, включително мотивите за всяко решение, с което не се възлага поръчката или рамковият договор или не се създава динамична система за доставки, за които е обявен конкурентен търг, или за решението да се въведе нова процедура.

▼B

2. В срок от не повече от 15 календарни дни след датата на получаване на писмена молба, възложителят съобщава информацията по член 100, параграф 2 от Финансовия регламент.

3. ►M3 В случай на договори, възложени от общностните институции за тяхна сметка, на стойност, равна или по-висока от праговете по член 158, и които не са изключени от обхвата на Директива 2004/18/ЕО, възлагащият орган уведомява отпадналите оференти или кандидати, едновременно или поотделно, с писмо, факс или електронно съобщение, че тяхното заявление или оферта не са били приети на един от следните етапи:

а) в кратък срок след вземане на решенията на базата на критериите за изключване и подбор и преди решението за възлагане в случай на процедура за обществена поръчка, организирана на два етапа;

б) по отношение на решенията за възлагане и решенията за отхвърляне на оферти — възможно най-скоро след решението за възлагане и най-късно до една седмица след него.

Във всеки случай възлагащият орган посочва причините, поради които офертата или заявлението не са били приети, и съществуващите правни средства за обжалване. ◄

Едновременно с информирането на неуспели кандидати или оференти, че техните кандидатури или оферти не са приети, възло-

▼M1

жителят информира успешните оференти за решението за възлагане, като посочва, че обявеното решение не представлява договореност, с която той е обвързан.

Неуспелите оференти или кандидати могат да поискат допълнителна информация относно мотивите за отхвърлянето им в писмена форма по пощата, факса или електронната поща; всички оференти, които са представили приемлива оферта, могат да получат информация за характеристиките и съответните детайли на приетата оферта, както и за името на успешния оферент, без да се засяга член 100, параграф 2, втора алинея от Финансовия регламент. Възложителят отговаря в рамките на не повече от петнадесет календарни дни от получаването на искането.

▼M3

_____

Член 149а

Подписване на договора

(членове 100 и 105 от Финансовия регламент)

Изпълнението на договора не може да започне преди договорът да бъде подписан.

▼B

Раздел 4

Гаранции и контрол

Член 150

Предварителни гаранции

(Член 102 от Финансовия регламент)

1. Когато от доставчиците, изпълнителите или доставчиците на услуги се изисква да предоставят предварителна гаранция, тя следва да бъде в размер и за срок, които са достатъчни за нейното изпълнение.

2. Гаранцията се представя от банка или правоспособна финансова институция. Тя може да се замени от гаранция, дадена лично и солидарно от трета страна.

Гаранцията се представя в еуро.

Според нея банката или финансовата институция или третата страна поема неотменимо солидарно задължение да обезпечи задълженията на изпълнителя или да действа като пръв гарант за изпълнението.

Член 151

Гаранции за изпълнението

(Член 102 от Финансовия регламент)

1. При условията на член 250 разпоредителят с бюджетни кредити може да поиска гаранция за изпълнението в съответствие обичайните търговски условия по поръчки за доставка на стоки и услуги и в съответствие със специалните тръжни условия по поръчките за извършване на строителни работи.

Гаранцията е задължително над 345 000 EUR при поръчки за извършване на строителни работи.

▼B

2. Гаранцията в размер до 10 % от общата стойност на поръчката може да се учреди чрез приспадане от плащанията при тяхното извършване.

Тя може да се замени от сума, която се удържа от окончателното плащане, за да представлява гаранция до окончателното приемане на услугите, доставките или работите.

3. Гаранциите се освобождават съгласно условията по договора, освен ако поръчката не е изпълнена или е изпълнена неправилно или със закъснение. В такива случаи се удържа част от гаранцията пропорционално на тежестта на нанесените вреди.

▼M2

Член 152

Гаранции за предварително финансиране

(член 102 от Финансовия регламент)

Изисква се гаранция в замяна на изплащане на предварително финансиране, надхвърлящо 150 000 EUR или в случая, посочен в член 135, параграф 6, втора алинея.

Въпреки това, ако изпълнителят е публичен орган, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, в зависимост от риска, да отмени това задължение.

Гаранцията се освобождава, ако и когато предварителното финансиране се покрие с междинни плащания или окончателни балансови плащания в полза на бенефициера или изпълнителя, при условията, предвидени в договора.

▼B

Член 153

Замразяване при допуснати грешки или нередности

(Член 103 от Финансовия регламент)

1. Замразяването на договорите по член 103 от Финансовия регламент има за цел да се провери дали наистина са допуснати съществените грешки, нередности или измами, за които съществуват съмнения. Ако те не се потвърдят, изпълнението на поръчката се възобновява във възможно най-кратък срок.

2. „Съществена грешка“ или „нередност“ означава всяко нарушение на клауза в договора или нормативна разпоредба в резултат на действие или бездействие, което причинява или би могло да причини щети на бюджета на Общностите.

ГЛАВА 2

Приложими рза обществени поръчки, възлагани от институциите на Общностите за тяхна собствена сметка

▼M1

Член 154

Идентифициране на подходящото ниво за изчисляване на пределните стойности

(Членове 104 и 105 от Финансовия регламент)

▼B

Всеки оправомощен или вторично оправомощен разпоредител с бюджетни кредитив съответната институция преценява дали са достигнати праговете по член 105 от Финансовия регламент.

▼M2

Член 155

Отделни договори за обществени поръчки и договори за обществени поръчки, включващи обособени позиции

▼B

1. Разчетната стойност на дадена поръчка не може да се определя с оглед на избягването на изискванията по настоящия регламент, нито поръчките могат да бъдат разделяни за същите цели.

▼M3

Когато е подходящо, технически осъществимо и рентабилно, договори на стойност, равна или по-висока от праговете, посочени в член 158, се възлагат едновременно под формата на отделни лотове.

▼M1

2. Когато предметът на поръчката за доставка, услуга или строителни работи е разделен на няколко части, всяка една от които е предмет на индивидуална поръчка, стойността на всяка част се взема предвид за общата оценка на приложимата пределна стойност.

Когато общата стойност на частите е равна или е над определените в член 158 прагове, то за всяка една от частите се прилага член 90, параграф 1 и член 91, параграфи 1 и 2 от Финансовия регламент, с изключение на частите на стойност под 80 000 EUR при поръчки за услуга или доставка или под един милион еуро при поръчки за строителни работи, при условие че общата стойност на тези части не надвишава 20 % от общата стойност на всички части, които формират въпросната поръчка.

▼B

3. Когато планираната покупка на стандартни стоки може да доведе до едновременни договори на отделни лотове, разчетната стойност на всички лотове се взема като основа за определяне на приложимия праг.

▼M3

4. Когато договорът се възлага на отделни части, офертите се оценяват поотделно за всяка част. Ако на един оферент се възлагат няколко части, може да се подпише един договор, който да обхваща тези части.

▼B

Член 156

Организация на определянето на разчетната стойност при някои поръчки

(Член 105 от Финансовия регламент)

▼M1

1 За целите на стойностната оценка на поръчката възложителят включва оценката на общото възнаграждение на изпълнителите.

Когато поръчката предвижда опции или възможно подновяване, основа за изчисляването се явява допустимата максимална сума включително използването на клаузите за опциите и подновяването.

Тази оценка се прави, когато е изпратено обявлението за обществената поръчка или в случай, че няма такова публикуване, когато възложителят инициира процедурата по възлагането.

1a. За рамкови договори и динамична система за покупки стойността, която трябва да се вземе предвид, е максималната стойност на всички планирани поръчки по време на действието на рамковия договор или динамичната система за покупки.

▼B

2. При поръчките за услуги се вземат предвид:

▼M1

а) в случай на застрахователни услуги, платимата премия и други форми на възнаграждение;

▼B

б) при банкови или финансови услуги – таксите, комисионните, лихвите и останалите видове възнаграждения;

▼M1

в) в случай на поръчки за проектиране, платимите такси и комисионни и други форми на възнаграждение.

▼B

3. При поръчките за услуги, които не конкретизират общата цена, или при договорите за доставка на стоки за ползванепод наем или наемане с цел покупка стойността, която се взема като основа за изчисляване на разчетната стойност, представлява:

а) при поръчки с определен срок:

i) когато срокът е 48 месеца или по-малко при поръчките за услуги или 12 месеца или по-малко при поръчките за доставка – общата договорена стойност за целия срок;

ii) когато срокът е над 12 месеца при поръчките за доставка – общата стойност, включително разчетната остатъчна стойност;

б) при поръчки без определен срок или – при поръчките за услуги – поръчки със срок над 48 месеца – месечната стойност, умножена по 48.

4. При поръчки за услуги или доставка, които се възлагат периодично или се подновяват на определен период, стойността на поръчката се определя въз основа на:

а) или фактическите брутни разходи по сходни договори, сключени за същата категория услуги или стоки, сключени през предходната финансова година или предходните 12 месеца, коригирани по възможност с очакваните промени в количествата или стойността през 12-те месеца след първоначалния договор; или

б) разчетните брутни разходи по последователно сключени договори през 12-те месеца след предоставянето на първата услуга, първата доставка или през срока на договора, когато той е по-дълъг от 12 месеца.

5. При поръчките за извършване на строителни работи се взема предвид не само стойността на предвидените работи, но и разчетната обща стойност на необходимите доставки за извършване на работите, които изпълнителят получава от възложителя.

▼M1

Член 157

Прагове за предварително информиране за известия

(член 105 от Финансовия регламент)

Посочените в член 118 прагове за публикуване на предварителното информиране за обявление са:

а) 750 000 EUR за поръчки за доставка и услуги, изброени в приложение IIA към Директива 2004/18/ЕО;

▼M2

б) 5 278 000 EUR за договори за строително-монтажна дейност.

▼M1

Член 158

Прагове за прилагане на процедурите съгласно Директива 2004/18/ЕО

(Член 105 от Финансовия регламент)

▼M2

1. Праговете, посочени в член 105 от Финансовия регламент, се определят на:

а) 137 000 EUR за обществените поръчки за доставки и услуги, изброени в приложение II А към Директива 2004/18/ЕО, с изключение на обществените поръчки за научноизследователска и развойна дейност, посочени в категория 8 от посоченото приложение;

б) 211 000 EUR за договорите за обществени поръчки за услуги, изброени в приложение II Б към Директива 2004/18/ЕО, и за договорите за обществени поръчки за научноизследователски и развойни услуги, посочени в категория 8 от приложение II А към Директива 2004/18/ЕО;

в) 5 278 000 EUR за договори за поръчки за строително-монтажна дейност.

▼B

2. Сроковете по член 105 от Финансовия регламент са посочените в член 140, 141 и 142.

▼M3

Член 158а

Период на изчакване, предхождащ подписването на договора

(член 105 от Финансовия регламент)

1. Възлагащият орган не подписва договора или рамковия договор, уреден с Директива 2004/18/ЕО, със спечелилия оферент преди изтичането на 14 календарни дни.

Този срок започва да тече от една от следните дати:

а) деня след едновременното изпращане на решенията за възлагане и на решенията за отхвърляне;

б) ако договорът или рамковият договор се възлага съгласно процедура на договаряне без предварително публикуване на обявление за обществена поръчка, деня след публикуване на обявлението за възлагане по член 118 в *Официален вестник на Европейския съюз*.

При необходимост възлагащият орган може да отложи подписването на договора за допълнително разглеждане, ако това е оправдано поради искания или коментари, изпратени от отпаднали или недоволни оференти или кандидати, или поради всяка друга получена релевантна информация. Исканията, коментарите или информацията трябва да са получени в срока, посочен в алинея първа. При отлагане всички кандидати или оференти се уведомяват в рамките на три работни дни от решението за отлагане.

Освен в случаите по параграф 2, всеки договор, подписан преди изтичане на срока, посочен в алинея първа, е нищожен и недействителен.

Когато договорът или рамковият договор не може да бъде възложен на успелия оферент, възлагащият орган може да го възложи на следващия най-добър оферент.

▼M3

2. Срокът, посочен в алинея първа на параграф 1, не се прилага в следните случаи:

а) открити процедури, когато е подадена само една оферта;

б) ограничени процедури или процедури на договаряне след предварително публикуване на обявление за обществена поръчка, когато оферентът, на когото се възлага поръчката, е единственият, който отговаря на критериите за изключване и подбор, при условие че съгласно член 149, параграф 3, първа алинея, буква а) останалите кандидати или оференти са били уведомени за причините за тяхното изключване или отхвърляне в кратък срок след вземане на съответните решения въз основа на критериите за изключване и подбор;

в) специфични договори, основани на рамков договор, с прилагане на условията от рамковия договор без ново откриване на конкурс;

г) при неотложна спешност съгласно член 126, параграф 1, буква в).

▼B

Член 159

Доказателства позволяващи участие в процедура за възлагане на обществена поръчка

(Членове 106 и 107 от Финансовия регламент)

Тръжните условия изискват от оферентите да посочат в коя държава се намира тяхното седалище или място на установяване и да представят съответните доказателства, които са обичайно приемливи съгласно националното им законодателство.

ДЯЛ VI

БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА

ГЛАВА 1

Обхват

Член 160

Обхват

(Член 108 от Финансовия регламент)

1. Процедурата за предоставяне на безвъзмездни средства и сключване на споразумения от Комисията с органите по член 54 от Финансовия регламент по отношение на съфинансирането на техните разходи за дейността и за предоставяне на оперативни кредити, които те са оправомощени да управляват, както и с бенефициерите по финансовите споразумения съгласно член 166 от посочения Регламент, е извън приложното поле на разпоредбите на този дял.

▼M3

_____

_____

▼M3

Член 160а

Вноски

(член 108 от Финансовия регламент)

Вноските по член 108, параграф 2, буква г) от Финансовия регламент са суми, изплащани на органи, в които членува Общността, в съответствие с бюджетните решения и условията за плащане, определени от съответния орган.

Член 160б

Участия

(член 108 от Финансовия регламент)

За целите на член 108, параграфи 2 и 3 от Финансовия регламент се прилагат следните определения:

а) „*дялово участие*“ означава позиция на собственик в организация или предприятие, получена чрез инвестиция, при която възвращаемостта на инвестицията зависи от рентабилността на организацията или предприятието;

б) „*акционерно участие*“ означава капиталово участие под формата на акции в дадена организация или предприятие;

в) „*капиталови инвестиции*“ означава предоставяне на капитал на дадена фирма от инвеститор в замяна на част от собствеността на фирмата, като в допълнение инвеститорът може да упражнява определен управленски контрол над фирмата и да участва в бъдещата печалба;

г) „*квази-капиталово финансиране*“ означава вид финансиране, което обикновено включва съвкупност от капитал и дългове, като капиталът позволява на инвеститорите да получат висока възвръщаемост при успех на компанията или компонентът на дълга води до допълнителна цена, която увеличава възвръщаемостта за инвеститора;

д) „*инструмент за прехвърляне на риска*“ означава финансов инструмент, който гарантира пълно или частично покриване на определен риск, ако е възможно в замяна на договорено възнаграждение.

Член 160в

Специфични правила

(член 108, параграф 3 от Финансовия регламент)

1. Когато безвъзмездните средства по член 108, параграф 3 от Финансовия регламент се отпускат от Комисията чрез пряко централизирано управление, те са предмет на разпоредбите на настоящия дял с изключение на следните разпоредби:

а) правилото за недопускане на печалба, посочено в член 165 от настоящия регламент;

б) изискването за съфинансиране, посочено в член 172 от настоящия регламент;

в) за действия, чиято цел е да засилят финансовия капацитет на бенефициера или да генерират приход, оценката на финансовата жизнеспособност на заявителя, посочена в член 173, параграф 4 от настоящия регламент;

г) изискването за предварителни гаранции, посочени в член 182 от настоящия регламент.

▼M3

Първа алинея се прилага, без да се засяга счетоводното обработване на съответните безвъзмездни средства, което се определя от счетоводителя в съответствие с международните счетоводни стандарти.

2. Във всички случаи на финансова помощ отговорният разпоредител с бюджетни кредити гарантира, че с получателя на помощта са предприети необходимите мерки за определяне на правилата за плащане и контрол.

Член 160г

Награди

(член 109, параграф 3, буква б) от Финансовия регламент)

За целите на член 109, параграф 3, буква б) от Финансовия регламент наградите са възнаграждения за участие в конкурс.

Те се присъждат от комисия от съдии, които са свободни да решават дали да присъдят награди или не в зависимост от тяхната оценка на качеството на участията спрямо правилата на конкурса.

Размерът на наградата не е свързан с разходите, направени от получателя.

Правилата на конкурса определят условията и критериите за присъждане на наградата, както и нейния размер.

Член 160д

Споразумение и решение за безвъзмездни средства

(член 108, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. За всяка програма или действие на Общността ежегодната работна програма определя дали безвъзмездните средства ще бъдат регламентирани с решение или с писмено споразумение.

2. При определяне на приложимия инструмент се отчитат следните елементи:

а) равно третиране и недопускане на дискриминация между бенефициерите, и по-специално въз основа на националност или географско разположение;

б) съвместимост на инструмента с други инструменти, използвани в рамките на същата програма или действие на Общността;

в) сложност и уеднаквяване на съдържанието на финансираните действия или работни програми.

3. При програми, управлявани от няколко разпоредители с бюджетни кредити, приложимият инструмент се определя чрез консултация между тези разпоредители с бюджетни кредити.

Член 160е

Разходи за персонала на институциите

(член 108, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент)

Разходите за персонала на институциите, посочени в член 108, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент, включват предоставяне на средства на асоциации на настоящи и бивши депутати от Европейския парламент. Тези плащания на средства се осъще-

▼M3

ствяват в съответствие с вътрешните административни правила на Европейския парламент.

▼B

Член 161

Действия, за които могат да се получават безвъзмездни средства

(Член 108 от Финансовия регламент)

Действията, за които могат да се получават безвъзмездни средства по смисъла на член 108 от Финансовия регламент, следва да бъдат ясно определени.

Не се допуска разделяне на действия, за да се избегне прилагането на правилата за финансиране съгласно този Регламент.

Член 162

Органи които преследват цел от общ европейски интерес

(Член 108 от Финансовия регламент)

Орган, който преследва цел от общ европейски интерес е:

▼M2

а) европейски орган, занимаващ се с образование, обучение, информация, иновации или научноизследователска дейност, изследване на европейските политики или участващ в различни дейности за развитие на гражданското общество или правата на човека или европейски орган по стандартизация;

▼B

б) европейска мрежа, която представлява неправителствени организации с идеална цел в държавите членки или страните кандидатки и отстоява принципи и политика, съответстващи на целите на Договорите.

▼M3

Член 163

Партньорства

(член 108 от Финансовия регламент)

1. Специфични безвъзмездни средства могат да бъдат част от рамково партньорство.

2. Рамково партньорство може да се установи като механизъм за дългосрочно сътрудничество между Комисията и бенефициерите на безвъзмездните средства. То може да бъде под формата на споразумение или решение.

В споразумението или решението за рамково партньорство се посочват общите цели, естеството на планираните действия — еднократни или като част от одобрена годишна работна програма, процедурата за отпускане на специфични безвъзмездни средства, в съответствие с принципите и процедурните правила от настоящия дял, както и общите права и задължения на всяка от страните по специфичните споразумения или решения.

Продължителността на партньорството не може да надхвърля четири години, освен в изключителни случаи, по-специално надлежно обосновани от предмета на рамковото партньорство.

Разпоредителите с бюджетни кредити не могат да използват неправомерно споразуменията или решенията за рамково партньорство,

▼M3

нито да ги използват по начин, чиято цел или резултат противоречи на принципите на прозрачност или равно третиране на заявителите.

3. Споразуменията или решенията за рамково партньорство се обработват като безвъзмездни средства за целите на процедурата по отпускане. Те подлежат на процедурите на предварително публикуване по член 167.

4. Специфични безвъзмездни средства, основани на споразумения или решения за рамково партньорство, се отпускат в съответствие с процедурите, определени в тези споразумения или решения, и съгласно настоящия дял.

Те подлежат на процедурите на последващо публикуване по член 169.

▼B

Член 164

Съдържание на споразуменията за безвъзмездни средства

(Член 108 от Финансовия регламент)

1. ►M3 Споразумението за безвъзмездни средства определя най-малко следното: ◄

а) предмета;

б) бенефициера;

в) срока, а именно:

i) датата на влизане в сила и прекратяване;

ii) началната дата и продължителността на действието или финансираната финансова година;

▼M3

г) общият предвиден разход на действието и предвиденото финансиране от Общността като общ таван, изразен в абсолютна стойност, допълнен съответно с показател за:

i) тавана на финансиране на разходите за действието или одобрената работна програма в случая, посочен в член 108а, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент;

ii) еднократната сума и/или финансирането с единни ставки по член 108а, параграф 1, букви б) и в) от Финансовия регламент;

iii) елементите, посочени в точки i) и ii) от настоящата буква, в случаите, посочени в член 108а, параграф 1, буква г) от Финансовия регламент;

▼B

д) подробно описание на действието или при безвъзмездните средства за дейността – на работната програма, одобрена от разпоредителя с бюджетни кредитиза съответната финансова година;

▼M3

е) общият ред и условия, приложими към всички споразумения от този вид, като приемането от страна на бенефициера на одит, извършен от Комисията, OLAF и Сметната палата, както и на правилата за последващо публикуване по член 169, в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001; тези общи условия посочват най-малко:

i) че правото на Общността е приложимото право по отношение на споразумението за безвъзмездни средства, допълнено при необходимост от национално право, посочено в споразумението;

▼M3

ii) компетентния съд за решаване на спорове;

ж) предвидения общ бюджет;

▼B

з) когато изпълнението на действието включва обществена поръчка, принципите по член 184 или правилата за възлагане на обществени поръчки, които бенефициерът е длъжен да спазва;

▼M3

и) отговорностите на бенефициера, поне с оглед на доброто финансово управление и представянето на отчети за дейността и финансови отчети; при необходимост се определят междинни цели, при постигането на които тези отчети стават изискуеми;

▼B

й) механизмите и сроковете за одобряване на отчетите и за извършване на плащане от страна на Комисията;

▼M3

к) при необходимост, подробности във връзка с допустимите разходи за действието или одобрената работна програма, или еднократните суми или финансирането с единни ставки по член 108а, параграф 1 от Финансовия регламент;

л) разпоредби относно публичното оповестяване на сведения за бюджетната подкрепа на Европейските общности, освен ако това оповестяване е невъзможно или неподходящо в съответствие с мотивирано решение на разпоредителя с бюджетни кредити.

▼M2

1а. Споразумението за грантове може да предвижда договорености и срокове за суспендиране в съответствие с член 183.

▼M3

2. В случаите по член 163 решението или споразумението за рамково партньорство определя информацията, посочена в параграф 1, букви а), б), в) i), г) i), е) и от з) до к) от настоящия член.

Конкретното решение или споразумение съдържа информацията, посочена в букви от а) до д), ж) и к) от параграф 1 и при необходимост буква и) от него.

▼B

3. Изменения към споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства се допускат само в писмена форма чрез допълнителни споразумения. Допълнителните споразумения не могат по замисъл или резултат на променят споразуменията по такъв начин, че да поставят под въпрос решението за отпускане на безвъзмездна помощ или да противоречат на равнопоставеното третиране на кандидатите.

▼M3

4. Параграфи от 1 до 3 се прилагат *mutatis mutandis* към решенията за безвъзмездни средства.

Някои от сведенията по параграф 1 могат да се предоставят в поканата за предложения или в друг подобен документ вместо в решението за безвъзмездни средства.

▼B

ГЛАВА 2

Принципи за отпускане на безвъзмездни средства

Член 165

Правило за недопускане на печалба

(Член 109, параграф 2 от Финансовия регламент)

▼M3

1. За целите на настоящия дял печалбата се определя, както следва:

а) в случай на безвъзмездни средства за определено действие, печалбата е превесът на постъпленията над разходите, направени от бенефициера, когато се прави заявка за окончателно изплащане;

б) в случай на оперативни безвъзмездни средства, печалбата е положителното салдо в оперативния бюджет на бенефициера.

2. Еднократните суми и финансирането с единни ставки се определят в съответствие с член 181 въз основа на разходите или категорията разходи, за които се отнасят, установени чрез статистически данни и подобни обективни средства по начин, който *a priori* да изключва печалба. На същата основа тези суми се оценяват повторно и при необходимост се коригират от Комисията на всеки две години.

В този случай, както и за всяка безвъзмездна помощ, недопускането на печалба се проверява при определяне на сумите.

Когато последваща проверка на правопораждащо събитие покаже, че събитието не е налице и бенефициерът неправомерно е получил еднократна сума или финансиране с единни ставки, Комисията има правото да си възстанови еднократната сума или финансирането с единни ставки, а в случай на декларация с невярно съдържание, да наложи имуществени санкции до 50 % от общия размер на еднократната сума или финансирането с единни ставки.

Такива проверки не засягат проверката и удостоверяването на реалните разходи, изисквани за изплащане на безвъзмездни средства или за безвъзмездни средства, състоящи се във възстановяване на определена част от допустимите разходи.

▼M2

3. В случай на оперативни грантове в полза на органи, които преследват общия европейски интерес, Комисията има право получи процент от годишна печалба, съответстващ на приноса на Общността към оперативния бюджет на съответните организации, когато те са финансирани и от други обществени органи, длъжни да осъществяват процент годишна печалба, съответстващ на техния принос. При изчислението на сумата за получаване не се взима предвид процентът, който съответства на приноса в натура към оперативния бюджет.

▼M3

Член 165а

Принцип за съфинансиране

(член 109 от Финансовия регламент)

1. Съфинансирането изисква част от разходите за дадено действие или част от текущите разходи на даден субект да бъдат за сметка на бенефициера на безвъзмездната помощ или за сметка на финансов принос, различен от този на Общността.

▼M3

2. При безвъзмездни средства под някоя от формите по член 108а, параграф 1, букви б) или в) от Финансовия регламент, или съчетание от тях, съфинансирането се оценява само на етапа на оценка на заявлението за безвъзмездни средства.

▼M1

Член 166

Годишно програмиране

(Член 110, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. ►M3 Годишната работна програма за безвъзмездни средства се подготвя от всеки отговорен разпоредител с бюджетни кредити. Тази работна програма се приема от институцията и се публикува на интернет страницата за безвъзмездните средства на съответната институция възможно най-скоро, при необходимост по време на годината, предшестваща изпълнението на бюджета, и не по-късно от 31 март на годината на изпълнение. ◄

В работната програма се специфицират основният акт, целите, графикът на поканите за предложения с индикативната сума и очакваните резултати.

2. Всяка съществена промяна, която се извършва в работната програма през годината, се приема и публикува, както е предвидено в параграф 1.

▼B

Член 167

Съдържание на поканите за предложения

(Член 110, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Поканите за предложения съдържат:

а) поставените цели;

▼M3

б) критериите за допустимост, изключване, подбор и отпускане по членове 114 и 115 от Финансовия регламент и съответната оправдателна документация;

▼B

в) механизмите за финансиране от Общностите;

г) механизмите и крайния срок за подаване на предложенията и евентуалната начална дата на действията, както и планираната дата за приключване на процедурата за отпускане на безвъзмездни средства.

▼M3

2. Поканите за предложения се публикуват на интернет страницата на европейските институции и, по възможност, чрез други подходящи начини, включително *Официален вестник на Европейския съюз*, за да се осигури максимална разгласа сред потенциалните бенефициери. Те могат да се публикуват през годината, предхождаща изпълнението на бюджета. Всички изменения в съдържанието на поканите за предложения също подлежат на публикуване при същите условия.

▼B

Член 168

Изключения от поканите за предложения

(Член 110, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Безвъзмездни средства могат да бъдат отпускани без покана за предложения само в следните случаи:

а) за целите на хуманитарна помощ по смисъла на Регламент № 1257/96 ([1]) на Съвета и помощ при кризисни ситуации по смисъла на параграф 2;

б) в други изключителни и надлежно обосновани извънредни ситуации;

▼M2

в) в полза на организации, които имат монопол *de jure* или *de facto*, добре обосновано в решението за отпускане;

▼M3

г) на органи, определени в основен акт по смисъла на член 49 от Финансовия регламент като бенефициери на безвъзмездни средства;

д) при научни изследвания и технологично развитие, на органи, определени в годишната работна програма по член 110 от Финансовия регламент, когато основният акт изрично предвижда тази възможност, и при условие че проектът не попада в обхвата на покана за предложения;

е) за действия със специфични характеристики, които изискват определен вид орган поради неговите технически познания, тясна специализираност или административни правомощия, при условие че тези действия не попадат в обхвата на покана за предложения.

Случаите, посочени в буква е) на първа алинея, се подкрепят със съответните доказателства в решението за отпускане.

▼B

2. „Кризисни ситуации“ означава за трети държави ситуации, които представляват заплаха за законността и реда, сигурността и безопасността на гражданите с опасност за ескалация във въоръжен конфликт или за дестабилизация на държавата и които сериозно увреждат:

а) отстояването на общите ценности, основополагащите интереси, независимостта и целостта на Европейския съюз;

б) сигурността на Европейския съюз, мироопазването и международната сигурност, развитието на международното сътрудничество или развитието и укрепването на демокрацията, върховенството на закона, зачитането на правата на човека и основните свободи по смисъла на член 11 от Договора за Европейския съюз и член 3 от Регламент (ЕО) № 381/2001 на Съвета ([2]).

Член 169

Последващо обявяване

(Член 110, параграф 2 от Финансовия регламент)

▼M3

1. Всички безвъзмездни средства, отпуснати през финансовата година, с изключение на стипендиите, отпуснати на физически

([1]) ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 57, 27.2.2001 г., стр. 5.

▼M3

лица, се публикуват в стандартен вид на определено за това и лесно достъпно място на интернет сайта на съответната общностна институция през първата половина на годината след приключване на бюджетната година, за която са отпуснати.

Когато управлението е делегирано на органите по член 54 от Финансовия регламент, следва да се посочи поне адресът на уебсайта, където може да се намери информацията, ако тя не е публикувана пряко на определеното за това и лесно достъпно място на интернет сайта на общностните институции.

Информацията може също така да се публикува в стандартен вид чрез други подходящи начини, включително в *Официален вестник на Европейския съюз*.

▼B

2. Със съгласието на бенефициера и в съответствие с член 164, параграф 1, буква е) се публикуват следните данни:

а) имената и адресите на бенефициерите;

б) обектът на безвъзмездните средства

▼M3

в) размерът на отпуснатите суми и, с изключение на еднократните суми и финансирането с единни ставки по член 108а, параграф 1, букви б) и в) от Финансовия регламент, делът на финансираните разходи за действието или одобрената работна програма.

▼B

Задължението по първото изречение може да се отмени, ако публикуването на информацията може да застраши сигурността на бенефициерите или да навреди на техните стопански интереси.

▼M3

3. След публикуване съгласно параграф 2, при поискване от бюджетния орган, Комисията изпраща до този орган отчет относно:

а) броя на заявителите през изминалата година;

б) броя и дела на успелите заявления за всяка покана за предложения;

в) средната продължителност на процедурата от датата на приключване на поканата за предложения до отпускането на безвъзмездните средства;

г) броя и размера на безвъзмездните средства, при които задължението за последващо публикуване е било отменено през изминалата година от съображения за безопасност на бенефициерите или защита на техните стопански интереси.

Член 169а

Информация за заявителите

(член 110 от Финансовия регламент)

Комисията предоставя информация и съвети на заявителите чрез следните средства:

а) определяне на съвместни стандарти за формулярите за заявление за подобни безвъзмездни средства и контрол на дължината и яснотата на формулярите;

б) предоставяне на информация на потенциалните заявители, по-конкретно чрез провеждане на семинари и разпространяване на справочници;

в) поддържане на постоянни данни за бенефициерите в досиетата на юридическите лица по член 64.

▼B

Член 170

Съвместно финансиране

(Член 111 от Финансовия регламент)

Действията могат да се финансират съвместно от отделни бюджетни редове от няколко разпоредители с бюджетни кредити.

Член 171

Обратна сила на управлението на хуманитарни помощи и кризисни ситуации

(Член 112 от Финансовия регламент)

За да се гарантира ефективното извършване на операциите за отпускане на хуманитарни помощи и при кризисни ситуации по смисъла на член 168, параграф 2, разходите на бенефициера преди датата на подаване на заявлението се признават за финансиране от Общностите само в следните случаи:

а) когато разходите се отнасят до натрупването на запаси от кандидата, използваеми придействието, за което се отпускат безвъзмездните средства;

б) по изключение и при надлежно обосновани причини, когато решението за финансиране и споразумението за отпускане на безвъзмездни средства изрично предвиждат това чрез определяне на начална дата за признаване на разходите преди датата на подаване на заявлението.

Член 172

Външно съфинансиране

(Член 113 от Финансовия регламент)

▼M1

1. Бенефициерът представя доказателства за осигуреното съфинансиране със собствени средства под формата на финансови трансфери от трети страни или в натура с изключение на посочените в член 181, параграф 1 суми с фиксиран размер и граници на разходите за единица продукт.

▼B

2. ►M2 Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да приеме съфинансиране в натура, ако прецени, че е необходимо или уместно. ◄ В такива случаи стойността на непаричната вноска не може да надхвърля:

а) размера на фактически извършените разходи, надлежно удостоверени от счетоводна документация;

б) или общоприетите разходи на съответния пазар.

Вноските под формата на недвижимо имущество по член 116, параграф 1 се изключват при изчисляването на размера на съфинансирането.

▼M2

3. За грантове на стойност по-малка или равна на 25 000 EUR отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, по преценка на риска, да отмени задължението да се предоставят доказателства за съфинансирането, посочено в параграф 1.

Когато на един и същи бенефициер са отпуснати няколко субсидии през една финансова година, прагът от 25 000 EUR се прилага за общата сума на тези грантове.

▼M3

4. Принципът на съфинансиране се смята за спазен, когато общностната помощ е предназначена за покриване на някои административни разходи на финансова институция, включително, когато е приложимо, променлива такса, представляваща помощ, свързана с резултатите, във връзка с управлението на проект или програма, които представляват неделимо цяло.

Член 172а

Допустими разходи

(член 113 от Финансовия регламент)

1. Допустимите разходи са разходи, действително направени от бенефициера на безвъзмездни средства, които отговарят на следните критерии:

а) направени са по време на действието или работната програма с изключение на разходите във връзка с окончателните отчети и одиторските сертификати;

б) посочени са в предвидения общ бюджет за действието или работната програма;

в) необходими са за изпълнение на действието или работната програма, за които се отпускат безвъзмездните средства;

г) възможно е да бъдат установени и проверени, по-специално като се вписват в счетоводната документация на бенефициера и се определят съгласно приложимите счетоводни стандарти на страната, в която бенефициерът е установен, и в съответствие с неговите обичайни практики за осчетоводяване на разходите;

д) отговарят на изискванията на приложимото данъчно и социално законодателство;

е) те са разумни, оправдани и съответстват на изискванията за добро финансово управление, и по-специално по отношение на икономията и ефикасността.

2. Без да се засяга параграф 1 и основния акт, следните разходи могат да се считат за допустими от отговорния разпоредител с бюджетни кредити:

а) разходи за банкова гаранция или подобно обезпечаване, внесено от бенефициера на безвъзмездните средства съгласно член 118 от Финансовия регламент;

б) разходи за външен одит, поискан от отговорния разпоредител с бюджетни кредити във връзка с искане за финансиране или за плащане;

в) платен данък добавена стойност, който не може да бъде възстановен на бенефициера съгласно приложимото национално законодателство;

г) разходи за амортизации, при условие че те са действително направени от бенефициера;

д) административни разходи, разходи за персонал и оборудване, в това число разходи за заплати на персонал от националните администрации до степента, в която те съответстват на разходите за дейности, които обществените органи не биха извършили, ако съответният проект не е бил предприет.

▼M3

Член 172б

Принцип на постепенно намаляване на оперативните безвъзмездни средства

(член 113, параграф 2 от Финансовия регламент)

Когато оперативните безвъзмездни средства се намаляват, те се намаляват по пропорционален и равнопоставен начин.

Член 172в

Заявления за финансиране

(член 114 от Финансовия регламент)

1. Правилата за подаване на заявления за безвъзмездни средства се определят от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, който може да избере метода на подаване. Заявленията за безвъзмездни средства могат да се подават с писмо или по електронен път.

Избраното средство за комуникация е недискриминиращо по своето естество и не води до ограничаване на достъпа на заявителите до процедурата за отпускане на средства.

Избраното средство за комуникация е такова, че гарантира изпълнението на следните условия:

а) всяко заявление трябва да съдържа цялата информация, необходима за оценяването му;

б) трябва да се запази целостта на данните;

в) трябва да се запази конфиденциалността на предложенията.

За целите на буква в) отговорният разпоредител с бюджетни кредити разглежда съдържанието на заявленията само след изтичане на срока за тяхното подаване.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да поиска електронните заявления да бъдат придружени от усъвършенстван електронен подпис по смисъла на Директива 1999/93/ЕО.

2. Когато отговорният разпоредител с бюджетни кредити разреши подаване на заявления по електронен път, използваните средства и техните технически характеристики са недискриминиращи по своето естество, всеобщо достъпни и съвместими с масово използваните информационни и комуникационни технологични продукти. Информацията относно техническите изисквания за формата на заявленията, включително криптирането, се предоставя на заявителите.

Освен това, устройствата за електронно приемане на заявленията гарантират сигурност и поверителност.

3. Когато заявленията се подават с писмо, заявителите могат да избират един от следните начини:

а) да изпратят заявлението по пощата или с куриерска служба, като в този случай поканата за предложения посочва, че за доказателство служи датата на изпращане, пощенското клеймо или датата върху разписката за предаване;

б) да занесат заявлението лично или чрез пълномощник в сградата на институцията, като в този случай поканата за предложения посочва отдела, в който заявленията трябва да бъдат оставени срещу разписка с дата и подпис.

▼B

ГЛАВА 3

Процедура за отпускане на безвъзмездни средства

Член 173

Заявления за финансиране

(Член 114 от Финансовия регламент)

▼M3

1. Заявления се подават по образеца, установен в съответствие с общите стандарти, съдържащи се в член 169а, буква а) и предоставян от отговорните разпоредители с бюджетни кредити в съответствие с критериите, посочени в основния акт и в поканата за предложения.

▼M2

2. Заявлението показва юридическия статут на кандидата, както и неговата финансова и оперативна възможност да изпълни предложеното действие или работна програма, съгласно разпоредбите на член 176, параграф 4.

За целта кандидатът подава декларация и за заявления за субсидии, надхвърлящи 25 000 EUR, представя доказателствата, които му поиска отговорният разпоредител с бюджетни кредити въз основа на оценка на риска. Необходимите документи се посочват в поканата за подаване на заявления.

Тези доказателствени документи може да се съдържат по-специално в баланса за приходи и разходи за последната завършила финансова година.

▼M3

3. Бюджетът за действието или оперативният бюджет, приложен към заявлението, следва да изравнява приходите и разходите, при условие че са заделени провизии при евентуални колебания на валутните курсове, и да посочва разходите, които са допустими за финансиране от бюджета на Общността.

▼B

4. ►M2 Когато заявлението е за грантове за действие, чиято стойност надхвърля 500 000 EUR или оперативни субсидии над 100 000 EUR, се представя одитен доклад, изготвен от признат външен одитор. Този доклад сертифицира счетоводството за последната налична финансова година. ◄

Разпоредбите на първото изречение се прилагат само към първата заявление, подадена от даден бенефициер до разпоредител с бюджетни кредити в рамките на една бюджетна година.

При споразумения, които обвързват Комисията с повече от един бенефициер посочените прагове се отнасят до всеки бенефициер поотделно.

▼M2

В случаите на партньорства, посочени в член 163, одитният доклад по първа алинея се отнася до двете последни финансови години и е задължителен преди сключването на рамковото споразумение.

Отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, по собствена оценка на риска, да отмени изискването за одит, посочен в първа алинея, за висшите или средни учебни заведения и бенефициерите, поели солидарни и съвместни отговорности в случай на споразумение с няколко бенефициера.

Първа алинея не се прилага по отношение на публични органи, нито по отношение на международни организации, посочени в член 43, параграф 2.

▼B

5. Заявителят посочва източниците и размера на всяко друго финансиране, което е получено или за което е подадено заявление за същата финансова година за същото действие или за други действия и обичайна дейност.

▼M3

Член 174

Доказателства за неизключването на кандидатите

(член 114 от Финансовия регламент)

Заявителите декларират, че не се намират в някое от положенията по член 93, параграф 1 и член 94 от Финансовия регламент. В зависимост от анализа на риска отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да поиска доказателствата по член 134. Заявителите са длъжни да представят тези доказателства, освен ако е налице физическа невъзможност, призната от отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

Член 174а

Заявители, които не са юридически лица

(член 114 от Финансовия регламент)

Когато заявление за безвъзмездни средства е подадено от заявител, който не е юридическо лице, в съответствие с член 114, параграф 2, буква а) от Финансовия регламент, представителите на тези заявител трябва да докажат, че имат способността да поемат правни задължения от името на заявителя и представят финансови гаранции, равни на внесените от юридическите лица.

Член 175

Имуществени и административни санкции

(член 114 от Финансовия регламент)

На заявители, които са направили декларации с невярно съдържание или съществени грешки, или извършили са нарушения или измама, могат да се налагат имуществени и/или административни санкции в съответствие с условията на член 134б и пропорционално на стойността на съответните безвъзмездни средства.

На бенефициери, за които е установено, че са допуснали тежко нарушение на договорните си задължения, също могат да се налагат такива имуществени и/или административни санкции.

Член 175а

Критерии за допускане

(член 114 от Финансовия регламент)

1. Критериите за допустимост се публикуват в поканата за предложения.

2. Критериите за допустимост определят условията за участие в поканата за предложения. Тези критерии се изготвят при надлежно отчитане на целите на действието и отговарят на принципите на прозрачност и недопускане на дискриминация.

▼M3

Член 175б

Безвъзмездни средства с много ниска стойност

(член 114, параграф 3 от Финансовия регламент)

За безвъзмездни средства с много ниска стойност се считат безвъзмездните средства, които са по-малко от или равни на 5 000 EUR.

▼B

Член 176

Критерии за подбор

(Член 115, параграф 1 от Финансовия регламент)

1. Критериите за подбор се обнародват в поканата за предложения и създават възможности за оценка на финансовия и оперативния капацитет на заявителя за изпълнение на предложеното действие или работна програма.

2. Заявителят следва да разполага със стабилни и достатъчни източници на финансиране за поддържане на своята дейност през целия период на изпълнение на действието или през годината, за която за отпускат безвъзмездните средства и да участва във финансирането. Заявителят следва да притежава необходимата професионална компетентност и квалификация за извършване на предложеното действие или работна програма, освен ако в основния акт изрично не е предвидено друго.

▼M2

3. Финансовият и оперативният капацитет се проверяват поспециално въз основа на анализ на всички доказателствени документи, посочени в член 173 и поискани от отговорния разпоредител с бюджетни кредити в поканата за подаване на предложения.

▼M3

Ако в поканата за предложения не се изисква оправдателна документация и ако отговорният разпоредител с бюджетни кредити има съмнения относно финансовия и оперативния капацитет на заявителите, той може да поиска от тях да представят съответните документи.

▼B

4. ►M2 Проверка на финансовите възможности съгласно параграф 3 не се прилага по отношение на физическите лица, бенефициери на стипендии, нито по отношение на обществените организации, нито международни организации, посочени в член 43, параграф 2. ◄

В случаите на партньорства по член 163 проверката се извършва преди да се сключи рамковото споразумение.

Член 177

Критерии за отпускане на безвъзмездни средства

(Член 115, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. Критериите за отпускане на безвъзмездни средства се обнародват в поканата да предложения.

2. Критериите за отпускане на безвъзмездни средства следва да създадат условия за отпускане на безвъзмездни средства за действия, които осигуряват максимална обща ефективност на програмата на Общностите, която те изпълняват, или на органи, чиито работни програми са разработени за постигане на същия

▼B

резултат. Критериите се определят по такъв начин, че да осигуряват и правилно управление на средствата на Общностите.

Критериите се прилагат по такъв начин, че да позволят подбор на планирани действия или работни програми, за които Комисията може да бъде уверена, че съответстват на целите и приоритетите и гарантират откритостта на финансирането от Общностите.

3. Критериите за отпускане на безвъзмездни средства се определят по такъв начин, че да позволяват последваща оценка.

Член 178

Оценка на заявленията и отпускане на безвъзмездни средства

(Член 116 от Финансовия регламент)

1. ►M3 Отговорният разпоредител с бюджетни кредити назначава комисия за оценка на предложенията, освен ако Комисията не реши друго в рамките на конкретна отраслова програма. Разпоредителят с бюджетни кредити може да назначи такава комисия преди крайния срок за внасяне на предложенията, предвиден в член 167, буква г). ◄

Комисията се състои от най-малко трима членове, които представляват най-малко две организационни структури на съответната институция без йерархична връзка помежду си. За да се избегне конфликт на интереси, към тези лица се прилагат изискванията по член 52 от Финансовия регламент.

При представителството и местните звена по член 252 и при оправомощените органи по член 160, параграф 1, ако няма обособени структури, не се прилага изискването за организационни структури без йерархична връзка помежду си.

Комисията може да се подпомага от външни експерти по решение на отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

▼M3

1a Отговорният разпоредител с бюджетни кредити при необходимост разделя процеса на няколко процедурни етапи. Правилата, регламентиращи процедурата, се съобщават в поканата за предложения.

Когато в поканата за предложения се посочва двуетапна процедура за подаване на заявленията, пълно предложение на втория етап изпращат само заявителите, чиито предложения удовлетворяват критериите за оценка на първия етап.

Когато в поканата за предложения се посочва двуетапна процедура за оценка, само предложенията, които преминат успешно първия етап, състоящ се в оценка спрямо определени критерии, продължават към следващата оценка.

Заявителите, чиито предложения са отхвърлени на някой от етапите, се уведомяват в съответствие с член 116, параграф 3 от Финансовия регламент.

Всеки следващ етап на процедурата трябва да бъде ясно разграничен от предходния.

Едни и същи документи и информация не се изискват повече от веднъж по време на една и съща процедура.

2. Комисията за оценка на предложенията или, когато е приложимо, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да поиска от заявителя да предостави допълнителна информация или да поясни приложената към заявлението документация, поспециално в случай на очевидни технически грешки.

▼M3

Разпоредителят с бюджетни кредити съхранява кореспонденцията със заявителите по време на процедурата.

▼B

3. След като приключат своята работа членовете на комисията за оценка на предложенията подписват протокол с всички проверени предложения и оценка на тяхното качество, както и с посочване на предложенията, които могат да бъдат финансирани. При необходимост в протокола се извършва класиране на оценените предложения.

Протоколът се съхранява за справки в бъдеще.

4. След това отговорният азпоредител с бюджетни кредити взема решение, което съдържа най-малко:

а) предмета и общата сума на решението;

б) имената на бенефициерите, наименованието на действията, приетите суми и мотивите за избора, включително при разминаване на решението със становището на комисията за оценка на предложенията;

в) имената на отхвърлените кандидати и мотивите за тяхното отхвърляне.

5. Разпоредбите на параграфи 1–4 не се прилагат към бенефициери или безвъзмездни средства, посочени в основния акт.

▼M2

Член 179

Информация за кандидатите

(член 116 от Финансовия регламент)

Кандидатите ще бъдат информирани възможно най-бързо, при всяко положение в до петнадесет календарни дни, след като решението за отпускане се изпрати на бенефициерите.

▼B

ГЛАВА 4

Плащане и контрол

Член 180

Разходно-оправдателни документи при заявки за плащания

(Член 117 от Финансовия регламент)

▼M2

1. За всяка субсидия предварителното финансиране може да се раздели на няколко плащания.

Ново плащане от предварителното финансиране се извършва изцяло само ако предишното е било усвоено поне на 70 % от стойността.

Когато предишното плащане е усвоено по-малко от 70 %, размерът на новото плащане от предварителното финансиране се намалява с неусвоената част на предишното плащане от предварителното финансиране.

Разходите на бенефициера ще бъдат приспаднати в подкрепа на искането му за ново плащане.

▼M1

1а. Без да се засяга член 104, бенефициерът удостоверява от свое име, че съдържащата се в исканията за плащания информация е пълна, надеждна и достоверна. Той сертифицира също така, че

▼M1

възникналите разходи могат да бъдат разглеждани като приемливи в съответствие със споразумението за безвъзмездна помощ, както и че исканията за плащания са мотивирани с подходящи придружаващи документи, които могат да бъдат проверени.

▼B

2. ►M2 Сертификат за финансовото състояние и прилежащите му сметки, изготвено от признат одитор, или в случай на публични органи, от квалифициран и независим обществен служител, може да бъде поискано в подкрепа на всяко плащане от отговорния разпоредител на бюджетни кредити на базата на неговата оценка на риска. Този документ сертифицира съгласно методология, одобрена от отговорния разпоредител, че цените, обявени от бенефициера във финансовото състояние и на които се основава искането за плащане, са действителни, точно осчетоводени и избираеми съгласно разпоредбите на споразумението за субсидия. ◄

▼M2

С изключение на задължителните суми и финансирането с фиксирана ставка сертификатът за финансово състояние и прилежащите му сметки е задължителен за междинните плащания през финансовата година и за балансовите плащания в следните случаи:

▼M3

а) при безвъзмездни средства за действия на стойност 750 000 EUR или повече, когато кумулативните суми на заявките за плащания са най-малко 325 000 EUR;

▼M1

б) безвъзмездна помощ за оперативни разходи на стойност, която е равна или е по-голяма от 100 000 EUR.

_____

▼M2

По негова оценка на риска отговорният разпоредител с бюджетни кредити може освен това да отмени изискването да се представи такъв сертификат за финансовото състояние и подлежащите му сметки:

▼M1

а) публични органи и международни организации, посочени в член 43;

б) бенефициери на безвъзмездна помощ за хуманитарни цели и управление на кризисни ситуации с изключение на остатъчни плащания;

в) остатъчни плащания за бенефициери на безвъзмездна помощ за хуманитарни цели, които са подписали посоченото в член 163 рамково споразумение за партньорство и които имат система за контрол, предоставяща подобни гаранции за тези плащания;

▼M3

г) бенефициерите на многократни безвъзмездни средства, които са представили независими удостоверения за еднакви гаранции на системите за контрол и методологията, използвани за определяне на техните вземания.

▼B

При споразумения, които обвързват Комисията с повече от един бенефициер посочените прагове по букви а) и б) на второто изречение се отнасят към всеки бенефициер поотделно.

▼M3

Член 180а

Видове безвъзмездни средства

(член 108а от Финансовия регламент)

1. Безвъзмездните средства от Общността от вида, посочен в член 108а, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент, се изчисляват въз основа на допустимите разходи, които се определят като действително направени от бенефициера разходи, и са посочени в предварителната прогноза за бюджета, представена заедно с предложението и включена в решението или споразумението за безвъзмездни средства.

2. Еднократните суми, посочени в член 108а, параграф 1, буква б) от Финансовия регламент, като цяло обхващат определени разходи, необходими за извършване на действие или за годишното функциониране на бенефициера, в съответствие с условията на споразумението и въз основа на определена прогноза.

3. Финансирането с единни ставки, посочено в член 108а, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент, обхваща определени категории разходи, които предварително са били ясно установени или чрез прилагане на предварително определен процент, или чрез прилагане на стандартна таблица на единичните разходи.

Член 181

Еднократни суми и финансиране с единни ставки

(член 108а от Финансовия регламент)

1. Комисията може, чрез решение, да разреши използването на:

а) една или повече еднократни суми с единична стойност от 25 000 EUR или по-малко, за покриване на една или повече различни категории допустими разходи;

б) финансиране с единни ставки, по-специално въз основа на таблицата, приложена към Правилника за длъжностните лица, или на ежегодно одобряваната от Комисията таблица за разходите за настаняване и дневни командировъчни разходи.

Това решение определя максималната сума за цялото разрешено финансиране чрез безвъзмездни средства или вид безвъзмездни средства.

2. При необходимост еднократните суми, надвишаващи единичната стойност от 25 000 EUR, се разрешават в основния акт, който определя условията за предоставяне и максималните суми.

Тези суми се коригират на всеки две години от Комисията въз основа на статистически данни и подобни обективни средства съгласно член 165, параграф 2.

3. Решението или споразумението за безвъзмездни средства може да разреши финансиране под формата на единни ставки на косвените разходи на бенефициера в размер до 7 % от общите допустими преки разходи за действието, освен когато бенефициерът получава оперативни безвъзмездни средства, финансирани от бюджета на Общността. Таванът от 7 % може да бъде превишен с мотивирано решение на Комисията.

4. Споразумението или решението за безвъзмездни средства съдържа всички необходими разпоредби за проверка, че са изпълнени условията за предоставяне на еднократни суми или финансиране с единни ставки.

▼B

Член 182

Предварителни гаранции

(Член 118 от Финансовия регламент)

▼M2

1. За ограничаване на финансовите рискове, свързани с изплащането на предварително финансиране, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може, по негова преценка на риска, да изиска от бенефициера предварителна гаранция в размер до този на предварителното финансиране, или да го раздели на няколко вноски.

Въпреки това за грантовете на стойност по-малка или равна на 10 000 EUR отговорният разпоредител с бюджетни кредити не може да изисква от бенефициера предварителна гаранция освен в добре обосновани случаи.

Такава гаранция може също да бъде поискана от отговорния разпоредител с бюджетни кредити, по негова преценка на риска, предвид начина на финансиране, залегнал в споразумението за грант.

Всеки пък, когато се изисква гаранция, тя се оценява и одобрява от отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

▼B

2. ►M2 Когато предварителното финансиране е повече от 80 % от общия размер на гранта и ако надхвърля 60 000 EUR, се изисква гаранция. ◄

За неправителствените организации в областта на външните дейности гаранция се изисква по отношение на предварителното финансиране, което надхвърля 1 000 000 EUR или представлява над 90 % от общия размер на безвъзмездните средства.

Гаранцията е валидна за достатъчно дълъг период, за да осигури нейното изпълнение.

3. ►M1 Гаранцията се предоставя от одобрена банка или финансова институция, установена в една от държавите-членки. Когато бенефициерът е установен в трета страна, разпоредителят може да се съгласи, установената в тази трета страна банка или финансова институция да предостави гаранцията, ако счита, че банката или финансовата институция предлага подобна сигурност и характеристики като тези, които се предлагат от банка или финансова институция, установени в държава-членка.

По искане на бенефициера тази гаранция може да бъде заменена от съвместната гаранция на трета страна или от неотменимата и безусловна обща гаранция на бенефициерите на мярката, които са страни по същото споразумение за безвъзмездна помощ, със съгласието на разпоредителя с бюджетни кредити. ◄

Гаранцията се представя в еуро.

Нейната цел е банката или финансовата институция, третата страна или останалите бенефициери да поемат неотменимо солидарно задължение или да действат като пръв гарант за изпълнението на задълженията на бенефициера по безвъзмезднитесредства.

4. Гаранцията се освобождава при постепенното изплащане на предварителното финансиране чрез междинните или окончателните плащания извършени в полза на бенефициера в съответствие с условията в споразумението за отпускане на безвъзмезднисредства.

▼M1

В случаите, посочени в параграф 1, втора алинея, тя се освобождава само след извършване на остатъчното плащане.

▼B

5. Разпоредителят с бюджетни кредити може да отмени задължението по параграф 2 за публичноправни органи и за международните организации по член 43.

Отговорният азпоредител с бюджетни кредити може също така да освободи от задължението бенефициери, сключили рамково споразумение за партньорство по член 163.

▼M1

Член 183

Суспендиране и редуциране на безвъзмездна помощ

(Член 119 от Финансовия регламент)

Разпоредителят с бюджетни кредити временно прекратява плащанията в следните случаи:

а) когато договорената мярка или работна програма въобще не е изпълнена, не е изпълнена надлежно, напълно или в определения срок;

б) когато са изплатени суми, които надвишават определените в споразумението тавани за финансиране;

в) когато сумите, изплатени в съответствие със споразумението за безвъзмездна помощ, са по-високи от реалните разходи, които са възникнали чрез мярката за получателя или когато бюджетът за оперативни разходи показва излишък *ex post*.

В зависимост от постигнатия етап на процедурата разпоредителят с бюджетни кредити р, след като даде възможност на получателя или получателите да представят коментарите си, редуцира безвъзмездната помощ или изисква последната да бъде възстановена от получателя или получателите в съответния размер.

▼B

ГЛАВА 5

Изпълнение

▼M3

Член 184

Поръчки за изпълнение

(член 120 от Финансовия регламент)

1. Без да се засяга прилагането на Директива 2004/18/ЕО, когато изпълнението на подпомаганите действия изисква възлагане на поръчка от страна на бенефициера на безвъзмездни средства, той възлага поръчката на най-изгодната оферта, тоест на офертата, която предлага най-доброто съотношение между цена и качество, като следи за избягването на конфликт на интереси.

2. Когато изпълнението на подпомаганите действия изисква възлагане на поръчка на стойност над 60 000 EUR, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да наложи на бенефициера специални правила в допълнение към тези по параграф 1.

Тези специални правила се основават на правилата от Финансовия регламент и се определят, отчитайки стойността на съответната поръчка, относителния размер на общностната помощ спрямо общите разходи за действието и риска. Такива специални правила се включват в решението или споразумението за безвъзмездни средства.

▼M3

Член 184а

Финансова подкрепа за трети страни

(член 120, параграф 2 от Финансовия регламент)

1. При условие че целите или резултатите, които следва да бъдат постигнати, са достатъчно подробно описани в условията по член 120, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент, свободната преценка се счита за невъзможна, ако решението или споразумението за безвъзмездни средства посочва още:

а) минималните и максималните размери на финансовата подкрепа, която може да бъде изплатена на трета страна, и критериите за определяне на точната сума;

б) различните видове дейности, които могат да получат такава финансова подкрепа, въз основа на определен списък.

2. За целите на член 120, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент максималната сума на финансовата подкрепа, която може да бъде изплатена на трети страни от даден бенефициер, е 100 000 EUR, като за всяка трета страна тази сума е най-много 10 000 EUR.

▼B

ДЯЛ VII

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОТЧЕТИТЕ И СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ

ГЛАВА 1

Представяне на отчетите

Член 185

Доклад за бюджетното и финансовото управление през годината

(Член 122 от Финансовия регламент)

Докладът за бюджетното и финансовото управление през годината съдържа точно описание на:

а) постигането на целите за годината в съответствие с принципа на добро финансово управление;

б) финансовото състояние и събитията със съществено влияние върху дейността през годината.

▼M3

Докладът за бюджетното и финансово управление е отделен от отчетите за изпълнението на бюджета, посочени в член 121 от Финансовия регламент.

▼B

Член 186

Изключения от счетоводните принципи

(Член 124 от Финансовия регламент)

Когато в конкретен случай счетоводителите смятат, че следва да бъде направено изключение от съдържанието на някой от счетоводните принципи, определени в членове 187–194, изключението следва да бъде надлежно мотивирано и докладвано в приложението към финансовите отчети посочено в член 203.

▼B

Член 187

Принцип на действащото предприятие

(Член 124 от Финансовия регламент)

1. Принципът на действащото предприятие означава, че за целите на изготвянето на финансовите отчети институциите и органите по ►M3 член 121 ◄ от Финансовия регламент се смятат за създадени за неопределен срок.

2. Когато има обективни данни, че институция или орган по член 185 от Финансовия регламент ще прекрати своята дейност, счетоводителят посочва тази информация в приложението заедно с мотивите. Счетоводителят прилага счетоводните правила с оглед на определянето на ликвидационната стойност на съответната институция или орган.

Член 188

Принцип на предпазливост

(Член 124 от Финансовия регламент)

Принципът на предпазливост означава, че активите и доходите не се завишават, а пасивите и разходите не се занижават. Принципът на предпазливост обаче не допуска създаване на скрити резерви или необосновани провизии.

Член 189

Принцип на последователност на счетоводните методи

(Член 124 от Финансовия регламент)

1. Принципът на последователност на счетоводните методи означава, че структурата на елементите на финансовите отчети, счетоводните методи и правилата за оценка не могат да се променят от една година за следващата.

2. Счетоводителят на Комисията не може да се отклонява от принципа на последователност на счетоводните методи освен в изключителни случаи и по-конкретно:

а) при съществена промяна в характера на дейността на субекта;

б) когато промяната се извършва с оглед на по-правилното представяне на счетоводните операции.

Член 190

Принцип на съпоставимост на информацията

(Член 124 от Финансовия регламент)

1. Принципът на съпоставимост на информацията означава, че за всяка позиция финансовите отчети отразяват и размера на съответната позиция и за предходната година.

2. Когато по силата на параграф 1 представянето или класифицирането на някой от елементите на финансовите отчети се променя, съответните размери за предходната година се правят съпоставими и класифицират отново.

Когато повторна класификация е невъзможна, това обстоятелство се обяснява в приложението по член 203.

▼B

Член 191

Принцип на същественост

(Член 124 от Финансовия регламент)

1. Принципът на същественост означава, че всички операции, които имат значение за търсените данни, се вземат предвид във финансовите отчети. Съществеността се оценява по-конкретно по отношение на характера или стойността на сделката.

2. Сделките могат да се представят като общ сбор в следните случаи:

а) когато сделките са еднакви по характер дори когато стойността им е голяма;

б) стойността им е пренебрежимо малка;

в) общият сбор внася яснота във финансовите отчети.

Член 192

Принцип на компенсиране

(Член 124 от Финансовия регламент)

Принципът на компенсиране означава, че вземанията и задълженията не могат да се прихващат едни срещу други, като същото се отнася и за разходите и приходите, освен когато произтичат от една и съща сделка, от сходни сделки или от хеджиране при условие че сами по себе си не са съществени.

Член 193

Принцип на предимство на съдържанието пред формата

(Член 124 от Финансовия регламент)

Принципът на предимство на съдържанието пред формата означава, че счетоводните записи във финансовите отчети се представят според своя икономически характер.

Член 194

Принцип на текущо начисляване

(Член 125 от Финансовия регламент)

1. Принципът на текущо начисляване означава, че сделките и събитията се записват в сметките при тяхното възникване, а не когато се реализира фактическото плащане или събиране.

2. Счетоводните методи съгласно член 133 от Финансовия регламент определят задължаващото събитие за осчетоводяването на всяка операция.

▼M2

▼B

Член 199

Отчет за стопанския резултат

(Член 126 от Финансовия регламент)

Отчетът за стопанския резултат отразява класифицираните по вид приходи и разходи за годината.

▼M2

_____

▼B

Член 201

Таблица за паричните потоци

(Член 126 от Финансовия регламент)

Таблицата за паричните потоци отразява оборотите в касата.

Касата е съставена от:

а) касовата наличност;

б) банкови сметки и депозити, платими при поискване;

в) други разполагаеми активи, които са високоликвидни и чиято стойност е стабилна.

▼M2

_____

▼B

Член 203

Приложение към финансовите отчети

(Член 126 от Финансовия регламент)

Приложението съгласно член 126 от Финансовия регламент е неразделна част от финансовите отчети. То съдържа най-малко следните данни:

а) счетоводни принципи, правила и методи;

б) обяснителни записки с допълнителна информация, която не се съдържа в основния текст на финансовите отчети, но е необходима за съставяне на точна представа;

в) задбалансови задължения, които съдържат данни за права на вземания и задължения извън счетоводния баланс с потенциално съществено влияние върху активите и пасивите, финансовото състояние или резултатите на съответния субект.

Член 204

Пояснения

(Член 126 от Финансовия регламент)

Поясненията се представят в кореспонденция с позициите във финансовите отчети, към които се отнасят и със същата поредност.

▼B

Член 205

Отчет за бюджетния резултат

(Член 127 от Финансовия регламент)

1. Отчетът за бюджетния резултат съдържа:

а) данни за приходите, включително:

i) промените в прогнозните бюджетни приходи;

ii) изпълнението на приходите;

iii) установените права на вземания;

б) данни за промените в общия размер на наличните бюджетни кредити за поети задължения и за плащания;

в) данни за усвояването на общите налични бюджетни кредити за поети задължения и за плащания;

г) данни за неизпълнените поети задължения, за пренесените от предходната година и за поетите през текущата година задължения.

2. По отношение на данните за приходите се прилага справка с разбивка по държави-членки за размера на вноските в системата на собствените ресурси, които подлежат на събиране към края на финансовата година и за които е издадено нареждане за събиране.

Член 206

Приложение към отчета за бюджетния резултат

(Член 127 от Финансовия регламент)

Приложението към отчета за бюджетния резултат съгласно член 127 от Финансовия регламент съдържа най-малко следните елементи:

а) информация за бюджетните принципи, видовете бюджетни кредити и устройството на бюджета;

б) данни за неизпълнените поети задължения;

в) данни, необходими за изясняването на бюджетния резултат.

ГЛАВА 2

(Глава 3 от Финансовия регламент)

Счетоводна отчетност

Раздел 1

Счетоводна организация

Член 207

Счетоводна организация

(Член 132 от Финансовия регламент)

1. Счетоводителят на всяка институция и орган съгласно ►M3 член 121 ◄ от Финансовия регламент съставя и съхранява актуализирани документи, които описват организацията на сметките и счетоводните процедури в институцията.

2. При съставянето на финансовите отчети се използва колкото е възможно по-малко извънсчетоводна информация.

▼B

3. Бюджетните приходи и разходи се регистрират в компютъризираната система по член 208 според икономическия характер на операцията като текущи или капиталови приходи и разходи.

Член 208

Компютъризирани системи

(Член 132 от Финансовия регламент)

1. Сметките се водят с помощта на интегрирана компютъризирана система.

2. Когато сметките се водят с компютъризирани системи и подсистеми, всяка система и подсистема се описва подробно.

Описанието определя съдържанието на всички полета с данни и разкрива как системата третира отделните операции. В него се посочва как системата гарантира наличието на пълна одитна следа за всяка операция и за всяка промяна в компютъризираните системи и подсистеми, така че по всяко време да е възможно проследяване на характера на промените и лицето, което ги е внесло.

Описанието на компютъризираните счетоводни системи и подсистеми разкрива връзките между тези системи и централната счетоводна система, по-специално по отношение на преноса на данни и сверяването на салдата.

3. Достъп до компютъризираните системи и подсистеми имат единствено лицата, включени в списък на потребители с разрешен достъп, който всяка институция съставя и актуализира.

Раздел 2

Счетоводни книги

Член 209

Счетоводни книги

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Всяка институция и всеки орган съгласно ►M3 член 121 ◄ от Финансовия регламент води регистър, главна книга и инвентаризационен опис.

2. Счетоводните книги се състоят от електронни документи, които се идентифицират от счетоводителя и осигуряват пълни гаранции за доказателствената си сила.

3. Записванията в регистъра се прехвърлят в главната книга, структурирана според сметкоплана по член 212.

4. Регистърът и главната книга могат да се разделят на отделни специални регистри и специални книги според съществуващата необходимост да се изпълнят изискванията.

5. Записванията в специалните регистри и специалните книги се централизират поне веднъж месечно в регистъра и в главната книга.

▼B

Член 210

Оборотна ведомост

(Член 135 от Финансовия регламент)

Всяка институция и всеки орган съгласно ►M3 член 121 ◄ от Финансовия регламент съставя оборотна ведомост, която обхваща всички сметки от счетоводната отчетност, включително уравнените през годината, като във всички случаи посочва:

а) номера на сметката;

б) описание на сметката;

в) общо дебит;

г) общо кредит;

д) салдото по сметката.

▼M2

Член 211

Счетоводни съпоставяния

(член 135 от Финансовия регламент)

1. Данните от главната счетоводна книга се съхраняват и организират, така че да отговарят на съдържанието на всеки отчет, включен в оборотната ведомост.

2. По отношение на инвентара на материалните активи се прилагат разпоредбите на членове 220—227.

▼B

Раздел 3

Сметкоплан

▼M2

_____

▼B

Раздел 4

Записване

Член 213

Счетоводни записвания

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Записванията се извършват по метода на двустранното счетоводно записване, при което всеки оборот или изменение по сметките се отразява със записване, осигуряващо равностойност между дебитираната и кредитираната сума по различните сметки, към които се отнася записването.

2. За операция, деноминирана във валута, различна от еврото, се изчислява равностойността в еуро, която се записва в сметките.

Операциите в чуждестранна валута по сметки, които могат да се преоценят, подлежат на преоценка най-малко всеки път, когато сметките се приключват.

Преоценката се извършва по курсовете, посочени в член 8.

▼M2

Обменният курс на еврото с друга валута, който се използва за изготвяне на баланса към 31 декември, година N, е курсът за последния работен ден на година N.

3. Счетоводните правила, приети с член 133 от Финансовия регламент, уточняват правилата за обмен и преизчисление, необходимо за целите на текущото счетоводство.

▼B

Член 214

Счетоводни архиви

(Член 135 от Финансовия регламент)

Всички счетоводни архиви разкриват произхода, съдържанието и счетоводните реквизити на всички данни, както и позоваване на съответната оправдателна документация.

Член 215

Оправдателна документация

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Всяко записване се основава на оправдателен документ с дата и номер на хартиен носител или на носител, който гарантира надеждността и сигурността на съдържанието му за сроковете, посочени в член 49.

2. Операциите от един и същ вид, извършени на едно и също място и на една и съща дата, могат да се обобщят в единен оправдателен документ.

Член 216

Записване в регистъра

(Член 135 от Финансовия регламент)

Счетоводните операции се записват в регистъра по един от следните методи, които не са взаимно изключващи се:

а) по дни и по операции;

б) под формата на месечна справка за общите суми по операциите, при условие че се съхранява цялата документация, която позволява проверка на отделните операции по дни.

Член 217

Заверяване на записванията

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Записванията в регистъра и в инвентарната книга се заверяват като окончателни чрез процедура на заверка, която забранява промени или изтриване на записвания.

2. Прилага се процедура за приключване, чиято цел е да замрази хронологията на регистрираните данни и да гарантира тяхната ненарушимост най-късно преди представянето на окончателните финансови отчети.

▼B

Раздел 5

Сверяване и проверка

Член 218

Сверяване на сметките

(Член 135 от Финансовия регламент)

1. Салдото по сметките в оборотната ведомост се сверява периодично и най-малко при годишното приключване с данните от управленските системи, използвани от разпоредителите с бюджетни кредити за управление на активите и пасивите и за ежедневното регистриране на данни в счетоводната система.

2. Периодично и най-малко винаги когато сметките се приключват счетоводителят проверява дали данните в инвентарната книга по член 209 съответстват на фактическото положение, по-специално по отношение на:

а) парични средства в банки чрез сверяване с предоставените от финансовите институции извлечения от сметките;

б) касовите наличности чрез сверяване с данните от касовата книга.

Сметките за дълготрайните активи подлежат на преглед съгласно член 224.

3. Междуинституционалните кореспондиращи сметки се сверяват и приключват ежемесечно.

4. Временните сметки подлежат на преглед от счетоводителя на годишна основа, така че да бъдат приключени във възможно най-кратък срок.

Раздел 6

Бюджетни сметки

Член 219

Съдържание и водене на бюджетните сметки

(Член 137 от Финансовия регламент)

1. За всяко подразделение на бюджета бюджетните сметки отразяват:

а) по отношение на разходите:

i) разрешените в първоначалния бюджет бюджетни кредити, разрешените в коригиращите бюджети бюджетни кредити, пренесените бюджетни кредити, наличните бюджетни кредити след събирането на целеви приходи, трансферите на бюджетни кредити, както и общия размер на бюджетните кредити;

ii) поетите задължения и плащанията през финансовата година;

б) по отношение на приходите:

i) прогнозите в първоначалния бюджет, прогнозите в коригиращите бюджети, целевите приходи и установения по този начин общ размер на прогнозните приходи;

ii) установените права на вземания и събраните суми през съответната финансова година;

в) неизплатените поети задължения и несъбраните приходи, които са пренесени от предходни финансови години.

▼B

Бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания по буква а) от алинея първа се записват и отразяват отделно.

Глобалните временни бюджетни задължения във връзка със секция ►M3 ЕФГЗ ◄ и съответните плащания по тях също се записват в бюджетните сметки.

Тези задължения се се записват срещу общия размер на бюджетните кредити за секция ►M3 ЕФГЗ ◄.

2. Бюджетните сметки отразяват отделно:

а) усвояването на бюджетнити кредити, които са пренесени, и бюджетните кредити за годината;

б) уравняването на неизплатени задължения.

В приходната част подлежащите на събиране приходи от предходни финансови години се представят отделно.

3. Бюджетните сметки могат да бъдат организирани по такъв начин, че да се изгради система на аналитично осчетоводяване.

4. Бюджетните сметки се водят чрез компютърни системи, в книги или в картотеки.

ГЛАВА 3

(Глава 4 от Финансовия регламент)

Инвентарен опис

Член 220

Инвентарен опис

(Член 138 от Финансовия регламент)

Системата на инвентарен опис се изгражда от разпоредителя с бюджетни кредити с техническото съдействие на счетоводителя. Тази система следва да съдържа цялата информация, необходима, които се изискват за водене на счетоводството и опазване на активите.

Член 221

Опазване на имуществото

(Член 138 от Финансовия регламент)

Всяка институция приема разпоредби за опазване на имуществото, отразено в съответните счетоводни баланси и взема решение кои административни отдели отговарят за системата на инвентарен опис.

▼M2

Член 222

Вписване в инвентарния опис

(член 138 от Финансовия регламент)

Подлежат на вписване в инвентарния опис и на счетоводните сметки за материалните активи всички придобити вещи, чийто срок на употреба е над една година, и които не са консумативи, и ако цената им или стойността им е по-висока от указаната в счетоводните правила, приети с член 133 от Финансовия регламент.

▼B

Член 223

Съдържание на описа по елементи

(Член 138 от Финансовия регламент)

Инвентарният опис съдържа подходящо описание на всяка вещ и посочва нейното местонахождение, датата на придобиване и единичната ѝ цена.

Член 224

Инвентаризация

(Член 138 от Финансовия регламент)

Институциите извършват инвентаризация по такъв начин, че да се провери физическото наличие на всяка вещ и нейното съответствие с вписаното в инвентарния опис. Проверките се извършват в рамките на годишна програма за проверки, с изключение на дълготрайните материални и нематериални активи, които се проверяват най-малко веднъж на три години.

Член 225

Препродажба на имущество

(Член 138 от Финансовия регламент)

Членовете, длъжностните лица и останалите служители на институциите и органите по ►M3 член 121 ◄ от Финансовия регламент нямат право да придобиват вещи, които органите и институциите препродават, с изключение на продадените чрез публичен търг.

Член 226

Процедура за продажба на дълготрайни активи

(Член 138 от Финансовия регламент)

1. Продажбата на дълготрайни активи се обявява на местно равнище по подходящ начин, ако единичната покупна цена е 8 100 EUR или над тази стойност. Между публикуването на последната обява и сключването на договора за продажба следва да изминат най-малко 14 календарни дни.

Продажбите се извършват чрез обяви за продажба, които се публикуват в *Официален вестник на Европейските общности,* ако единичната покупна цена е 391 100 EUR или над тази стойност. Подходящи обяви могат да се публикуват и в печатните издания на държавите членки. Между датата на публикуване в *Официален вестник на Европейските общности* и сключването на договора за продажба следва да измине най-малко един месец.

2. Институциите могат да се откажат от обяви, ако разходите за тях надхвърлят очакваните постъпления от операцията.

3. Институциите във всички случаи се стремят да постигнат най-добрата цена при продажбата на дълготрайни активи.

▼B

Член 227

Процедура за разпореждане с дълготрайни активи

(Член 138 от Финансовия регламент)

Разпоредителят с бюджетни кредити съставя декларация или протокол във всички случаи, когато елемент от инвентарния опис се продава, предоставя безплатно, бракува, отдава под наем или липсва поради загуба, кражба или по друга причина.

Протоколът посочва по-конкретно дали вещта следва да се подмени за сметка на длъжностно лице или служител на Общностите или друго лице.

Когато недвижимо имущество или големи съоръжения се предоставят безплатно, следва да се състави договор и случаят да се опише в годишен доклад, който се изпраща на Европейския парламент и Съвета при представянето на първоначалния проектобюджет.

ЧАСТ ВТОРА

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

▼M3

ДЯЛ I

(ДЯЛ II ОТ ВТОРА ЧАСТ НА ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ)

СТРУКТУРНИ ФОНДОВЕ, КОХЕЗИОНЕН ФОНД, ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РИБАРСТВО И ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

▼B

Член 228

Изплащане на суми по сметка

(Член 157 от Финансовия регламент)

В съответствие с разпоредбите на регламентите за ►M3 структурните фондове, Кохезионния фонд, Европейския фонд за рибарство и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони ◄ за сближаване пълното или частично възстановяване на предплати във връзка с дадена операция не може да води до намаляване на приноса на фонда към съответната операция.

Везстановените суми представляват целеви приходи съгласно член 18, параграф 1, буква е) от Финансовия регламент.

ДЯЛ II

(ДЯЛ III ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ)

НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Член 229

Видове дейности

(Член 160 от Финансовия регламент)

1. Бюджетните кредитикредити за научно-технологично развитие се използват за изпълнение на преки дейности, непреки дейности по рамковата програма за научни изследвания съгласно член 166 от

▼B

Договора за създаване на ЕС, както и дейности по член 165 от Договора чрез участие в програми и конкурси, реализирани от Съвместния научноизследователски център (СНИЦ).

2. Преки дейности се изпълняват от структурите на СНИЦ и по принцип се финансират изцяло от бюджета. Те включват:

а) научни програми;

б) проучвателна изследователска дейност;

в) дейности за научно-техническо обезпечаване от институционален характер.

3. Непреките дейности включват програми, изпълнявани по договори с трети страни. СНИЦ може да участва в такива договори на същата основа, както третите страни.

4. За да се гарантира взаимното съответствие между националната научноизследователска политика и политиката на Общностите, Комисията може да предприема инициативи съгласно член 165 от Договора за създаване на ЕС и да включва изключително административни разходи в бюджета.

5. Освен конкретните програми по член 166, параграф 3 от Договора за създаване на ЕС, Общността може да приема:

а) допълнителни програми, в които участват само определени държави-членки съгласно член 168 от Договора за създаване на ЕС;

б) програми по инициатива на няколко държави-членки, включително участие в структурите, създадени за изпълнение на такива програми съгласно член 169 от Договора за създаване на ЕС;

в) сътрудничество с трети държави или международни организации съгласно член 170 от Договора за създаване на ЕС;

г) съвместни инициативи съгласно член 171 от Договора за създаване на ЕС.

6. Дейностите на състезателна основа, реализирани от СНИЦ, включват:

а) дейности за научно-техническо обезпечаване по рамкови програми за научно-технологично развитие по принцип финансирани изцяло от бюджета;

б) услуги за трети страни.

▼M3

7. Прогнозата за сумата за получаване съгласно член 160, параграф 1а от Финансовия регламент се изпраща на счетоводителя, за да бъде вписана.

▼B

Член 230

Правила, приложими към СНИЦ

(Член 161 от Финансовия регламент)

1. Прогнозите за вземанията по член 161, параграф 2 от Финансовия регламент се изпращат на счетоводителя за регистриране.

2. Когато провежданите от СНИЦ дейности за трети страни включват обществени поръчки, процедурата за възлагане на обществените поръчки е съобразена с принципите на прозрачност и равнопоставено третиране.

▼B

ДЯЛ III

(ДЯЛ IV ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ)

ВЪНШНИ ДЕЙНОСТИ

ГЛАВА 1

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 231

Действия, подлежащи на финансиране

(Член 162 от Финансовия регламент)

Бюджетните кредити за дейностите, посочени в част първи, дял IV, глава I от Финансовия регламент могат по-конкретно да финансират обществени поръчки, безвъзмездни средства, включително лихвени субсидии, специални заеми, гаранции по заеми, финансова помощ, бюджетна подкрепа и други специфични форми на бюджетно подпомагане.

ГЛАВА 2

Изпълнение на дейностите

Член 232

Споразумения за финансиране при централизираното управление

(Член 166 от Финансовия регламент)

▼M3

1. Преди да се сключи споразумение за финансиране на дейност — предмет на децентрализирано управление, отговорният разпоредител с бюджетни кредити извършва проверка по документи или на място за съответствието на изградената от третата държава бенефициер система за управление на средствата от Общността с изискванията на член 56 от Финансовия регламент.

▼B

2. Всяко споразумение за финансиране, сключено при условията на децентрализирано управление, изрично включва разпоредби, които изцяло или частично в зависимост от степента на договорената децентрализация:

▼M3

а) осигуряват изпълнение на критериите по член 56, параграфи 1 и 2 от Финансовия регламент;

б) декларират, че ако минималните критерии по член 56, параграфи 1 и 2 от Финансовия регламент вече не се изпълняват, Комисията може да суспендира или прекрати изпълнението на споразумението;

▼B

в) определят състезателна процедура за уравняване на сметките съгласно ►M3 член 53в ◄ от Финансовия регламент, която може да се използва за установяване на отговорността на третата държава;

▼M3

г) установяват механизмите за финансова корекция съгласно член 53в от Финансовия регламент, уточнени в член 42 от настоящия регламент, по-специално по отношение на възстановяването

▼M3

чрез прихващане, когато действието е напълно децентрализирано;

д) посочват разпоредби относно публикуването на бенефициерите на средства, произтичащи от бюджета.

3. Разпоредбите по параграф 2, буква д) изискват от третата държава да публикува информацията по член 169, параграф 2 в стандартна форма на определено за това и лесно достъпно място на свой интернет сайт. Ако публикуването в интернет е невъзможно, информацията се публикува по други подходящи начини, включително в националния официален вестник.

Публикуването се прави през първата половина на годината след приключването на бюджетната година, за която средствата са били отпуснати на третата страна.

Третата страна съобщава на Комисията интернет адреса на мястото на публикуване и този адрес се посочва на определеното за това място на сайта на институциите на Общността съгласно член 169, параграф 1. Ако информацията е публикувана по друг начин, третата държава предоставя на Комисията всички подробности относно използваните средства.

▼B

Член 233

Специални заеми

(Член 166 от Финансовия регламент)

За всеки инвестиционен проект, финансиран със специален заем, се сключва договор за заем между Комисията от името на Общностите и заемополучателя.

▼M3

Член 233а

Автоматична отмяна на отделни ангажименти, използвани в многогодишни програми

(член 166, параграф 3 от Финансовия регламент)

1. При изчисляване на автоматичната отмяна на ангажимент съгласно член 166, параграф 3, буква а) от Финансовия регламент не се включват следните елементи:

а) частта от бюджетните ангажименти, за които е направена разходна декларация, но чието възстановяване е било прекъснато или суспендирано от Комисията към 31 декември на година n + 3;

б) частта от бюджетните ангажименти, за които не е било възможно да се отпуснат суми или да се направи разходна декларация поради случай на непреодолима сила, който сериозно засяга изпълнението на програмата.

Националните органи, които се позовават на непреодолима сила по алинея първа, буква б), трябва да докажат преките последици за изпълнението на цялата или част от програмата.

2. Комисията уведомява държавите бенефициери и засегнатите органи в разумен срок, ако е налице риск от автоматична отмяна на ангажимент. Тя ги уведомява за съответната сума съгласно информацията, с която разполага. Държавите бенефициери разполагат с два месеца от получаване на тази информация да се съгласят за въпросната сума или да представят забележките си. Комисията осъществява автоматичната отмяна на ангажимент не

▼M3

по-късно от девет месеца след сроковете, посочени в член 166, параграф 3, букви а) и б) съответно от Финансовия регламент.

3. В случай на автоматична отмяна на ангажимент финансовата помощ на Общността за съответната програма се намалява с отменената сума за въпросната година. Държавата бенефициер изготвя ревизиран план за финансиране, като разделя намалението на помощта между приоритетите и мерките, ако е уместно. В противен случай Комисията съкращава сумите, отпуснати за всеки приоритет и мярка, ако е уместно, на пропорционален принцип.

▼B

Член 234

Банкови сметки

(Член 166 от Финансовия регламент)

1. ►M1 За плащания във валутата на държавата получател сметките в еуро се откриват във финансова институция в държавата получател или в държава-членка от името на Комисията или с общо съгласие от името на получателя. ◄Наименованията на сметките създават условия за идентифициране на съответните средства.

2. Посочените в параграф 1 сметки се захранват, за да покриват текущи касови потребности. Преводите се извършват в еуро и сумите се превръщат при необходимост във валутата на държавата бенефициер при настъпване на падежа съгласно членове 7 и 8.

ГЛАВА 3

Обществени поръчки

Член 235

Ползване на сгради под наем

(Член 167 от Финансовия регламент)

Единствените поръчки за недвижима собственост, които подлежат на финансиране от бюджетните кредити за оперативни разходикредитиза външни дейности, са тези за ползване под наем на сгради, които вече са били построени към датата на сключване на договора за наем. Поръчките се обявяват съгласно член 119.

Член 236

Определения

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Поръчките за услуги включват поръчки за проучвания и техническа помощ.

Поръчката е за проучване, ако договорът за услуга, сключен между доставчик и възложител, касае извършване на проучвания във връзка с избора и подготовката на проекти, технико-икономически обосновки, икономически и пазарни проучвания, технически проучвания и одити.

При договорите за техническа помощ от доставчика се изисква да играе консултантска роля, да управлява или да контролира проект или да осигури посочените в условията на поръчката консултанти.

▼B

2. Когато трета държава разполага с квалифициран управленски персонал в отделите или структурите с държавно участие, поръчките могат да се изпълняват пряко от тези отдели или структури чрез пряко влагане на труд.

Член 237

Специални разпоредби във връзка с праговете и механизмите за възлагане на външни обществени поръчки

(Член 167, параграф 1, букви а) и б) от Финансовия регламент)

1. ►M3 Членове от 118 до 121, с изключение на определението, член 122, параграфи 3 и 4, членове 123, от 126 до 129, член 131, параграфи от 3 до 6, член 139, параграф 2, членове от 140 до 146, член 148 и членове 151, 152 и 158а от настоящия регламент не се прилагат към договорите за обществени поръчки, сключени от или от името на възлагащите органи по член 167, параграф 1, букви а) и б) от Финансовия регламент. ◄

Решението за изпълнение на разпоредбите във връзка с обществените поръчки по тази глава се взема от Комисията.

2. При неспазване на процедурите по параграф 1 разходите за съответните дейности не се признават за финансиране от Общностите.

▼M3

_____

▼B

4. Разпоредбите на настоящата глава не се прилагат към възложителите по член 167, параграф 1, буква б), когато след проверките съгласно член 35 Комисията ги упълномощава да прилагат собствени процедури за възлагане на обществени поръчки при условията на децентрализирано управление.

Член 238

Възлагане на обществени поръчки от възложители по член 167, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент

(Член 167, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент)

1. Разпоредбите на настоящата глава не се прилагат към възлагането на обществени поръчки от възложителите по член 167, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.

2. Разпоредбите на настоящата глава не се прилагат към дейностите, изброени в Регламент (ЕО) № 1257/96.

3. Конкретните процедури за възлагане на обществени поръчки по параграфи 1 и 2 се решават от Комисията в съответствие с принципите по член 184.

4. При неспазване на процедурите по параграф 3 разходите за съответните дейности не се признават за финансиране от Общността.

▼B

Член 239

Обявяване и недопускане на дискриминация

(Членове 167 и 168 от Финансовия регламент)

Комисията предприема необходимите мерки за гарантиране на максимално широко участие при равни условия в състезателна процедура за възлагане на обществена поръчка, финансирана от Общностите. За целта по-конкретно се полагат грижи за:

а) осигуряване на адекватна предварителна разгласа чрез обявяване в разумен срок на предварителното обявление, обявлението за поръчка и обявлението за сключване на договор;

б) премахване на всички дискриминационни действия или технически спецификации, които биха могли да затруднят широкото участие при равни условия на всички физически и юридически лица, изброени в член 168 от Финансовия регламент.

Член 240

Разгласа

(Член 167 от Финансовия регламент)

▼M2

1. Обявлението за предварително информиране за международни обществени поръчки се изпраща на Службата за официални публикации на Европейските общности във възможно най-кратки срокове след решението за одобряване на програмата за договорите за строително-монтажни дейности.

▼B

2. За целите на тази глава обявлението за поръчка се обнародва:

а) най-малко в *Официален вестник на Европейските общности* и в Интернет за международните търгове;

б) най-малко в държавния вестник на държавата бенефициер или в равностойно издание за местни търгове.

Когато обявлението за поръчка се публикува и на местно равнище, то следва да е идентично на обнародваното в *Официален вестник на Европейските общности* и в Интернет и следва да се публикува едновременно с него. Комисията отговаря за обнародването в *Официален вестник на Европейските общности* и в Интернет. Ако обявлението се публикува на местно равнище, това може да се извърши от бенефициера.

▼M3

3. Обявлението за възлагане на договор се изпраща при подписването на договора, освен когато, ако все още е необходимо, поръчката е обявена за тайна, когато изпълнението на поръчката трябва да бъде съпътствано от специални мерки за сигурност, с цел защита на основните интереси на Европейския съюз или по настояване на държавата бенефициер и когато публикуването на обявлението за възлагане се счита за неподходящо.

▼B

Член 241

Прагове и процедури при възлагане на поръчки за услуги

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Праговете и процедурите по член 167 от Финансовия регламент при поръчки за услуги са както следва:

▼M2

а) за договори на стойност по-голяма или равна на 200 000 EUR: ограничена международна процедура по смисъла на член 122, параграф 2 и на член 240, параграф 2, буква а);

▼B

б) за договори на стойност 200 000 EUR или по-ниска стойност – състезателна процедура на договаряне по смисъла на параграф 3 при условие че използването на съществуващ рамков договор е невъзможно или е било неуспешно.

▼M3

Поръчки на стойност не по-голяма от 10 000 EUR могат да се възлагат въз основа на една-единствена оферта.

▼B

2. При международната ограничена процедура по параграф 1, буква а) в обявлението за поръчка се посочва броят на кандидатите, които ще бъдат поканени да подадат оферти. При поръчките за услуги броят на оферентите е от четири до осем. Броят на кандидатите, допуснати да подадат оферти, следва да бъде достатъчен, за да осигури реална конкуренция.

Списъкът на избраните кандидати се обявява на страницата на Комисията в Интернет.

▼M2

Ако броят на кандидатите, отговарящи на условията или на минималните капацитетни нива, е по-нисък от минималния брой, органът възложител може да покани за участие в процедурата по възлагане на обществена поръчка само кандидатите, отговарящи на критериите за участие в тръжна процедура.

3. В процедурата, посочена в параграф 1, буква б), органът възложител съставя списък по свой избор на най-малко трима участници в тръжната процедура. Процедурата включва ограничена конкуренция, без съобщение и се нарича състезателна процедура на договаряне, която не влиза в обхвата на член 124.

Търговете се откриват и оценяват от комисията по оценката, който притежава необходимия технически и административен опит. Членовете на оценителната комисия следва да подпишат декларация за безпристрастност.

Ако след консултация с участниците в тръжната процедура органът възложител получи само едно предложение, което е приемливо от административна и техническа гледна точка, договорът може да бъде възложен, ако са изпълнени критериите за възлагане.

▼B

4. Офертите се изпращат в пакет или във външен плик, съдържащ два отделни запечатани плика – един с надпис „Плик А – Техническа оферта“ и друг с надпис „Плик Б – Финансова оферта“. На външния плик се отбелязват:

а) адреса, посочен в тръжната документация за представяне на оферти;

б) позоваване на поканата за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка, на която отговаря оферентът;

в) при необходимост номерата на лотовете, за които се представя офертата;

г) изразът „Да не се отваря преди заседанието за отваряне на офертите“ на езика, на който е съставена тръжната документация.

Ако тръжната документация предвижда провеждане на събеседване, тръжната комисия може да го проведе с главните членове на екипа експерти, предложен в технически приемливите оферти след установяване на писмените междинни заключения и преди окончателната оценка на техническите оферти. В такива

▼B

случаи събеседването с експертите се провежда от тръжната комисия, за предпочитане колективно, ако те образуват екип и на достатъчно близки времеви интервали, за да се направи сравнение. Събеседванията се провеждат в съответствие с образеца, съгласуван предварително от тръжната комисия и прилагат към всички поканени за събеседване експерти или екипи. Датата и часът на събеседването следва да бъдат съобщени на оферентите най-малко десет календарни дни предварително. При форсмажорни обстоятелства, които възпрепятстват оферента да се яви на събеседването, следва да му се изпратят нова дата и час.

5. Критериите за възлагане на поръчка служат за определяне на икономически най-изгодната оферта.

Икономически най-изгодната оферта се избира чрез претегляне в съотношение 80/20 на техническите качества и цената. За тази цел:

а) полученият бал за техническата оферта се умножава по 0.80;

б) полученият бал за ценовата оферта се умножава по 0.20.

Член 242

Прилагане на процедурата нана договаряне към поръчки за услуги

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. ►M2 За договорите за услуги органът възложител може да прибегне до договорена процедура въз основа само на едно предложение в следните случаи: ◄

а) когато поради крайна спешност, продиктувана от обстоятелства, които възложителят не би могъл да предвиди и изцяло извън неговия контрол, сроковете за процедурата по член 91, параграф 1, букви б) и в) от Финансовия регламент не могат да бъдат спазени;

б) когато услугите се възлагат на организации от публичния сектор или институции или сдружения с нестопанска цел и се отнасят до дейности от институционален характер или целят да предоставят помощ на народ в социалната сфера;

в) за услуги, които представляват продължение на вече започнали услуги при условията, изброени в параграф 2;

г) когато тръжната процедура до момента е неуспешна, т.е. когато не е получена нито една качествено и/или финансово подходяща оферта, като в такъв случай след прекратяване на тръжната процедура възложителят може да започне преговори с един или повече оференти по свой избор сред участвалите в поканата за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка при условие че първоначалните условия на договора не се променят съществено;

д) когато съответната поръчка следва конкурс и съгласно приложимите правила следва да бъде възложена поръчка на класирания на първо място или с някой от класираните кандидати, като в такъв случай всички класирани кандидати се канят за участие в преговорите;

е) за услуги, когато по технически причини или във връзка със защитата на изключителни права поръчката може да бъде възложена само на определен доставчик на услугата;

▼M2

ж) когато опит за използване на състезателна договорена процедура, след безуспешна рамкова процедура, е неуспешен. В този случай след анулиране на състезателната договорена процедура органът възложител може да започне преговори, по

▼M2

свой избор, с участника или участниците в поканата за участие в тръжна процедура, при условие че първоначалните условия на договора не са изменени съществено;

▼M3

з) За поръчки, които са обявени за тайни, или за поръчки, чието изпълнение трябва да бъде съпътствано от специални мерки за сигурност, с цел защита на основните интереси на Европейския съюз или по настояване на държавата бенефициер.

▼B

За целите на буква а) от първи параграф извършените операции при кризисни ситуации по член 168, параграф 2 се считат за крайна спешност. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити, при необходимост съгласувано с останалите заинтересовани оправомощени разпоредител с бюджетни кредити, установява наличието на крайна спешност и редовно преразглежда решението си с оглед на принципа на добро финансово управление.

▼M2

Когато Комисията не е орган възложител, за използване на договорена процедура се изисква предварителното съгласие на отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

▼B

2. Услугите, които са продължение на вече започнали услуги по параграф 1, буква в) са следните:

а) допълнителни услуги, които не са обхванати от основната поръчка, но в резултат на непредвидени обстоятелства стават необходими за изпълнението на договора при условие че допълнителната услуга не може технически и икономически да се отдели от основната поръчка без да се причинят сериозни неудобства за възложителя и че брутната стойност на допълнителните услуги не надхвърля 50 % от стойността на основната поръчка;

▼M2

б) допълнителни услуги, представляващи повторение на подобни услуги, възложени на изпълнителя, на когото е предоставена услуга съгласно първия договор, при условие че:

i) за първата услуга е било публикувано обявление и възможността да се използва процедура на договаряне и предполагаемата цена са били ясно посочени в обявлението за договор, публикувано за първата услуга;

ii) разширението на обхвата на договора е само едно, на стойност и за продължителност, които не надхвърлят стойността и продължителността на първоначалния договор.

▼B

Член 243

Прагове и процедури при възлагане на поръчка за доставка

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Праговете и процедурите по член 167 от Финансовия регламент при поръчка за доставка са, както следва:

▼M2

а) договори на стойност по-голяма или равна на 150 000 EUR: международна покана за участие в тръжна процедура по смисъла на член 122, параграф 2 и на член 240, параграф 2, буква а);

▼M2

б) договори на стойност по-голяма или равна на ►M3 60 000 EUR ◄, но по-малка от 150 000 EUR: открита покана за участие в тръжна процедура по смисъла на член 122, параграф 2 и на член 240, параграф 2, буква б);

▼M3

в) за поръчки на стойност под 60 000 EUR: състезателна процедура на договаряне по смисъла на параграф 2.

Поръчки на стойност не по-голяма от 10 000 EUR могат да се възлагат въз основа на една-единствена оферта.

▼M2

2. В процедурата, посочена в параграф 1, буква в), органът възложител съставя списък, по свой избор, на най-малко трима доставчици. Процедурата включва ограничено участие в тръжна процедура, без публикуване на известие и се нарича състезателна договорена процедура, която не попада в обхвата на член 124.

Тръжната процедура се открива и оценява от комитет по оценка, който притежава необходимия технически и административен опит. Членовете на комитета по оценката следва да подпишат декларация за безпристрастност.

Ако след консултация с доставчиците, органът възложител получи само една покана за участие в тръжна процедура, която е приемлива от административна и техническа гледна точка, договорът може да бъде възложен, ако са изпълнени критериите за възлагане.

▼B

3. Всяка техническа и финансова оферта следва да се постави в един запечатан плик, който на свой ред се поставя в пакет или външен плик. На външния плик се отбелязват:

а) адреса, посочен в тръжната документация за представяне на оферти;

б) позоваване на поканата за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка, на която отговаря оферентът;

в) при необходимост номерата на лотовете, за които се представя офертата;

г) изразът „Да не се отваря преди заседанието за отваряне на офертите“ на езика, на който е съставена тръжната документация.

Офертите се отварят от комисията за оценка на офертите на публично заседание и на посочените в тръжната документация място и време. На публичното заседание за отваряне на оферти-тесследва да се обявят имената на оферентите, предложените цени, предоставянето на необходимата тръжна гаранция и всички други формалности, които възложителят сметне за нужни.

4. При поръчки за доставка без предвидено следпродажбено обслужване единственият критерий за възлагане на поръчката е цената.

Когато предложенията за следпродажбено обслужване или за обучение имат особено значение, офертата, се избира икономически най-изгодната оферта, като се отчита техническото качество на предложеното обслужване и цената.

▼B

Член 244

Прилагане на процедурата на договаряне към поръчки за доставка

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. ►M2 Договорите за доставка могат да бъдат възложени посредством договорна процедура въз основа само на една покана за участие в следните случаи: ◄

а) когато поради крайна спешност, продиктувана от обстоятелства, които възложителят не би могъл да предвиди и изцяло извън неговия контрол, сроковете за процедурата по член 91, параграф 1, букви б) и в) от Финансовия регламент не могат да бъдат спазени;

б) когато това се определя от характера или конкретните особености на доставките например когато изпълнението на поръчката е запазено изключително за притежатели на патенти или лицензи за ползване на патенти;

в) за допълнителни доставки от първоначалния доставчик с цел частично да се обновят обичайните доставки или съоръжения или да се разширят наличните доставки или съоръжения, когато евентуална промяна на доставчика би задължила възложителя да придобие съоръжения с различни технически характеристики и това би довело до несъвместимост или прекомерни технически трудности при експлоатацията и поддръжката;

г) когато тръжната процедура до момента е неуспешна, т.е. когато не е получена нито една качествено и/или финансово подходяща оферта, като в такъв случай след прекратяване на тръжната процедура възложителят може да започне преговори с един или повече оференти по свой избор сред участвалите в поканата за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка при условие че първоначалните условия на договора не се променят съществено;

▼M2

д) когато два опита за провеждане на състезателна договорна процедура останат безуспешни, т.е. не е получено нито едно предложение, приемливо от административна и техническа гледна точка, нито заслужаващо да бъде избрано по количествени или финансови показатели. В този случай след анулиране на състезателната договорна процедура органът възложител може да започне преговори, по свой избор, с участника или участниците в поканата за участие в тръжната процедура, при условие че първоначалните условия на поръчката не са изменени съществено;

▼M3

е) за поръчки, които са обявени за тайни, или за поръчки, чието изпълнение трябва да бъде съпътствано от специални мерки за сигурност, с цел защита на основните интереси на Европейския съюз или по настояване на държавата бенефициер;

ж) за поръчки относно доставка на котирани стоки и закупувания на стоковата борса;

з) за поръчки относно закупуване при особено изгодни условия от доставчик, който закрива окончателно стопанската си дейност, или от синдик или ликвидатор на предприятие в несъстоятелност, от споразумение с кредиторите или подобна процедура според националното право.

▼M2

Когато Комисията не е орган възложител, за използване на договорна процедура се изисква предварителното съгласие на отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

▼B

2. За целите на параграф 1, буква а) извършените операции при кризисни ситуации по член 168, параграф 2 се считат за крайна спешност. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити, при необходимост съгласувано с останалите заинтересовани оправомощени разпоредители с бюджетни кредити, установява наличието на крайна спешност и редовно преразглежда решението си с оглед на принципа на добро финансово управление.

Член 245

Прагове и процедури при възлагане на поръчки за извършване на строителни работи

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Праговете и процедурите по член 167 от Финансовия регламент при поръчки за извършване на строителни работи са, както следва:

▼M2

а) за договори на стойност по-голяма или равна на 5 000 000 EUR:

i) по принцип открита международна процедура по покана за участие в тръжна процедура по смисъла на член 122, параграф 2 и на член 240, параграф 2, буква а);

ii) по изключение, като се вземат предвид особеностите на някои поръчки и с предварителното съгласие на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, ако Комисията не е орган възложител: ограничена международна процедура по покана за участие в тръжна процедура по смисъла на член 122, параграф 2 и на член 240, параграф 2, буква а);

б) за договори на стойност по-голяма или равна на 300 000 EUR, но по-малка от 5 000 000 EUR: открита местна процедура по покана за участие в тръжна процедура по смисъла на член 122, параграф 2 и на член 240, параграф 2, буква б);

▼B

в) за договори на стойност под 300 000 EUR — състезателна процедура с на договаряне по смисъла на параграф 2.

▼M3

Поръчки на стойност не по-голяма от 10 000 EUR могат да се възлагат въз основа на една-единствена оферта.

▼M2

2. Съгласно процедурата, посочена в параграф 1, буква в), органът възложител съставя списък, по свой избор, на най-малко трима изпълнители. Процедурата включва ограничена конкуренция, без публикуване на обявление за участие в тръжна процедура и се нарича състезателна договорна процедура, която не попада в обхвата на член 124.

Процедурата се открива и оценява от комитета по оценка, който притежава необходимия технически и административен опит. Членовете на комитета по оценка трябва да подпишат декларация за безпристрастност.

Ако след консултация с изпълнителите, възложителят получи само една оферта, която е приемлива от административна и техническа гледна точка, поръчката може да бъде възложена, ако са изпълнени критериите за възлагане.

▼B

3. Критериите за подбор обхващат възможностите на оферента да изпълнява подобни поръчки по-специално чрез позоваване на извършени работи през последните години. Когато подборът е извършен по такъв начин и след отхвърляне на недопустимите оферти, единственият критерий за възлагане на обществената поръчка е цената.

▼B

4. Всяка техническа и финансова оферта следва да се постави в един запечатан плик, който на свой ред се поставя в пакет или външен плик. На външния плик се отбелязват:

а) адреса, посочен в тръжната документация за представяне на оферти;

б) позоваване на поканата за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка, на която отговаря оферентът;

в) при необходимост номерата на лотовете, за които се представя офертата;

г) изразът „Да не се отваря преди заседанието за отваряне на офертите“ на езика, на който е съставена тръжната документация.

Офертите се отварят от комисията за оценка на офертите на публично заседание и на посочените в тръжната документация време и място. На публичното заседание за отваряне на оферти-тесследва да се обявят имената на оферентите, предложените цени, предоставянето на необходимата тръжна гаранция и всички други формалности, които възложителят сметне за нужни.

Член 246

Прилагане на процедурата на договаряне към поръчки за извършване на строителни работи

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. ►M2 Договорите за доставки могат да бъдат възложени чрез процедура на договаряне въз основа само на едно предложение при следните случаи: ◄

а) когато поради крайна спешност, продиктувана от обстоятелства, които възложителят не би могъл да предвиди и изцяло извън неговия контрол, сроковете за процедурата по член 91, параграф 1, букви б) и в) от Финансовия регламент не могат да бъдат спазени;

б) за допълнителни работи, които не са включени в първоначалнатапоръчка, но поради непредвидени обстоятелства стават необходими за изпълнението на описаните в него работи при условията по параграф 2;

в) когато тръжната процедура до момента е неуспешна, т.е. когато не е получена нито една качествено и/или финансово подходяща оферта, като в такъв случай след прекратяване на тръжната процедура възложителят може да започне преговори с един или повече оференти по свой избор сред участвалите в поканата за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка при условие че първоначалните условия на договора не се променят съществено;

▼M2

г) когато два опита за провеждане на състезателна договорна процедура за подаване на оферти останат безуспешни, т.е не дадат нито едно предложение, приемливо от административна и техническа гледна точка, нито заслужаващо да бъде избрано по количествени или финансови показатели. В този случай след анулиране на състезателната договорна процедура възложителят може да започне преговори, по свой избор, с участника или участниците в поканата за участие в тръжна процедура, при условие че първоначалните условия на поръчката не са изменени съществено;

▼M3

д) за поръчки, които са обявени за тайни, или за поръчки, чието изпълнение трябва да бъде съпътствано от специални мерки за

▼M3

сигурност, с цел защита на основните интереси на Европейския съюз или по настояване на държавата бенефициер.

▼B

За целите на буква а) от първи параграф извършените операции при кризисни ситуации по член 168, параграф 2 се считат за крайна спешност. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити, при необходимост съгласувано с останалите заинтересовани оправомощени разпоредители с бюджетни кредити, установява наличието на крайна спешност и редовно преразглежда решението си с оглед на принципа на добро финансово управление.

▼M2

Когато Комисията не е орган възложител, за използване на договорната процедура се изисква предварителното съгласие на отговорния разпоредител с бюджетни кредити.

▼B

2. Допълнителните работи по параграф 1, буква б) се възлагат на изпълнителя, който вече извършва работите:

а) когато работите не могат технически и икономически да се отделят от главната поръчка без да се причинят сериозни неудобства за възложителя;

б) когато работите, макар отделими от изпълнението на първоначалнатапоръчка, са строго необходими за нейното завършване;

в) когато брутната стойност на поръчката за допълнителни работи не надхвърля 50 % от стойността на главната поръчка.

Член 247

Прилагане на процедурата на договаряне към поръчки за строителство

(Член 167 от Финансовия регламент)

Поръчките за строителство по член 235 могат да се сключват чрез процедура на договаряне след като местният пазар е проучен и след предварителното съгласие на Комисията, ако тя самата не е възложител.

Член 248

Избор на процедура за възлагане на обществени поръчки при смесени договори

(Член 167 от Финансовия регламент)

При поръчки както за доставка на услуги, така и за доставка на стоки или извършване на строителни работи възложителят със съгласието на Комисията, ако тя самата не е възложител, определя приложимите прагове и процедури с оглед на преобладаващия елемент, който се оценява въз основа на относителната стойност и оперативното значение на различните елементи на поръчката.

Член 249

Тръжна документация

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Тръжната документация по член 130 се оформя въз основа на най-добрите международни практики и в съответствие с разпоредбите на настоящата глава по отношение на обявяването и контактите между възложителя и оферентите.

▼B

2. При поръчките за услуги тръжната документация съдържа:

а) указания за оферентите, които следва да установят:

i) вида поръчка;

ii) критериите за възлагане на поръчката и тяхното тегло;

iii) възможността за събеседвания и график за тяхното провеждане;

iv) дали се допускат варианти;

v) разрешения дял, който може да се възлага на подизпълнители;

vi) максималния бюджет, който поръчката разполага;

vii) валутата, в която да бъдат представени офертите;

б) съкратен списък на избраните кандидати (с посочване на забраната за сдружаване между тях);

в) общите условия на поръчките за услуги;

г) специфичните условия, които засилват, допълват или се отклоняват от общите условия;

д) проектозаданието с планирания график за проекта и датите, от които според плана главните експерти следва да бъдат на разположение;

е) ценовата таблица (за попълване от оферента);

ж) образец на офертата;

з) образец на договора;

и) образец за банкова (или друга подобна) гаранция за изплащане на предварителното финансиране.

3. При поръчките за доставка тръжната документация съдържа:

а) указания за оферентите, които следва да установят:

i) критериите за подбор и възлагане на поръчката;

ii) дали се допускат варианти;

iii) валутата, в която да бъдат представени офертите;

б) общите условия на поръчката за услуги;

в) специфичните условия, които засилват, допълват или се отклоняват от общите условия;

г) техническо приложение с планове, технически спецификации и планиран график за изпълнение на поръчката;

д) ценовата таблица (за попълване от оферента);

е) образец на офертата;

ж) образец на договора;

з) образец за банкова (или друга подобна) гаранция за:

i) офертата;

ii) авансовите плащания; и

iii) правилното изпълнение.

4. При поръчките за извършване на строителни работи тръжното досие съдържа следните документи:

а) указания за оферентите, които следва да установят:

i) критериите за подбор и възлагане на поръчката;

▼B

ii) дали се допускат варианти; и

iii) валутата, в която да бъдат представени офертите;

б) общите условия на поръчката за извършване на строителни работи;

в) специфичните условия, които засилват, допълват или се отклоняват от общите условия;

г) технически приложения с планове, технически спецификации и планиран график за изпълнение на договора;

д) ценовата таблица(за попълване от оферента) и разбивка на цените;

е) образец на офертата;

ж) образец на договора;

з) образец за банкова (или друга подобна) гаранция за:

i) офертата;

ii) авансовите плащания;

iii) правилното изпълнение.

5. При възникнали противоречия специфичните условия по параграф 2, буква г), параграф 3, буква в) и параграф 4, буква в) имат приоритет над общите условия.

Член 250

Гаранции

(Членове 102 и 167 от Финансовия регламент)

1. Чрез дерогация от разпоредбите на член 150 предварителните гаранции се деноминират в еуро или във валутата на договора, за който се отнасят.

2. Възложителят може да поиска тръжна гаранция по смисъла на настоящата глава в размер на 1 % до 2 % от общата стойност на поръчката за доставка или извършване на строителни работи; те са съобразени с разпоредбите на член 150. Гаранцията се освобождава при възлагане на поръчката. Тя се задържа, ако офертата, представена преди крайния срок за представяне на оферти впоследствие бъде оттеглена.

▼M2

3. Когато предварителното финансиране надхвърля 150 000 EUR, се изисква гаранция. Въпреки това, когато изпълнителят е публичен орган, отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да отмени това изискване, по негова оценка на риска.

Гаранцията се освобождава паралелно с възстановяването на предварителното финансиране, като се приспаднат междинните плащания или плащанията по баланса в полза на изпълнителя съгласно условията по договора.

4. Отговорният разпоредител може да изиска гаранция за успешно изпълнение на стойност, определена в документите за възлагане на обществената поръчка, между 5 и 10 % от общата стойност на поръчката. Тази гаранция се определя въз основа да обективни критерии като естеството и стойността на поръчката.

Въпреки това изисква се гаранция за успешно изпълнение, когато са надхвърлени следните прагове:

i) 345 000 EUR за договори за строително-монтажни работи;

ii) 150 000 EUR за договори за доставки.

▼M2

Тази гаранция изтича най-рано в момента на окончателното получаване на доставките или строително-монтажните работи. В случай на лошо изпълнение на поръчката целият размер на гаранцията се прихваща.

▼B

Член 251

Срокове за процедурите

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Офертите следва да бъдат получени от възложителя на адреса и преди крайния срок, посочени в поканата за представяне на оферти. Определеният от възложителя срок за получаване на оферти и заявки за участие е достатъчно дълъг, за да даде на заинтересованите страни разумен и достатъчен период за подготовка и представяне на офертите.

При поръчките за услуги минималният срок между датата на изпращане на писмото с покана за представяне на оферти и крайната дата за получаване на офертите е 50 дни. Но при неотложни случаи и с предварителното съгласие на Комисията могат да се определят и други срокове.

2. Оферентите могат да задават въпроси в писмена форма най-късно до 21 дни преди крайния срок за получаване на офертите. Възложителят предоставя отговорите на въпросите не по-късно от 11 дни преди крайния срок за представяне на офертите.

3. При международните ограничени тръжни процедури срокът за получаване на офертите е най-малко 30 дни от датата на публикуване на обявлението за поръчка. Периодът между датата на изпращане на писмото с поканата и крайния срок за представяне на офертите е най-малко 50 дни. Но по изключение и с предварителното съгласие на Комисията могат да се определят и други срокове.

4. При международните открити тръжни процедури срокът за получаване на офертите, считано от датата на изпращане на обявлението за поръчка, е най-малко:

а) 90 дни за поръчки за извършване на строителни работи;

б) 60 дни за поръчки за доставка.

Но по изключение и с предварителното съгласие на Комисията могат да се определят и други срокове.

5. При местните открити тръжни процедури срокът за получаване на офертите, считано от датата на публикуване на обявлението за поръчка, е най-малко:

а) 60 дни за поръчки за извършване на строителни работи;

б) 30 дни за поръчки за доставка.

Но по изключение и с предварителното съгласие на Комисията могат да се определят и други срокове.

6. При състезателните процедури на договаряне по член 241, параграф 1, буква б), член 243, параграф 1, буква в) и член 245, параграф 1, буква в) на кандидатите се дават най-малко 30 дни от датата на изпращане на писмото с покана за представяне на оферти до датата на представяне на офертата.

7. При поръчките за услуги валидността на офертите е 90 календарни дни от крайния срок за представяне на офертите. По изключение преди изтичането на валидността възложителят може да поиска от оферентите да удължат периода с определен брой дни до не повече от 40 календарни дни. Оферентът, чиято оферта е

▼B

избрана, следва да поддържа валидността на офертата в продължение на още 60 календарни дни от датата на уведомяване за възлагане на поръчката.

8. При поръчките за доставка валидността на офертите е 90 календарни дни от крайния срок за представяне на офертите. По изключение преди изтичането на валидността възложителят може да поиска от оферентите да удължат периода с определен брой дни до не повече от 40 календарни дни. Оферентът, чиято оферта е избрана, следва да поддържа валидността на офертата в продължение на още 60 календарни дни от датата на уведомяване за възлагане на поръчката.

9. При поръчките за извършване на строителни работи валидността на офертите е 90 календарни дни от крайния срок за представяне на офертите. По изключение преди изтичането на валидността възложителят може да поиска от оферентите да удължат периода с определен брой дни до не повече от 40 календарни дни. Оферентът, чиято оферта е избрана, следва да поддържа валидността на офертата в продължение на още 60 календарни дни от датата на уведомяване за възлагане на поръчката.

10. Сроковете по параграфи 1—9 се изразяват в календарни дни.

Член 252

Комисия за оценка на офертите

(Член 167 от Финансовия регламент)

1. Всички заявки за участие и оферти, които са обявени за изпълнили изискванията, се оценяват и класират от комисия за оценка въз основа на предварително обявените критерии за изключване, подбор и определяне на победител. Комисията се състои от нечетен брой членове, най-малко трима, с необходимите технически и административни експертни познания за оценка на офертите.

2. Ако Комисията не е възложител, тя следва да бъде системно информирана. Тя винаги се кани като наблюдател на отварянето и оценката на офертите и получава копия от всяка от тях. Възложителят изпраща на Комисията за съгласие резултатите от оценката на офертите и предложение за възлагане на поръчката. След като получи нейното съгласие възложителят подписва договорите и ги изпраща на Комисията.

3. Офертите, които не отговарят на всички съществени изисквания, посочени в тръжната документация, или на посочените в нея специфични изисквания, се отстраняват.

▼M2

Въпреки това комитетът по оценката или органът възложител могат да поканят кандидати или участници в процедурата за възлагане на обществена поръчка да попълнят или да пояснят приложени доказателствени документи относно критериите за изпълнение и подбор в срок, определен при зачитане на принципа за равнопоставеност.

▼B

4. При оферти с необичайно ниска стойност съгласно член 139 от този Регламент комисията за оценка отправя искане за представяне на необходимата информация във връзка със съдържанието на офертата.

▼B

ГЛАВА 4

Безвъзмездни средства

Член 253

Финансиране в пълен размер

(Член 169 от Финансовия регламент)

1. Чрез дерогация от изискването за съфинансиране във връзка с безвъзмездните средства по член 109 от Финансовия регламент финансирането на дейности в пълен размер може да бъде разрешено в следните случаи, освен ако не е забранено в основния акт:

а) хуманитарна помощ, включително подпомагане на бежанци, изселени лица, рехабилитация и обезвреждане на мини;

б) помощ при кризисни ситуации по смисъла на член 168, параграф 2;

в) действия за защита на здравето или основните права на хората;

г) действия в резултат на изпълнението на споразумения за финансиране с трети държави или дейности с международни организации по смисъла на член 43;

▼M3

д) когато е в интерес на Общността да бъде единствен донор на действието, и по-специално за гарантиране на прозрачност на действието на Общността.

▼B

2. В решението за отпускане на помощта за съответното действие се излагат мотивите при изключение от изискването за съфинансиране, съгласно параграф 1.

Разпоредителят с бюджетни кредити следва да бъде в състояние да докаже, че финансирането в пълен размер има съществено значение за изпълнението на съответното действие.

▼M3

Въпреки това в случая на параграф 1, буква д) в решението на Комисията за финансиране се посочват мотиви.

▼B

ГЛАВА 5

Сметки за авансови средства и инвентарен опис

Член 254

Създаване на сметки за авансови средства

(Член 63 от Финансовия регламент)

За плащането на определени категории разходи могат да се откриват една или повече сметки за авансови средства във всяко местно звено извън Общността съгласно член 63 от Финансовия регламент. Местно звено е например делегация на Комисията, офис или друга служба в трета държава.

Решението за откриване на сметка за авансови средства определя условията за нейното използване съгласно член 67 и въз основа на специфичните потребности на местното звено.

▼B

Член 255

Упълномощени лица за разпореждане със сметките

(Член 62 от Финансовия регламент)

Всяка институция определя условията, според които нейни служители се определят и упълномощават да се разпореждат със сметките на местните звена по член 254 и да предоставят на местните финансови институции имената и спесимените на упълномощените лица.

Член 256

Инвентарен опис и обявяване на продажби

(Член 138 от Финансовия регламент)

1. При делегациите постоянните описи на движимото имущество на Общностите се съхраняват по места. Справките се изпращат редовно на централните отдели в съответствие с приетите от всяка институция правила.

Превозваното до делегациите движимо имущество се вписва във временен опис преди да бъде заведено в постоянния опис.

2. Обявяването на продажбите на движимо имущество на делегациите се извършва съгласно местните обичаи.

ДЯЛ IV

(ДЯЛ V ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ)

ЕВРОПЕЙСКИ СЛУЖБИ

Член 257

Обхват

(Член 171 от Финансовия регламент)

Посочените в член 171 от Финансовия регламент европейски служби са следните:

а) Служба за официални публикации;

б) Европейска служба за борба с измамите;

▼M2

в) Европейската службата за подбор на персонал и Европейското училище по администрация, което е административно прикачено към нея.

▼B

г) Служба за управление и плащане на индивидуални начисления;

д) Служба за инфраструктурата и логистиката в Брюксел и Служба за инфраструктурата и логистиката в Люксембург.

Една или повече институции могат да създават допълнителни служби при условие че това се оправдава от анализа на разходите и ползите и се гарантира откритостта в действията на Общностите.

▼M3

Член 258

Делегиране на определени функции от институциите на европейските междуинституционални служби

(членове 171 и 174а от Финансовия регламент)

Всяка институция е отговорна за бюджетните ангажименти. Институциите могат да делегират на директора на съответната европейска междуинституционална служба всяко последващо действие, и по-специално правни ангажименти, заверяване на разходи, разрешаване на плащания и изпълнение на приходи, като определят границите и условията на делегираните правомощия.

Член 258а

Специални правила за Службата за официални публикации

(членове 171 и 174а от Финансовия регламент)

По отношение на Службата за официални публикации (OPOCE), всяка институция взема решение относно своята политика на публикуване.

В съответствие с член 18 от Финансовия регламент чистите приходи от продажба на публикации се използват като целеви приходи от институцията, която е автор на публикациите.

▼B

Член 259

Делегиране на определени функции от счетоводителя

(Член 172 от Финансовия регламент)

Счетоводителят на Комисията по предложение на ръководството на съответната служба може да делегира на нейни служители част от функциите във връзка със събирането на приходите и плащането на разходите, които се извършват пряко от съответната служба.

Член 260

Каса и банкови сметки

(Член 172 от Финансовия регламент)

За да се покрият касовите потребности на дадена междуинституционална служба, може да се откриват банкови сметки или пощенски джиро сметки на името на Комисията по предложение на ръководството на службата.

▼M2

_____

▼B

Годишното салдо на касата се изравнява и коригира при взаимодействие между съответната служба и Комисията в края на финансовата година.

▼M3

_____

▼B

ДЯЛ V

(ДЯЛ VI ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ)

БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

Член 262

Обхват

(Член 177 от Финансовия регламент)

Бюджетните кредити за административни разходикредити в приложното поле на настоящия дял са определени в член 27 кредити.

▼M2

Поетите бюджетни задължения, съответстващи на административните кредити, чието естество е общо за всички заглавия, и които се управляват общо, могат да бъдат записани общо в бюджетното счетоводство съгласно синтетичната класификация по естество, посочена в член 27.

Съответстващите разходи се отнемат от бюджетните линии на всяко заглавие съгласно същото разпределение като за бюджетните кредити.

▼B

Член 263

Операции с недвижимо имущество

(Член 179, параграф 3 от Финансовия регламент)

Преди сключването на договорите по член 179, параграф 3 от Финансовия регламент всяка институция изпраща съобщение на бюджетния орган с цялата необходима информация за планираната операция, свързаните с нея бюджетни разходи за текущата финансова година и следващите години, мотивировката съгласно принципа на добро финансово управление и отражението върху финансовата перспектива.

Същевременно съответната институция уведомява бюджетния орган за графика на проектите, свързани с недвижимо имущество.

Член 264

Наемни гаранции

(Член 177 от Финансовия регламент)

Предоставените от Комисията наемни гаранции са под формата на банкови гаранции или депозит в блокирана банкова сметка на името на Комисията или на наемодателя, деноминирана в еуро, освен в надлежно мотивирани случаи.

▼M2

Въпреки това когато за транзакции в трети страни не е възможно да се прибегне до някоя от формите на гаранции, отговорният разпоредител може да приеме други форми, при условие че те гарантират еквивалентна защита на финансовите интереси на Общностите.

▼B

Член 265

Аванси на служителите и членовете на институциите

(Член 177 от Финансовия регламент)

На служителите и членовете на институциите могат да се изплащат аванси в съответствие с условията в Правилника за персонала.

▼M3

ДЯЛ VI

(ДЯЛ VII ОТ ВТОРА ЧАСТ НА ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ)

ЕКСПЕРТИ

Член 265а

Външни експерти

(член 179а от Финансовия регламент)

1. За стойности под праговете по член 158, параграф 1, буква а) могат да бъдат избрани външни експерти въз основа на процедурата, посочена в параграф 2 от настоящия член, за задачи, които включват оценка на предложения и техническа помощ.

2. Публикува се покана за изразяване на интерес в *Официален вестник на Европейския съюз* или на интернет сайта на съответната институция, за да се осигури максимална разгласа сред потенциалните кандидати и с оглед съставяне на списък с експерти.

Изготвеният списък след поканата за изразяване на интерес е валиден за срок, не по-дълъг от срока на многогодишната програма.

Всички заинтересовани лица могат да подадат заявление по време на срока на валидност на списъка, с изключение на последните три месеца от този период.

3. Външните експерти не фигурират в списъка по параграф 2, ако се намират в някое от положенията на изключване, посочени в член 93 от Финансовия регламент.

4. Външните експерти, които фигурират в списъка по параграф 2, се избират въз основа на тяхната способност да изпълняват посочените в параграф 1 задачи и в съответствие с принципите на недискриминация, равнопоставеност и отсъствие на конфликт на интереси.

▼B

ЧАСТ ТРЕТА

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ДЯЛ I

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 266

Трансфер на бюджетни кредитикредити за научни изследвания

(Член 160 от Финансовия регламент)

За преките и непреките дейности в областта на научните изследвания, изброени в член 229, параграфи 2—5 процедурата за

▼B

прехвърляне на бюджетни кредити за финансовата 2003 година се прилага съгласно член 95, параграфи 1 и 2 от Финансовия регламент от 21 декември 1977 г.

Член 267

Ликвидация на гаранционната сметка

1. Кредитното салдо по гаранционната сметка в общото счетоводство на името на всеки счетоводител или помощник счетоводител, която се заверява със специалните начисления по член 75 от Финансовия регламент от 21 декември 1977 г., се изплаща на заинтересованите лица или оправомощените от тях по решение на институциите след освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовите години 2001 и 2002 в съответствие с мнението на счетоводителя, когато той не е лично заинтересован.

2. Кредитното салдо по гаранционната сметка в общите сметки на името на всеки администратор на финансови кредити, която се заверява със специалните начисления по член 75 от Финансовия регламент от 21 декември 1977 г., се изплаща на заинтересованите лица или правоимащите лица със съгласието или след проверка от страна на счетоводителя или съответния разпоредител с бюджетни кредити.

3. Гаранционната сметка се кредитира с лихвите, които съответстват на средногодишната стойност на месечните лихви, прилагани от Европейската централна банка към основните ѝ операции по рефинансиране в еуро и обнародвани в серия C на *Официален вестник на Европейските общности* до датата на ликвидацията.

Член 268

Превръщане в еуро на задълженията или прогнозите за вземания, направени преди 1 януари 2003 г.

(Член 16 от Финансовия регламент)

Бюджетните задължения и прогнозите за вземания по член 161, параграф 2 от Финансовия регламент, направени преди 1 януари 2003 г. във валута, различна от еурото, се преизчисляват в еуро най-късно до 1 юни 2003 г. по курса, посочен в член 7, считано от 1 януари 2003 г.

▼M3

Член 269

Децентрализирано управление на предприсъединителната помощ

(член 53в от Финансовия регламент)

Във връзка с предприсъединителната помощ, посочена в Регламент (ЕИО) № 3906/89 на Съвета [1] и Регламент (ЕО) № 555/2000 на Съвета [2], правилата по отношение на предварителните проверки съгласно член 35 не засягат децентрализираното управление, което вече се прилага със съответните страни кандидатки.

---

[1] ОВ L 375, 23.12.1989 г., стр. 11.
[2] ОВ L 68, 16.3.2000 г., стр. 3.

▼B

ДЯЛ II

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 270

Органи по член 185 от Финансовия регламент

(Член 185 от Финансовия регламент)

Органите, които фактически получават безвъзмездни средства от бюджета на Общностите и са включени в списъка, който е съставен от Комисията и приложен към първоначалния проектобюджет за всяка финансова година, са подвластни на задълженията, посочени в член 14, параграф 2, член 46, параграф 1, точка 3, буква г) и член 185 от Финансовия регламент.

Член 271

Актуализация на праговете и сумите

▼M3

1. Праговете и размерите, определени в членове 54, 67, 119, 126, 128, 129, 130, 135, 151, 152, 164, 172, 173, 175б, 180, 181, 182, 226, 241, 243, 245 и 250, се актуализират на всеки три години в съответствие с промените в индекса на потребителските цени в Общността.

▼M2

2. Праговете, посочени в член 157, буква б) и в член 158, параграф 1, относно договорите за възлагане на обществени поръчки, се ревизират на всеки две години по силата на член 78, параграф 1 от Директива 2004/18/ЕО.

▼B

3. Комисията, която установява новите суми и прагове в съответствие с графика и критериите по параграфи 1 и 2, уведомява останалите институции и обнародва тези суми и прагове в *Официален вестник на Европейските общности.*

Член 272

Отмяна

Регламент (Евратом, ЕОВС, ЕО) № 3418/93 се отменя.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент.

Член 273

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на 1 януари 2003 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.